Figyelmet a Selmeci Akadámiának!

dr. Rigó Mihály
aranydiplomás erdőmérnök és okl. építőmérnök
a BME műszaki doktora
(dr.rigo.mihaly@t-online.hu vagy 30/349-25-43)

„Ha küzdesz, veszíthetsz, ha nem küzdesz, már veszítettél."
dr. Regdon Ibolya, a szegedi Radnóti Gimnázium tanára

Tartalomjegyzék:

Előzmény..... 2. old.
Egy reakció..... 2.
Korjellemzőnk: a szén szerepének változása..... 2.
Az egyes következmény..... 4.
A felsőoktatási intézmények és a ragadozók közti hasonlat..... 4.
A kőkemény tények..... 6.
A művelt világ első „egyeteme" az Athéni AKADÉMIA volt..... 6.
A „tudományos" akadémiák..... 9.
Európai próbálkozások a legkülönfélébb nevű, színvonalú felsőfokú iskolákkal. ..... 9.
A francia felsőfokú oktatás egyetemek mellett kiépült felsőfokú iskolái..... 15.
A középkor európai egyeteme, a klasszikus egyetem, a 4 karos iskola..... 25.

Az egyetem mai magyarországi definíciója..... 26.
A mai magyar egyetemek listája..... 27.
Egy szegedi professzor véleménye a mai felsőoktatásról..... 30.
A heterogén egyetemi oktatási színvonal és a felvételi ponthatárok 2023-ban..... 33.
A hazai egyetemek szervezetének változási íve..... 49.

A mai magyar főiskolák..... 67.
Néhány példa a nem egyetem nevű, és ma is létező külföldi egyetemekre..... 67.
Magyarország gazdasága a 13. században..... 71.
Egyetemi viszonyok a Habsburg Birodalomban, majd az I. vh. utáni Magyarországon..... 71.
A selmecbányai Bányászati Akadémia, I. rész..... 78.

De ki volt Mikoviny Sámuel és mivel foglalkozott?..... 79.
A selmecbányai Bányászati Akadémia, II. rész..... 81.
A konkurens BME és alapítása..... 83.
A mai BMGE névváltozásai..... 83.
Létrejött tehát két iskola: a selmeci és a budai. A fő kérdés: miben különböztek?..... ..83.

A múlt elismerése, pontosabban beismerése..... 86.
A selmeci Bányászati Akadémia két attributuma..... 87.
Mikonya György: Az európai egyetemek története (1700-1945)..... 87.
Selmectől Sopronig – centenáriumi emlékkonferencia –
A rendkívül fontos korszak rendkívüli részletei..... 90.
Amit a BMGE történetének írói kimondtak, és amit nem..... 96.
Tud ezekről az agyonhallgatásokról, a machinációkról az Egytemtörténeti Kutató ..... 97.
Amit szeretnék elérni..... 97.

1. Előzmény

Írtam 2022-ben egy dolgozatot, mely a „folyamatosan elhallgatott Selmec” címet kapta. Itt olvasható:

Microsoft Word - A folyamatosan elhallgatott Selmec.docx (civilcafe.hu)

Természetesen szétküldtem a régi ismerősöknek és azoknak is, akiket Sopronban és Miskolcon döntési helyzetben lévőknek gondoltam Tőlük még annyi visszajelzést sem kaptam, hogy megkapták.

A szándékomat a dolgozat végére írt utolsó bekezdéseben írtam le.

Nem szeretném, ha a Selmeci Akadémia létét, gondolatát, szellemét, szellemiségét elfelejtenék, sőt szándékosan eltemetnék, melyre jelek sora utal! Ehhez láthatóan sajnos nagyon sokan aszisztálnak, akik az elhallgatás módszerével meghamisítják a magyar egyetemek, a hazai felsőoktatás történelmét is.

2. Egy reakció

Meglepett azonban Hidegkúti Konstantin mérnök kolléga reakciója, aki érdemben válaszolt, aki osztja a véleményemet, aki felhívta a figyelmem az európai egyetemek történetet tartalmazó két kiváló könyvre. Most is köszönöm!

Ennek hatására ismét elővettem az alaptémát. A két könyv csak megerősítette bennem a korábbi dolgozatomban előhozott téma fontosságát. A régi és a jelen dolgozatomban Igyekeztem minél kevesebbszer ugyanazt leírni, próbáltam újabb tényeket találni.

3. Korjellemzőnk: a szén szerepének változása

GÄRTNER ISTVÁN ENERGETIKA A KÖZÉPISKOLÁK SZÁMÁRA Felel-e az energiatermelés az éghajlatváltozásért? 2021.

1 cal	≈ 4,2 J
1 Kal (kcal)	≈ $4{,}2*10^3$ J
1 BTU	≈ 1056 J
1 kWh	= $3{,}6*10^6$ J
1 Quad	≈ 10^{18} J

táblázat: Energia mértékegységek összehasonlítása

cerülő mennyiségek nagysága viszont indokolja a magas hatványoknak nok [exa (10^{18}) = E, peta (10^{15}) = P, tera (10^{12}) = T, giga (10^9) = G] ek nemcsak a joule-hoz, mint alapegységhez társulhatnak, hanem az

Egység: MJ/fő/nap (4.2MJ=1000Kal)	élelem (ember+ állatok)	háztartás, kereske-delem	ipar, mezõ-gazdaság	szállítás, híradás	x
Vadásztár. (8000 B.C.)	8.4				1
Földmûvelõ társ. (3000 B.C.)	13	8			2.5
Középkor (XV-XVI szd.)	25	50	29	4	13
Ipari társad. (Anglia, 1900)	29	134	100	59	38
Információstárs. (USA, XXI. szd.)	42	293	381	297	120

1.1 ábra: Társadalmak energiafogyasztása

Az utolsó oszlopban arányszámok láthatók, melyek a megnőtt energiaigényre mutatnak rá.

„A szénkészlet becsült mennyisége 3*1013 ETA tonna, melynek energiatartalma körülbelül 100000 EJ. **Ez közel ötször akkora értékű, mint a kőolajból és hagyományos, illetve nem hagyományos földgázból kinyerhető összes energia**.” Tehát a világ energiakészlete szénben a legnagyobb.

Dekarbonizáció mai igyekezete pedig meghirdeti a szerves energiahordozók kiszorítását a gazdaságból, annak ellenére, hogy hatalmas a világ energiaéhsége. Ez elég furcsa ellentmondás. Vajon miféle érdekek mozgatják?

Azaz – ha így marad, és nem tudnak új technológiát kitalálni, ha nem forradalmasítani a szén felhasználását - szénre nem lesz szükség.

https://fiztan.phd.elte.hu/files/kiadvanyok/Energetika.pdf

A földi élet alapja a fotoszintézis kontra a dekarbonizáció

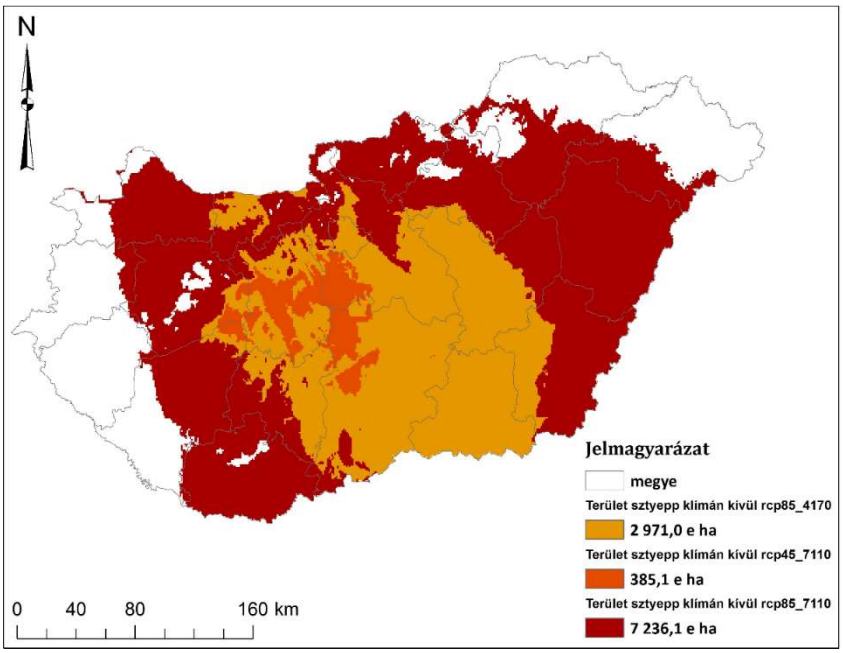
> „A fotoszintézis első szakaszában a fényenergia kémiai energiává alakul át, amely nagy energiájú kémiai kötések létrehozására fordítódik, így a glükóz kémiai kötéseiben is szerepet játszik. A szén-dioxid és a víz a nap fényének hatására glükózzá alakul, miközben oxigén és víz keletkezik. A folyamatot a következő kémiai egyenlet írja le:
>
> **$6\ CO_2 + 12\ H_2O + \text{napfény} \rightarrow C_6H_{12}O_6 + 6\ O_2 + 6\ H_2O$**
>
> „A fényenergia kémiai energiává alakul át, miközben az élő szervezetben a szervetlen anyagokból szerves anyagok képződnek.”
>
> https://greendex.hu/a-fotoszintezis-egy-paratlan-folyamat/

A folyamat minden emberi élet alapja, melyhez CO2 kell!
Ez lenne ugyanakkor a Világ összes bajának az okozója? Nem ment itt nagyon félre a dal? A főáramú tudósvilág mégis ezt nyomatja.

A magyar erdők előjelzett kipusztulása

Az erdő, az olyan zárt erdőt jelenti, mint a Mátrában, a Bükkben, vagy Sopron körül él.
A sztyepp pedig olyan terület, amely famentes, mely a fának már alkalmatlan, így rajta csak fű nő meg.
Az erdős-sztyepp az átmenet az előbbi kettő között. Tehát főleg fű, és néhol, ritkán fa is látszik. A fák elszórtak, a koronáik nem záródnak.
A sztyepnél kedvezőtlenebb pedig a félsivatag és a sivatag.
Megdöbbenő az alábbi ábra, amelyet dr. Illés Gábor ERTI igazgató úrék írtak, amely az Erdészeti Lapok 2024. februári számában jelent meg a klímaváltozásról.

Ebben mutatják a sztyeppnél is kedvezőtlenebb klímájú területek jósolt méretét.

Gyakorlatilag eltűnnek a magyar erdők!

A jósolható klíma ugyanis az erdőnek alkalmatlanná válik, azaz a színes területen félsivatag, vagy sivatag várható!

Ez azt jelenti, hogy ide fát hiába ültetünk, ha nem locsoljuk, az kipusztul.

Közben nyomul egy másik folyamat is, mely arról szól, hogy el kell felejteni a gazdasági célú fakitermelést az erdőkből. Elegendő belenézni a Erdészeti Lapok újabb számaiba.

Mintha a fa nem lenne maga is egy ökológiai szolgáltatás. Persze, hogy a műhús után nekilátnak majd a műfának is, mert ők bármire képesek.

Ezen ideológia szerint az erdőterületek nagy részét ki kell vonni a gazdálkodásból, mire a selmeci Akadémia tanított évszázadokon át, vissza kell adni a természetvédelemnek, magyarul olyan őserdővé kell alakítani, amelybe az ember, azaz az erdész, semmilyen módon nem avatkozik be.

Nagy erők dolgoznak a fahelyettesítő anyagok győzelmén. Nyilván különbséget illene tenni a fenntarthatóságra elsőként – még a zöldek megjelenése előtt is - törekvő hazai erdőgazdálkodás és az Amazonas-menti, pélmaolaj termelést segítő, őserdő pusztítás között, ami úgy tűnik, nem megy. Ekként is az ökológusok nyomulnak.

4. <u>Az egyes következmény</u>

Ha nem lesz szükség a szénre, és még a hazai erdők is eltűnnek, akkor nem lesz szükség bányamérnökre sem, és erdőmérnökre sem.

Majd jönnek az ökológusok, az informatikusok helyettük is.

Miskolcon már nincs bányamérnöki kar. Sopronban még van erdőmérnöki kar, de az ökológusok már majdnem minden erdőmérnöki posztot elfoglaltak.

Kell-e Magyarországnak évente 50 erdőmérnök?

Ha ez a két szak megszűnik, eltűnik a semmibe a selmeci Bányászati Akadémia szelleme, szellemisége is. Alig maradt időnk valamit ebből még megmenteni. Végig ez a szándék motivált.

5. A felsőoktatási intézmények és a ragadozók közti hasonlat

Az európai felsőfokú oktatási intézmények rendkívül sokféle nevűek. Majdnem annyian vannak, mint a világ virágaiból, egy igazi kavalkád ez.
Ha aszerint csoportosítjuk az intézményeket, hogy mennyi ideig voltak jelen a történelemben, akkor legtöbb időt az egyetem fogalma élt meg.
Mellette természetesen előfordultak mások is, ezeket a másik halmazba, a nem egyetemek halmazába raktam.
Az akkoriban a nem-egyetemek leggyakrabban előforduló elemei, a leginkább használó országgal:

- colleges, kollégiumok (Anglia),
- technische hochschule, műszaki főiskola (Németország,)
- grandes ecoles, „nagy” iskolák (Franciaország),
- studium generale, egyetemi csíra (több országban)
- school, egyszerűen iskolák, jelzős szerkezettel (Anglia)
- akadémia (Ausztria, Magyarország)
- líceum
- alkalmazott tudományok egyeteme (Magyarország),
- főiskola (több országban),
- felsőfokú technikum (Magyarország),
- tanoda (Magyarország).

Óriási a névkavalkád, a káosz!
De hasonló megfigyelhető a középfokú oktatású intézmények esetén is.
Hiszen láttunk ott:

- hatosztályos gimnáziumot,
- nyolcosztályos gimnáziumot,
- technikumot,
- szakközépiskolát,
- szakgimnáziumot.

Valószínű, hogy még többforma is létezett mindkét csoportban

Ha a józan ész felől közelítünk, akkor ezek mind „csak” ISKOLÁ-k.
A fogalom pontos, mert egyszerűen képesek vagyunk elkülöníteni az iskolákat a sárgarépáktól.
Még alaposabban mondva az iskolák együtt az alaphalmaz, melynek egy részhalmaza a felsőfokú végzettséget adó iskolák, melynek további részhalmaz a műszki végzettséget adó felsőfokú végzettséget adó iskolák. Ilyen egyszerű lnne, lehetne, ha nem ülne rá a őplitikum.

A dolgozatom ezekről szól. Kérem, bármilyen néven is jön elő egy ilyen, gondoljunk mindig az előbbi két halmazra.

A nagyragadozók hasonlóan szintén két részhalmazra bonthatók: az oroszlánokra és a nem oroszlánokra, melyek lehetnek: tigrisek, párducok, leopárdok, gepárdok stb.

Ha ezekről beszélünk, akkor a tigrist soha nem mondjuk sem párducnak, sem leopárdok. nem akarjuk a tigrist legepárdozni.

Tegyünk így az intézményekkel is.

Ugyanígy óvakodni kellene attól, hogy az akadémiát főiskolának esteleg műszaki főiskolának mondjuk. Azt nem mondhatjuk, hogy ezek azonosak, csak annyit, hogy hasonlók!

Az akadémia maradjon akadémia, mert önmagában is megáll!.

Nincs szükség az akadémia lefőiskolázására. Mivel teljesen különböző entitásról van szó, értelme sincs. Különben is ez egy tévedés, mert az akadémia közelebb van az egyetemhez, mint a főiskolához.

Ha ma az akadémia létezne, akkor habozás nélkül egyetemnek neveznék!

Ezek nem csereszabatos fogalmak.

Óvakodni kell-e attól is, hogy ezeket a régebbi felsőoktatási intézményeket a mai ismereteink, fogalmaink alapján ítéljük meg. Akkor járunk el helyesen, ha a fogalmak tartalmát pontosítjuk, tisztázzuk.

A fogalmak káoszát a politikusok, az oktatáspolitikusok „ajándékoztak" meg bennünket. Ne feledjük, hogy a korabeli egyetemek zömét a pápák és az uralkodók alapították. Nyilván elvárták ezektől az egyetemektől a politikájuk támogatását. Mária Terézia ezt egyértelműen ki is mondta.
„… az oktatásügynek, ami eddig az egyház hatáskörébe tartozott, szükségszerűen államhatalmi kérdéssé kellett válnia, Mária Terézia szavaival élve politikummá kellett alakulnia."
https://ntf.hu/index.php/2020/07/23/maria-terezia-elete-es-oktataspolitikaja-ii-resz-a-ratio-educationis/
„*Die Schule ist und bleibt ein Politikum*", azaz az iskola politikum, közügy – mondta Mária Terézia." A politika hozza magával az érdekeket, amely viszont megmagyarázza a kavalkádot.
https://epa.oszk.hu/01200/01245/00017/Kelemen.html

Az akadémia fogalmat legtartalmasabban a Habsburg birodalom használta, emiatt a fogalmat annak bűnei is terhelik. A mai oktatáspolitikusok pedi kiüntötték a vízzel együtt a benne lévő gyereket is.

6. A kőkemény tények

6.1 Európában, a művelt világ első „egyeteme" az Athéni AKADÉMIA volt

„Az Akadémia **…** Platon filozófiai iskolája …**i. e. 385-től i. sz. 529-ig állt** fent …"
Azaz több, mint 900 évig.
„Az Akadémia tagjai Platón tanait követték, tanításának tárgya matematika, dialektika, természettudomány és államférfiúi hivatásra való felkészítés volt."
„Az Akadémia megalakítása az ókori világ egyik legfontosabb eseményei közé tartozott. Az iskola Athéntól néhány kilométerre, nevezetes személyiségek sírjával szegélyezett út mentén, egy nagy liget közepén állt.

Az Akadémia nevét onnan kapta, hogy az épület egy Akadémosz nevű hérosznak szentelt liget közelében épült.

Platón filozófiát és matematikát tanított párbeszédes formában, később összefüggő előadásban is. A matematikát annyira fontosnak tartotta, hogy állítólag az Akadémia bejáratára a *„Ne lépjen ide be senki, aki nem ismeri a geometriát!”* felíratot íratta.”

„A tanítványok „múzeum”-má egyesültek, azaz olyan társasággá, mely az irodalom és a zene védnökeinek, a Múzsáknak volt ajánlva.

A tagok hosszú ideig, akár életük végéig az Akadémián maradtak, ahol részt vettek a közös tanulmányokban, vallási szertartásokban és étkezéseken.

A társaság végső gyakorlati célja az volt, hogy helyreállítsa a tisztességes kormányzatot a görög városállamokban. Platón szerint a tisztességes kormányzás helyreállítása megköveteli a teoretikus tudás teljes megalapozását.

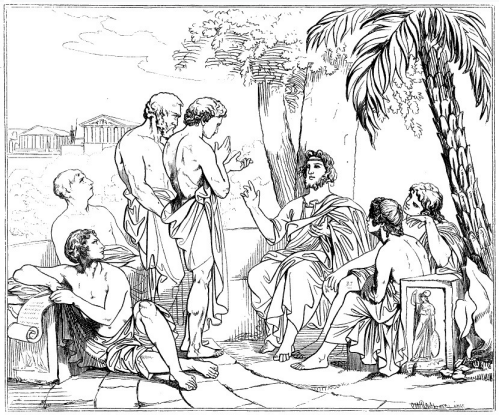
Az általa tanított tudományok többsége azonban túl homályosnak, túl bonyolultnak tűnt a hétköznapi ember számára. Egy történet szerint, amikor meghirdetett egy előadást „A Jóról”, az emberek azt remélve jöttek, hogy megtanulhatják, hogyan lehetnek boldogok, de olyasvalamit hallottak, ami nekik felsőbbrendű matematikának tűnt.”
Nézzük csak mit is tanított?
Matematika, filozófia, zene, irodalom, tisztességes kormányzás, városállam irányítás, etika, vallás, asztronómia, zoológia, botanika, logika, retorika, gimnasztika.

„Platón megszerezte az Akadémia földjét, Athén külvárosában, hogy iskolát építsen, de a szigorú etikai szabályok által szabályozott közös élet helyét is.”
„A tevékenységek kutatásból és oktatásból, valamint tornagyakorlatokból és kulturális tevékenységekből állnak. A külföldieket gyakran meghívják ismereteik megosztására. …. A hallgatóknak … el kell tartaniuk magukat. Ezért többnyire gazdag családokból származnak. Vagy ha szegények, éjszaka máshol kell dolgozniuk, vagy maguknak kell tanítaniuk.
Az Akadémia hallgatói főleg férfiak; ennek ellenére Diogenes Laërce megjegyzi, hogy két nő van jelen az Akadémián.”
Azt írnám: korát sok dologban megelőzte!
„Platón ingatlanát körülveszi egy nagy kert, egy Athena szentély , több oltár, tornaterem, tantermek, lakások és egy fontos könyvtár.”

A Platóni Akadémia (római mozaik) Pompejiben található.

Az Akadémia helye Athén mellett, attól észak-nyugatra; Platon a tanítványai között-
https://hu.wikipedia.org/wiki/Akad%C3%A9mia_(Plat%C3%B3n)
https://hu.frwiki.wiki/wiki/Acad%C3%A9mie_de_Platon

Ma itthon valami hasonlóval akarják lefedni az egyetem fogalmát, hiszen az egyetem fogalma alatt az Athéni Akadémiát értik, de ezt nem az Akadémia fogalmának kiürítésével, megtagadásával kellene tenni!

„Egy tehetős athéni polgár helyet keresett elmélkedései, vitapartnereivel folytatott társalgásai, oktatói tevékenysége számára. Tán sosem remélte, hogy a munkásságának helyt adó intézménye majd kétezerötszáz esztendő múltán is mintaképül szolgál a kései 21. század tudományos intézetei számára."

„A fogalom veretes. A szó a görög *akademeia* (latinosan *academia*) eredetire vezethető vissza, jelentése tudományos intézmény."

„Platón – talán joggal – idealizált figura, a briliáns szellem, harmonikus életvitel s a tiszta jellem ideális megtestesítője, olyan filozófus, akit érdemes követni. Jómódú emberként élt, gondolhatnánk, életét kényelemben élte, és iskolája is hasonló körülmények között működött. Annyit tudunk, hogy Szicíliából Athénbe visszatérve nyitotta meg iskoláját a

várostól északra fekvő Akadémosz (Hekadémosz) hérosz-félisten szent ligetében, egy ottani tornacsarnok közelében. Az olajfákkal, sétányokkal, patakkal és versenypályákkal ékes hely nemcsak a testedzés, hanem a szellem kiművelésének és az istenek tiszteletének is ismert terévé vált."

„Az Akadémia elsősorban oktatási intézmény volt …"

„Az Akadémia hallgatói nem feltétlenül az általunk ismert diák, tanítvány szerepet töltötték be, hanem társ, gyakorló, szellemi partner gyanánt vettek részt a közös tudományos kutatásban és eszmecserében."

„Leghíresebb növendékének, Arisztotelésznek a feljegyzéseiből ismeretes, hogy Platón előrehaladottabb életkorában is jegyzetek nélkül, szabadon tartotta előadásait."

„Platónt ma is olvassák, olvassuk, és gondolatai meglepően aktuálisak. Vizsgálódási módszere eleven, irodalmi értékű bölcseleti párbeszédei nemcsak precíz és logikus okfejtést nyújtanak a vizsgált kérdések terén, hanem élvezetes olvasmányt is"

„Jó húsz éven át irányította Platón az Akadémiát, gyakorlatilag a nyolcvan éves kora körül bekövetkezett haláláig. Az Akadémia közelében temették el."

„Ennek a többszörös újraéledést megérő, hosszú életű szellemi intézménynek I. Jusztiniánusz keresztény római császár vet véget végérvényesen, amikor 529-ben betiltja a nem-keresztény oktatási intézményeket."
https://www.kagylokurt.hu/16436/szimbolikus-epuletek/az-atheni-akademia.html
Az athéni Akadémia dicsérete a későbbi korok akadémiák elismerése és dicsérete is.

6.2 A „tudományos" akadémiák

Az akadémia kezdettől fogva egyenlő volt a tudománnyal.

M sajnos lesüllyedt a futball akadémia szintjére. Ennek mi lehet az értelme?

Elég ránézni a Magyar Tudományos Akadémiára, mely nem akar a mai értelemben vett egyetem lenni.

Minden mai tudománynak van ott képviselete, a kor legnevesebb tudósai ott léteznek. Ezeket az akadémiákat még a mai kor akarnokainak sem sikerült meggyalázni. De más országokban is ez a helyzet.

„Az 1634-ben alapított és 1635-ben Richelieu bíboros által formalizált **Francia Akadémia …**, amelynek feladata a francia nyelv egységesítése és tökéletesítése.
Negyven tagból áll, akiket társaik választanak meg …".
„A küldetés, amelyet eredetileg a neki kijelöltek … az a munka, hogy "bizonyos szabályokat adjunk nyelvünknek, és tisztává, beszédessé tegyük és képesek legyenek foglalkozni a művészetekkel és a tudományokkal."
https://hu.frwiki.wiki/wiki/Acad%C3%A9mie_fran%C3%A7aise
Mintha Széchenyit hallanám az MTA alapításakor!

Mint itthon is az MTA esetén. Mely azonban a magyarellenesége miatt egyre kevésbé képes az alapfeladatnak megfelelni.
A tudományos akadémiák alapítási dátuma nagyjából egybeesik azzal a korrral, melyben az európai egyetemeket is alapították. Mindig is együtt léteztek az egyetem és az akadémiák. Nem tekintették ezeket egymás ellenségeinek.

6.3 Európai próbálkozások a legkülönfélébb nevű, színvonalú felsőfokú iskolákkal.

Az előbbiek után vegyük észre, hogy a nyugati világ miféle torzításokat vitt végbe az akadémia szellemiségén!
Mikonya György: Az európai egyetemek története (1230-1700); 479 oldal, című könyvéből idézve.
(Zárójelben megadom azt az oldalszámpt, ahol az idézet megtalálható.)
A könyv digitális változata:
https://mek.oszk.hu/14100/14166/14166.pdf
(A saját véleményemet kékítve írtam le.)

„Paulsen szerint: „A középkori egyetemek szabadabb szervezetű kolostori iskolafélék voltak, melyek az utóbbi intézmények két fő feladata közül, az istentisztelet s a tanítás közül főleg az utóbbit szolgálták.” (42. old.)

Az universitas fogalma alatt (az egyházi alapításiknél az oktatók együttesét értik alatta.”(42)
Azaz, lényegében csak a tanári kart, mint az emberek egy csoportját. Semmit sem az oktatott tudományokról azok színvonaláról-

Bolognában az universitas alatt „az oktatók és a diákok közösségét értik.)” (42)
Tehát nem a ma szokásos, az oktatott témákat, a képzés minőségét, hanem csak egy közösséget. (43). És semmi mást! Nem úgy, mint a mai magyar felsőoktatási törvény!
Az universitas „a tanárok és diákok kooperációjátaz összességet, az egészet jelenti.” (124
A bolognai iskola példa volt egész Európában, tehát nagyon lényeges volt, hogy mit gondoltak az egyetemről

Annyira így volt ez, hogy „a középkori jogászok e szakkifejezést használták minden közösség, így például a céhek megnevezésére.” a 14. századtól az egyetem megnevezése universitas scholarium” volt. (124)
Ez nagyjából általános ismeretanyagot takar le.

„… a német és a skandináv országokban pedig **egyetem szó helyett divatba jött az akadémia kifejezés**” (43)
Ezt jó lenne ma is figyelembe venni!

„Az egyetem elnevezésére ismert még az egyetemes tanulmányok (studium generale) kifejezés …” (43)

„A terminológiai zűrzavart fokozza még, hogy egyes országokban a college, collegio elnevezést preferálták, de valójában egyetemet értettek alatta.” (43)

Viszonylag korán megjelent tehát a fogalmak kavalkádja, ugyanarra, vagy olyasmire.

„A rebellis holland tartományokon kívül 1654-ben Duisburg megreformált akadémiája kapott egyetemi rangot."
Megkezdődött mind felfelé, mind lefelé minősítgeti az iskolákat.

De van példa a fordított mozgásra is. „(Oktatásminőségi) elégedetlenség esetén több, egyetemnek induló intézmény végül székesegyházi iskolává alakult **vissza**." (45)

Miközben az iskolarendszerben fokozatosan kialakult az alapfokú, a középfokú, és a felsőfokú képzés elkülönülése. Ennek ellenére „a középkorban esetenként még az egyetemeken is folyt … elemi oktatás." (46)
Megfigyelhető az oktatási szintek keverése, keveredése is.

Az oktatási színvonal ezeken az egyetemeken tehát nagyon heterogén volt.
„Németországban némelyik félig egyetemi jellegű gimnázium csonka egyetemi karként működött" (46)

Gimnáziumból alakult egyetem volt a altdorfi, a helmstedti egyetem. (49)

Bamberg egyeteme papi szemináriumként indult 1586-ban, majd „1735-ben kiegészült orvosi és jogi karral- Egyetemi rangot 1773-ban kapott." (49)
Általános jelenség volt a semmiről való indulás a fokozatos bővítésekkel.

„Magyarországon a protestáns kollégiumok – Sárospatak, Debrecen, Pápa –oktatási színvonaluk fényesebb időszakaikban vetekszik az egyetemével." (49)
Korán jelentkezett az iskolák közti nagy oktatási színvonal különbség is, ugyanúgy mint ma. Szó nincs tehát arról, hogy az egyetem a csúcsminőség!

Új dolog az ún. szakfőiskolák megjelenése. (ez a német techniche hohschule tükörfordítása – RM) **„Ezek a főiskolák a hagyománytisztelő merev egyetemi rendszernél jobban alkalmazkodtak az új tudományos kihívásokhoz, továbbá rugalmasabban és gyakorlatiasabban reagáltak a kor szükségleteire** …" (53)
Ez csak annyit közöl velünk, hogy voltak a rugalmatlan egyetemek, erre kitaláltak egy új iskolaformát, mely az egyetemnél rugalmasabb lett, és virult az egyetem mellett.

„A Londoni Egyetem "college"-ei nevükkel ellentétben önálló, teljes jogú egyetemek, amelyek egymástól gyakorlatilag teljesen függetlenül működnek."
https://hu.wikipedia.org/wiki/Oxfordi_Egyetem
A colleges magyarul kollégiumok, de lényegében egyetemek.
Ez az eset az, amikor tigrisnek nevezték az oroszlánt, és ezzel nagy zavart okoztak.

Az angol egyetemek sajátosságai:
„Cambridge és Oxford egyaránt megtartotta a college rendszert, amelyből jelenleg Cambridge-ben 31 létezik, és amelyekben a diákok laknak, szocializálódnak, tanulnak. Gyakori tévedés, hogy a látogatók a college-eket önálló intézményeknek, főiskoláknak hiszik, de erről szó sincs: az összes college alapításától kezdve az egyetem szerves része

(és alapításuk célja is minden esetben az volt, hogy az egyetem szerves részei legyenek), soha egyetlen college sem volt önálló.
Ennél az iskolaformánél már megfigyelhető a különböző iskolák szerveződése, összefogása. Ez ma is divat, mert számos előnnyel jár.

„A college-ok között éppúgy megtalálhatóak a pár évtizede alapítottak, mint a zömében több száz éves régiek.
A college-ok (melyek jelentését és funkcióját a magyar „kollégium" szó aligha adja vissza) nem csupán a diákok elszállásolásáért és étkeztetéséért felelősek, de *undergraduate* (B.A.) szinten az oktatás jelentős része is itt folyik, és az oktatók többsége is tagja valamely college-nek.
A diákok college-tagsága egy életre szól, és mivel a college egy kisebb közösség az egyetemen belül, saját történelemmel, hagyományokkal, sportcsapatokkal és különféle társaságokkal, számos diák, legfőképpen B.A. szinten, jobban kötődik a college-hez, amelynek tagja, mint magához a teljes egyetemhez."
Az új, hogy korán megpróbálták ezeket az iskolákat olyan létesítményekkel felszerelni, melyek megkönnyítették a diákok életét.

„,.. saját sportpályákkal, könyvtárakkal is rendelkeznek. A college-ok, bár az egyetem szerves részei, jelentős önállósággal bírnak, amit saját vagyonuk is jelez."

„Sir Thomas Gresham 1567-ben megalapította a Grasham College-ot, benne asztronómiai, geometriai, orvostudományi, jogi, teológiai ,zenei, esztétikai tanszékekkel." (405)
Világos, hogy a tigris valójában oroszlán volt. Mi ez, ha nem egy egyetem, a mai hazai fogalmaink szerint?
A college helyett bárminek is lehetne ezeket nevezni, mondjuk akár vadkörtének is!
A nevek kavalkádja egyben a fogalmak látható káoszát is jelenti.

„Klasszikus értelemben vett karok nincsenek, ill. csak viszonylag laza szervezésű *iskolák* vannak az egyetemen, helyette az intézetek és tanszékek önállósága nagyobb, amelyekből több mint 150 létezik."

„Cambridge Egyetemének van a világon az egyik leghatalmasabb könyvtári állománya: 114 könyvtárában több mint 12 millió könyv, emellett több millió kézirat, antik könyv és térkép található meg. Közülük a leghatalmasabb az Egyetemi Könyvtár, ami bő 8 millió könyvet tartalmaz. Az intézetek, tanszékeknek külön specializált, jellemzően 60-100 ezer kötetes könyvtáruk van, míg a college-ok könyvtárai jellemzően ezrével tartalmaznak akár több mint ezeréves kódexeket, neves könyvek első kiadásait (pl. Newton műveinek első kiadásai, Newton jegyzeteivel, stb.). Az ősi college-ok esetében szinte mindig két könyvtáruk van, egy az régi gyűjtemények, egy másik, jellemzően 50-100 ezer kötetes könyvtár pedig az alapképzésben részt vevő diákok számára."
https://hu.wikipedia.org/wiki/Cambridge-i_Egyetem

Francia vadhajtások:
„Az 1789-es francia forradalom alatt az 1792. augusztus 18-án kihirdetett dekrétum mindenféle női vagy férfi egyesületet − legyen az világi vagy egyházi − megszüntetett,

így az egyetemeket is. A törvény abszurditását mi sem jellemzi jobban, mint hogy az orvosi kart „az orvostudomány szabad művelésének” ürügyével szüntették meg, és leszögezték, hogy a gyógyításhoz nem kell orvosi diploma.”
Történelmünkben van példa az egyetemek szükségessége magyarázatára, és ennek egyértelmű tagadására is! Még ebben is tudunk nem egyetérteni. Ilyenek vagyunk!

„A Napóleon által 1808-ban megalkotott iskolarendszer óta az egyetemi tanulmányok megkezdéséhez elengedhetetlen volt az érettségi megszerzése. Az 1968-as májusi események után végrehajtott egyetemi reform nyomán Vincennes egyetemén létrejött egy Egyetemi Központ, amely a hetvenes években a kultúraellenes egyetem szimbóluma volt. Az … intézmény egyik célja, hogy az egyetemre felvételt nyerhessenek érettségi nélküliek is.”
https://ujkor.hu/content/a-sorbonne-tegnap-es-ma
Lehet, hogy ennek ma is okan örülnének?

„Másutt az uralkodók speciális szakiskolákat (másutt ezeket szakfőiskolának nevezte már a szerző-RM). **technikai tudományok** oktatására. Ilynek létesültek az 1760-as években **Schemnitzben (ez Selmecbánya** német neve-RM), Freibergben, Clusthalban bányatisztek képzésére; Alfortban, Bécsben, Hannoverben és Koppenhágában állatorvosok képzésére specializálódtak.” (406)
Ezek a fránya technikai tudományok a teljes egyetmtörténetben mint zavaró tényező hatnak az egyetemmel szemben, mert azokban ezekről a tudományokról a kezdet kezdetén hallani sem akartak.
Csak a teológiát, a jogot, az orvoslást és a művészeteket tekintették egyetemi tárgyaknak, tudományoknak.
A Selmeci Akadémia tehát nem egy különlegesség, nem egy kakukktojás, hanem a kor általánossága volt! Egy sorozat része.

„Az egyetemek merevségét jelezte a tudósokkivonulása, aminek látványos példája az asztronómusok átvándorlása az obszervatóriumokba.” (406)
„… így az asztronómia az első példa az oktatás és a kutatás szétválására.” (407)

„A 17. században még számos példa utal arra – például Galileié – hogy a tudósok egy része eltávolodik az egyetemek világától. Galilei 18 évig tartó egyetemi oktatás idejében nem tudta tanári tevékenységéből eltartani a családját, arra kényszerült, hogy saját gyártású mérőeszközöket készítsen és adjon e, továbbá kosztos diákokat fogadjon be házába.” (407)

„Newton, aki 1696-ban hagyta el Cambridge –et, és a királyi pénzverde vezetője lett.” (409)

„A 17. század a tudományos forradalom ideje, Az egyetemi élet korabeli kritikusai úgy vélték, az egyetemi kutatások egy sivataghoz hasonlítanak; sem termést, de még új füvet sem hoznak; Francis Bacon úgy látta, hogy a korabeli egyetemek nem előre viszik, hanem éppenséggel hátráltatják a tudományos gondolkodás fejlesztését.” (408)

„Ashby szerint a tudományos fejlődés (a 17. sz-ban-RM) **alapvetően az egyetemeken kívül** következett be."
„Az akadémiák az egyetemeknél szabadabb feltételeket biztosítottak a kutatáshoz." (409) Nocsak, ilyen is volt?

Az egyetemek számára egyre nagyobb konkurenciát jelentettek az egyre nagyobb számban létesülő speciális szakfőiskolák.
„Az ilyen főiskolák közül némelyik rangban eléri, sőt némelyik meghaladja az egyetemek színvonalát."(410)

Mint a prágai jezsuita akadémia, 1556-ban, a prágai evangélikus gimnázium 1609-ben, a prágai dominikánus 1625-ben, a premontrei 1635-ben, a bencés 1683-ban, -ben, a ciszterci ta studium generále 1736-ben, a nemesi kollégium.
Továbbá a berlini művészeti főiskola 1694-ben, a kadétiskola 1701-ben, a nemesi kollégium 1706-ben, az orvosi főiskola 1724-ben, a bányatiszt képzés 1770-ben, az erdészképzés 1770-ben, a mérnökképzés 1770-benaz állatorvos képzés 1790-ben, a kereskedelmi főiskola 1791-ben, a sebészképzés 1797-ben, az építészképzés 1799-ben.
Valamint Bécsben 1387-ben a karmelita, 1385-ben a ciszter, 1401-ben a dominikánus studium generale, 1558-ban a jezsuita gimnázium, 1565-ben a nemesi kollégium, 1625-ben a teológiai szeminárium, 1692-ben a művészeti főiskola, 1716-ban a tüzérképzés, 1742-ben a mérnökképzés, 1746-ban a Theresianum, 1749-ben az Emanulum, 1751-ben a piarista szudium generale, 1731-ben a katonai akadémia, 1760-ban a kadétiskola. 1786-ban az állatorvos képzés, 1775-ben a sebészképzés.
Az Ecole Polytechnikum Párizsban, 1795-ben. (411)
Micsoda sorozat indult el a nem egyetemnek nevezett iskolákból!
Ez a kavalkád, ez a nagyszámú különféle nevű iskola még számos városban is előfordulhatott, sőt némelyekben az oktatási színvonala is jobb volt a kor egyeteminél.

„Az egyre újabb módszereket igénylő kísérletek kezdtek kiszorulni az egyetemekről,, az újonnan létrejött, uralkodók által támogatott akadémiák pedig felvállalták e területek gondozását." (412)
Nyilván az alapítók is észrevették az akadémiák előnyeit!

„… tény az is, hogy hogy a kora újkori egyetemek elvesztették korábbi monopolhelyzetüket a tudomány formálása szempontjából."
„.. mégsem állítható, hogy az egyetemek az innováció kizárólagos melegágyai lettek volna. Sok olyan egyetem volt, ahol nyoma sincs semmiféle felfedezésnek vagy maradandó újításnak." (433)

„Franciaországban az akadémia és a szalonok jártak élen mindenféle diskurzusban, ehhez képest az egyetemek - az orvosi karok kivételével – (az egyetemek-RM) **lassú és megmerevedett intézményeknek számítottak.**" (434)

„Az egyetemek a 18. században a mélypontra zuhantak. Horace Walpole az ostobaság és a bigottság melegágyának nevezte őket." (438)

„A 19. században az angol tudomány jelentős teljesítményei az egyetemeken kívül születtek.” (439)

Mária Terézia 1770-ben alapelvként kihirdette, „az iskola politikai ügy és az is marad.” (444)

„II. József … több egyetemet líceummá **fokozott le**.” (445)

„Spanyolországban erős befolyással bírt a jezsuita rend. Bécsi és grázi mintára 1727-ben megalapították a Nemesek Királyi Iskoláját. Ebbe az intézménybe kizárólag a nemesség fiai járhattak. … 1739-ben Barcelonában, majd 1752-ben Calatayudban is nyitottak ilyen **elit intézményt**. Két nemes 1713-ban **megalapítja a Királyi Akadémiát**.” (446)

Miért vélik ma azt egyesek, hogy a régi kor gazdag szülői tévedtek volna, amikor a gyerekeiket beíratták az akadémiákba, ha az hitványabb lett volna az egyetemeknél?

Vajon miért nyitottak egy új akadémiát, amikor ezt megtehették volna egy spanyol, vagy osztrák egyetemen is?

A csúcsnak beállított egyetemek körül sok volt a baj! Nem véletlen, hogy más intézményformákat is kipróbáltak, mint az akadémiákat, a szakfőiskolákat!
Az akadémiák is nem-egyetemek, csak iskolák, felsőfokú képzést nyújtó iskolák. Melyek korukban kedveltek voltak, A Habsburg birodalom bukása sajnos az akadémiákat is magával rántotta, pedig a társadalmaknak sok hasznot hoztak.

6.4 A francia felsőfokú oktatás egyetemek mellett kiépült felsőfokú iskolái

Egy nem-egyetem nevű iskola, mely felsőfokú képzést adott, feltűnt Franciaországban is. Mondjuk úgy, hogy az oroszlánok között megjelentek a párducok is.
A francia példa azt igazolja, hogy nemcsak néhány példányban, hanem hatalmas mennyiségben!
Nem lehet ezt egy divathullámnak, hóbortnak nevezni. Talán az is elképzelhető, hogy mit gondoltak az akkori egyetemekről!
Fényesen igazolták azt, amit a Mikonya-féle egyetemtörténeti könyvek leírnak!

Az egyetemek szomszédságában és ellenében hogyan tudott volna fennmaradni egy haszontalan, gyenge minőségű képzés?

„A ***grande école*** (szerint nagy iskola) egy speciális, felső szintű oktatási intézmény Franciaországban és néhány más korábbi francia gyarmatban, például Marokkóban vagy Tunéziában.
A Grandes écoles egy alternatív oktatási rendszer része, amely a főáramú francia állami egyetemi rendszer mellett működik, és olyan intézetek formáját ölti, amelyek oktatásra, kutatásra és szakmai képzésre hivatottak akár tisztán természet- és társadalomtudományok, akár alkalmazott tudományok, például mérnöki, építészeti, üzleti adminisztráció, vagy közrend és közigazgatás.
A Grandes écoles elsősorban országos helyezésük alapján veszi fel a diákokat által évente megrendezett írásbeli és szóbeli vizsgákra, amelyeket *concours-nak* neveznek *a*

konferenciákra bárki regisztrálhat felvételük előtt szinte mindig elvégezték a két-három éves, dedikált előkészítő osztály (*classes préparatoires).* Mivel elkülönülnek az egyetemektől, a legtöbben nem adják ki a *diploma (diplôme de licence) alapképzési fokozatát, hanem a grande école* mesterdiplomát. A *grandes écoles-ba* való belépés rendkívül szelektív.
A Grandes écoles általában közfinanszírozott, ezért korlátozottak a tandíjak. Egyesek, különösen az üzleti iskolák (*Écoles de commerce*), magánszervezetek, ezért költségesebb a tandíj.

A grandes écoles osztályozása

Eredet

A *grande école kifejezés 1794-ben keletkezett a* francia forradalom után, amikor a Nemzeti Konvent létrehozta az *École normale supérieure-t*, a matematikus Gaspard Monge és Lazare Carnot létrehozta az *École centrale des travaux publics-t* (később az *École polytechnique*), Henri apát pedig Grégoire létrehozta a *Conservatoire national des arts et métiers-t*.
A modell valószínűleg a Mézières-i katonai akadémia volt , amelynek Monge öregdiákja volt. A szelektív felvételi lehetőség a tanulmányi érdemeken alapuló felsőoktatásra nyílik.
Néhány ebbe a kategóriába tartozó iskola a 17. és 18. századba nyúlik vissza, és régebbi, mint a *grande école* kifejezés , amely 1794-ig nyúlik vissza. Elődjeik a végzett köztisztviselők, például műszaki tisztek (École d'Arts et Métiers, Az 1780-ban alapított Arts et Métiers ParisTech néven átkeresztelt bányafelügyelők (École des mines de Paris, 1783-ban alapították), híd- és útmérnökök (École royale des ponts et chaussées, 1747-ben alapították) és hajóépítő mérnökök (École des ingénieurs) constructeurs des vaisseaux royaux, 1741-ben alapították).
A 17. században öt hadimérnöki akadémia és tüzérségi iskola jött létre Franciaországban, mint például az école de l'artillerie de Douai (1697-ben) és a későbbi école du génie de Mézières (1748-ban), ahol a matematika, a kémia és a természettudományok már akkor is nagy részét képezték a tananyagnak, amelyet olyan elsőrangú tudósok tanítottak, mint Pierre-Simon Laplace, Charles Étienne Louis Camus, Étienne Bézout, Sylvestre-François Lacroix, Siméon Denis Poisson, Gaspard Monge (a legtöbbjük később alkotják az École Polytechnique tanári testületét a napóleoni korszakban).
Napóleon 1802-ben létrehozta az École spéciale militaire de Saint-Cyr-t, amely szintén *grande école-nak* számít , bár csak a hadsereg tisztjeit képezi ki.

A 19. század folyamán számos felsőoktatási grandes écoles jött létre az ipar és a kereskedelem támogatására, mint például az École nationale supérieure des Mines de Saint-Étienne 1816-ban, az École supérieure de Commerce de Paris (ma ESCP Business School, 1819-ben alapítva, a L'Institut des sciences et industries du vivant et de l'environnement (Agro ParisTech) 1826-ban és az École centrale des Arts et Manufactures (École centrale Paris) 1829-ben.
1832 és 1870 között a Central School of Arts and Manufactures 3000 mérnököt nevelt, és mintaként szolgált a legtöbb ipari ország számára. 1864-ig diákjainak negyede külföldről érkezett. Ezzel szemben a francia technikusok minősége megdöbbentette Délkelet-Európát, Olaszországot, a Közel-Keletet, sőt Belgiumot is.
A *grandes écoles* rendszere kibővült, amelyet a nancy-i Ecole des Eaux et Forêts 1826-ban, a lille-i Ecole des Arts Industriels 1854-ben, az Ecole centrale lyonnaise 1857-ben,

valamint a gyümölcs nélküli Nemzeti Agronómiai Intézet 1876 után újjáépített. 1848 és 1855 között. Végül a ma „gyártómérnököknek” nevezett alsóbb osztályok képzését még nagyobb mértékben biztosította az Ecoles d'Arts et métiers fejlesztése , amelyből az első 1806-ban Châlons-sur-Marne-ban, a másodikat 1811-ben Angers-ban alapították (mindkettőt 1832-ben szervezték át), a harmadikat pedig Aix-en-Provence-ban 1841-ben. Mindegyikben 300 tanuló számára volt hely. Kétségtelen, hogy az 1860-as években Franciaországban volt a legjobb műszaki és tudományos felsőoktatási rendszer Európában.

A 19. század második felében és a 20. században több grandes écoles jött létre a vállalkozások oktatására, valamint a tudomány és a technológia újabb területein, köztük a Rouen Business School (NEOMA Business School) 1871-ben, a Sciences Po Paris 1872-ben. École nationale supérieure des télécommunications 1878-ban, Hautes Études commerciales 1881-ben, École supérieure d'électricité 1894-ben, Ecole des hautes Etudes commerciales du Nord 1906-ban, Ecole Supérieures in1909, Ecole Supérieconé1,1 quespa-omiées.
Azóta Franciaországban egyedülálló duális felsőoktatási rendszer működik, a hagyományos egyetemi rendszer mellett kis és közepes méretű szakirányú végzettségű iskolák működnek. Egyes tanulmányi területek szinte kizárólagosak e kettős rendszer egy részének, mint például az orvostudomány csak az *egyetemeken*, vagy az építészet *az écoles*-ban .
A grande école (és "prépa") rendszer az egykori francia gyarmatokon, Svájcban és Olaszországban is létezik (Napóleon tíz évig Olaszország királyaként hozta létre a francia rendszert). Ennek a rendszernek a befolyása a 19. században az egész világon erős volt, amint az számos világegyetem eredeti elnevezésében is látható (a Caltech eredetileg „Polytechnic Institute” volt, akárcsak az ETH Zürich – „a Polytechnicum” – amellett, hogy Polytechnique Montréalban. Néhány intézmény Kínában, Oroszországban, az Egyesült Királyságban és az Egyesült Államokban is rendelkezik néhány francia grandes écoles elnevezéssel, a nyelvükhöz igazítva). A 19. század végi német és angolszász egyetemi modellek sikere csökkentette a francia rendszer befolyását az angol nyelvterületek egy részén
Ma
A grandes écoles-oknak nincs szabványos definíciója vagy hivatalos listája. A *grande école* kifejezést a francia oktatási törvénykönyv nem használja, a társadalomstatisztikai idézet kivételével. Általában az *„écoles supérieures*” kifejezést alkalmazza azon felsőoktatási intézmények jelzésére, amelyek nem egyetemek.
A *Conférence des grandes écoles (CGE)* (Grandes Écoles Conference) egy non-profit szervezet. A *grande école* tág definícióját használja, amely nem korlátozódik az iskola szelektivitására vagy a kiadott oklevél presztízsére. A CGE tagjai nem készítettek hivatalos vagy "elfogadott" listát a grandes écoles-ról. Például a CGE egyes mérnöki iskolai tagjai nem adhatnak ki államilag elismert mérnöki diplomát.

A Grandes écoles a következő nagy kategóriákba sorolható:
Écoles normales supérieures
Főcikk: École normale supérieure
Ezek az iskolák kutatókat és professzorokat képeznek, és a vezetői karrier kezdetét jelenthetik a közigazgatásban vagy az üzleti életben. Sok francia Nobel-díjas és Fields-

érem kitüntetettje a párizsi *École Normale Supérieure*-ben, Lyonban vagy Paris-Saclay-ben tanult. Négy ENS létezik:

- a párizsi *École Normale Supérieure*, *a rue d'Ulm* (Ulm utca) beceneve "Ulm (tudományok és bölcsészettudományok);
- a lyoni *École Normale Supérieure de Lyon* (tudományok és bölcsészet-tudományok);
- a Párizs melletti *École normale supérieure Paris-Saclay* (tudományok, mérnöki tudományok, társadalomtudományok, közgazdaságtan és menedzsment, idegen nyelvek).
- a Rennes melletti *École Normale Supérieure de Rennes* (tudományok, mérnökitudományok, társadalomtudományok, közgazdaságtan és menedzsment, sport).

Egészen a közelmúltig, a legtöbb grandes écoles-tól eltérően, *az écoles normales supérieures* (ENS) nem adott ki meghatározott oklevelet. Azok a diákok, akik elvégezték a tantervüket, jogosultak voltak arra, hogy „ENS alumniként" vagy „normaliensként" ismerjék őket. Az iskolák arra ösztönzik diákjaikat, hogy egyetemi diplomát szerezzenek a partnerintézményekben, miközben extra órákat és támogatást nyújtanak. Sok ENS hallgató egynél több egyetemi diplomát szerez. A Franciaországból és az Európai Unió más országaiból származó *normál állampolgárok* képzésben részt vevő köztisztviselőknek minősülnek (kivéve, ha párhuzamos felvétellel vették fel őket), és mint ilyenek, havi fizetést fizetnek nekik azért cserébe, hogy vállalják, hogy tíz évig szolgálják Franciaországot, beleértve a diákként eltöltött éveket is.

Mérnöki iskolák (*grandes écoles d'ingénieurs*)

Sok mérnökiskola veszi fel diákjaik többségét, akik tanulmányaikat tudományos előkészítő osztályokban végezték (2 év érettségi utáni tanulmány). Sokan több regionális egyetem közös posztgraduális iskolái is, néha más nemzetközi felsőoktatási hálózatokkal társulva.

Franciaországban a „mérnök" kifejezés tágabb jelentéssel bír, mint a legtöbb más országban, és olyan személyre utalhat, aki magas szintű tanulmányokat ért el mind az alap-, mind az alkalmazott tudományok, valamint az üzleti menedzsment, a bölcsészettudomány és a társadalomtudományok területén. tudományok. A legjobb mérnökiskolák gyakran nyújtanak ilyen általános és nagyon intenzív oktatást, bár ez nem mindig van így. A következő első négy csoportba tartozó iskolák többsége úgynevezett „generaliste" mérnököket képez:

ParisTech mérnöki iskolák (egyes iskolák azonban már az új Paris-Saclay Egyetem részei . Ezen iskolák egy része csak egy meghatározott területet tanít):

École polytechnique (**l'X**) – Franciaország legszelektívebb mérnöki iskolája, a melyet a francia védelmi minisztérium igazgat;

- *Arts et Métiers ParisTech* (*École nationale d'Arts et Métiers* korábban *ENSAM* vagy *les Arts et Metiers* vagy "Les Arts" néven, a francia Nemzeti Oktatási, Felsőoktatási és Kutatási Minisztérium igazgatása alatt)
- *École nationale supérieure de chimie de Paris* (**Chimie ParisTech**)
- *École nationale de la statistique et de l'administration économique* (**ENSAE ParisTech) – az** *Institut National de la Statistique et des Études Économiques* (INSEE: Francia Statisztikai Hatóság) hozta létre, és a francia Gazdasági és Pénzügyminisztérium igazgatja;

- *École nationale des ponts et chaussées* (**École des Ponts ParisTech**, a francia Ökológiai, Fenntartható Fejlődési és Energiaügyi Minisztérium irányítása alatt áll, becenevén *les Ponts*) – 1747-ben alapították
- *École nationale supérieure de technika avancées* (**ENSTA ParisTech**) , amelyet a francia védelmi minisztérium igazgat
- *École nationale supérieure des mines de Paris* (**MINES ParisTech**, a francia ipari minisztérium igazgatja) –
- *École nationale supérieure des télécommunications* (**Télécom Paris**, a francia ipari minisztérium igazgatja) – az *Institut Télécom része*
- *École supérieure de physique et de chimie industrielles de la ville de Paris* (**ESPCI ParisTech**)
- *Institut d'Optique Graduate School* (IOGS, becenevén **SupOptique**);
- *Institut des Sciences et Industries du vivant et de l'environnement* (**AgroParisTech**) – a francia mezőgazdasági minisztérium irányítása alatt

Centrale Graduate Schools of Engineering ; diákjait általában *dugattyúknak* nevezik (utalva a dugattyús motorra , az ipari forradalom egyik központi elemére):

- *CentraleSupélec , amely az 1829-ben alapított École centrale Paris* (ECP vagy Centrale Paris) és az 1894-ben alapított École Supérieure d'Electricité (vagy Supélec) 2015-ös egyesülésének eredménye
- *École centrale de Lille* (ECLi, EC-Lille vagy Centrale Lille)
- *Az École centrale de Lyon* (ECL, EC-Lyon vagy Centrale Lyon) 1857-ben alakult *École centrale lyonnaise pour l'Industrie et le Commerce néven.*
- *École centrale de Marseille* (ECM, EC-Marseille vagy Centrale Marseille)
- *École centrale de Nantes* (ECN, EC-Nantes vagy Centrale Nantes)

Az Institut National des Sciences Appliquées **(INSA)** hálózat a legnagyobb mérnökképző csoport Franciaországban, több mint 16 700 diákkal, és a *francia Nemzeti Oktatási Minisztérium* irányítása alatt áll. Grandes écoles-ból áll, amely Franciaország egész területén elterjedt:

- *Institut National des Sciences Appliquées de Lyon* – 1957-ben alapították
- *Institut National des Sciences Appliquées de Toulouse* – 1963-ban alapították
- *Az Institut National des Sciences Appliquées de Rennes* – 1966-ban alapították
- *Institut National des Sciences Appliquées de Rouen* – 1985-ben alapították
- *Institut National des Sciences Appliquées de Strasbourg* – 2003-ban alapították
- *Institut National des Sciences Appliquées de Centre Val de Loire* – 2014-ben alapították

Politechnikai intézetek

- az *Institut polytechnique de Grenoble*: magában foglalja a *Grenoble-i Technológiai Intézetet* és a *Grenoble INP-t* (korábban *INPG*), amelynek hat osztálya van (*ENSIMAG*, *Ense3*, *Phelma*, *ESISAR*, *Génie Industrie*, *Pagora*);
- az *Institut National Polytechnique de Lorraine*: magában foglalja az *EEIGM-et, az Európai Anyagtudományi és Mérnöki Iskolát*, az *École Nationale Supérieure d'Agronomie et des Industries Alimentaires-t (ENSAIA, a National School of Agronomy and Food Sciences)*, az *École Nationale' Supérie-t Électricité et de Mécanique (ENSEM, a National School of Electricity and Mechanics)*, az *École Nationale Supérieure de Géologie* (ENSG), az *École nationale supérieure en génie des systèmes et de l'innovation (ENSGSI, a National School of Industrial Systems and Innovation))*, az *École Nationale Supérieure des Industries Chimiques (ENSIC, a National School of Chemical Industries)*, az *École Nationale*

Supérieure des Mines de Nancy (ENSMN, a National School of Mines of Nancy) és az *École Nationale Supérieure d'Architecture de Nancy (ENSA Nancy, az Építészeti Iskola)*);

- a Bordeaux-i Polytechnic Institute: magában foglalja az ENSC-t, az ENSEIRB-MATMECA-t, az ENSCBP-t, az ENSTBB-t, az ENSEGID-et és az ENSPIMA-t;
- a Clermont-Auvergne-i Polytechnic Institute: magában foglalja az École polytechnique universitaire de Clermont-Auvergne-t, az Institut d'informatique d'Auvergne-t, a SIGMA Clermont-t.

A Réseau Polytech Schools of Engineering 15 diplomás mérnöki iskolából álló francia hálózat Franciaország vezető technológiai egyetemein belül. A csoport összes iskolája mérnöki mesterképzést kínál különböző szakterületeken:

- *Polytech Angers*
- *École polytechnique de l'Université de Lorraine* (Polytech Nancy)
- *Polytech Grenoble*
- *Politech Lille*
- *Polytech Lyon*
- *Polytech Marseille*
- *Polytech Montpellier*
- *Clermont-Ferrand politech*
- *Polytech Nantes*
- *Polytech Nice Sophia*
- *Politech Orleans*
- *Polytech Sorbonne , a Sorbonne Egyetemen*
- *Polytech Paris-Saclay* a Paris-Saclay Egyetem része.
- *Polytech Savoie*
- *Polytech Tours*

Écoles Nationales Supérieures d'Ingénieurs (ENSI), amely körülbelül 40 grandes écolest foglal magában:

- a legnagyobb ENSI-nek tartott École *nationale supérieure d'électronique, d'électrotechnique, d'informatique, d'hydraulique, et de télécommunications* (ENSEEIHT, becenevén *N7*), évente több mint 400 végzettséggel. Az *INP Toulouse* egyik iskolája;
- az *École nationale supérieure d'ingénieurs de Caen* (ENSICAEN);
- az *École nationale supérieure d'ingénieurs de Bretagne Sud* (ENSIBS);
- az *École nationale supérieure d'ingénieurs de Poitiers* (ENSI Poitiers);
- az *École d'ingénieurs ENSIL-ENSCI* (ENSIL-ENSCI);
- az *École nationale supérieure en génie des systèmes et de l'innovation* (ENSGSI);
- az *École nationale supérieure des arts et industries textiles* (ENSAIT);
- az *École Nationale Supérieure d'Ingénieurs en Informatique Automatique Mécanique Énergétique Électronique* (ENSIAME);

Institut Mines-Telecom mérnöki iskolák

- *École Nationale Supérieure des Mines Telecom Atlantique Bretagne Pays de la Loire* (*Telecom Bretagne* *és École des Mines de Nantes, egyesült 2017*);
- *École nationale supérieure des mines d'Albi*
- *École nationale supérieure des mines d'Alès*
- *École des Mines-Télécom de Lille-Douai (IMT Lille Douai)*
- *École nationale supérieure des mines de Paris* (*MINES ParisTech*) (szintén a ParisTech tagja);
- *École nationale supérieure des mines de Nancy*

- *École nationale supérieure des mines de Saint-Étienne*
- *École nationale supérieure des mines de Rabat*
- *École nationale supérieure des télécommunications* (*TELECOM ParisTech*)
- *Telecom SudParis* (*ex - Telecom INT*). *A Telecom & Management SudParis* campusán.
- *Télécom Physique Strasbourg* (*ex-ENSPS*)
- *Eurécom Intézet*

Az École Nationale d'Ingénieurs **(ENI)** hálózat egy mérnökképző csoport:

- az *École nationale d'ingénieurs de Brest* (ENIB)
- az *École nationale d'ingénieurs de Metz* (ENIM archiválva 2022-06-21 a Wayback Machine-nél)
- az *École Nationale d'Ingénieurs de Saint-Étienne* (ENISE)
- az *École nationale d'ingénieurs de Tarbes* (ENIT)

Universités de technologie **(UT) csoport:** *Compiègne* (UTC), *Troyes* (UTT); *Belfort-Montbéliard* (UTBM)

Conservatoire National des Arts et Métiers

A következő iskolák általában minden diákot egy konkrétabb természettudományi vagy mérnöki területre képeznek:

A biztosításmatematikai tudományok, statisztika és ökonometria Grandes écoles

- az *Institut de Science Financiere et d'Assurances* (*ISFA*);
- az *Institut de Statistiques de l'Université de Paris* (ISUP).

Grandes écoles of Chemistry

- az *École supérieure de chimie physique électronique de Lyon* (ESCPE vagy *CPE-Lyon*);
- az *École nationale supérieure de chimie de Rennes* (*ENSCR*);
- az *École nationale supérieure de chimie de Lille* (*ENSCL*);
- az *École Nationale Supérieure de Chimie de Montpellier* (*ENSCM*);
- az *École européenne de Chimie, Polymères et Matériaux de Strasbourg* (*ECPM*);

A fizika Grandes écoles

- az *École supérieure de chimie physique électronique de Lyon* (ESCPE vagy *CPE-Lyon*);
- az *Institut d'Optique Graduate Schoo* (*IOGS*, becenevén *SupOptique*);
- az *École supérieure de physique et de chimie industrielles de la ville de Paris* (*ESPCI ParisTech*);
- az *École nationale supérieure de chimie et de physique de Bordeaux* (ENSCPB);
- az *École nationale supérieure des ingénieurs en arts chimiques et technologiques* (ENSIACET, becenevén *A7), amely szintén az INP Toulouse* része;
- az *École nationale supérieure de l'électronique et de ses Applications (ENSEA);*

Informatika és Távközlés Grandes écoles

- Az *École Centrale d'Électronique* (ECE Paris);
- az *École nationale des sciences geographiques* (ENSG - géomatique);
- az *École supérieure d'informatique, électronique et automatique* (ESIEA);
- az *École pour l'informatique et les tehnikas avancées* (EPITA);
- az *École pour l'informatique et les nouvelles technológiák* (EPITECH);
- az *École nationale supérieure d'électronique, informatique et radio-communications de Bordeaux* (ENSEIRB);
- az *École supérieure angevine en informatique et productique* (ESAIP);
- az *École supérieure d'électronique de l'Ouest* (ESEO csoport);
- az *École supérieure d'ingénieurs en génie électrique* (ESIGELEC);
- az *École catholique des arts et métiers* (ECAM Lyon - Groupe ECAM);

- az *École d'électricité, de production et des méthodes industrielles (EPMI – Groupe ECAM);*
- az *École d'ingénieur généraliste en informatique et technologies du numérique* (EFREI);
- az *École Internationale des Sciences du Traitement de l'Information* (EISTI, mai nevén CY Tech);
- az *École nationale supérieure d'informatique pour l'industrie et l'enterprise* (ENSIIE, korábban *IIE*);
- az *Institut supérieur d'électronique de Paris* (ISEP);
- az *Institut Superieur de l'electronique et du numerique* (ISEN);
- az *Institut d'informatique d'Auvergne* (ISIMA);
- az *Institut des Sciences et Techniques des Yvelines*(ISTY);
- *Telecom Nancy* (*ex-ESIAL*);
- *Télécom Saint-Étienne* .

Alkalmazott fizika és technológia vagy építő- és ipari mérnöki diplomák

- az *École des Ingenieurs de la Ville de Paris* (EIVP);
- az *École nationale de l'aviation civile* (ENAC), Francia Polgári Repülési Egyetem;
- az *École nationale supérieure de mécanique et d'aérotechnique* (ENSMA vagy ISAE-ENSMA, Mechanical Engineering);
- az *École Nationale Supérieure de Mécanique et des Microtechniques* (ENSMM, Mechanical Engineering);
- az *École Supérieure d'Ingénieurs en Électrotechnique et Électronique* (ESIEE Paris, Elektromos és Számítástechnika / Ipari Mérnökség), amelyet a francia Gazdasági és Pénzügyminisztérium igazgat – ESIEE Paris 1904-ben jött létre, és része az ESIEE végzős iskolák hálózatának. (Hivatalos honlap angol nyelven);
- az *École Supérieure d'Ingénieurs en Électrotechnique et Électronique d'Amiens* (ESIEE Amiens);
- az *École Nationale des Travaux Publics de l'État* (ENTPE, becenevén *TPE*, Építőmérnöki szak);
- az *École Nationale Supérieure des Sciences Appliquées et de Technologie* (ENSSAT);
- az *École supérieure des techniks aéronautiques et de construction automobile* (ESTACA vagy ISAE-ESTACA, gépészet)
- az *École spéciale des travaux publics, du Bâtiment et de l'Industrie* (ESTP, Civil Engineering);
- az *Institut polytechnique des sciences avancées* (IPSA, Aeronautical and Aerospace Engineering);
- az *Institut supérieur de l'aéronautique et de l'espace* (ISAE-SUPAERO) - két toulouse - i *SUPAERO* és ENSICA néven ismert intézet egyesülésével jött létre.
- az *Institut supérieur des matériaux du Mans* (ISMANS);
- az *École nationale supérieure de technika avancées de Bretagne* (ENSTA Bretagne, korábban ENSIETA), francia hadmérnökök (25%) és polgári mérnökök (75%) képzése;
- az *Institut Supérieur de Mécanique* (SUPMECA, Gépészmérnöki szak);
- a *SeaTech* (tengermérnöki)
- a *SIGMA Clermont* (kémia, mechanika)

Biológia és más természettudományok Grandes écoles

- az *École nationale supérieure agronomique* (ENSA), Párizs (AgroParisTech), Montpellier (SupAgro), Rennes (Agrocampus Ouest), Toulouse (ENSAT), Nancy (ENSAIA), Bordeaux (Sciences Agro);
- az *École supérieure de biotechnologie Strasbourg* (ESBS);

- az *École Nationale Supérieure de Géologie* (ENSG), amelynek diplomái *Géoliens*;
- az *Ecole et Observatoire des Sciences de la Terre* (EOST), amelynek diplomái *Eostiensek*;
- az *École nationale du génie de l'eau et de l'environnement de Strasbourg* (ENGEES);
- az *École de Biologie Industrielle* (EBI), amelynek diplomái *Ebistesek*;
- az *École supérieure d'agricultures d'Angers* (ESA);
- az *École d'ingénieurs de Purpan* (EIPurpan), korábban École Supérieure d'Agriculture de Purpan (ESAP);
- az *École nationale supérieure d'kertészeti* (ENSH);
- az *Institut Sup'Biotech de Paris* (Sup'Biotech).

Egyéb privát Grandes écoles, amelyek többféle különlegességet kínálnak

- az École Polytechnique Féminine" néven ismert EPF School of Engineering 1994-ig csak nők számára volt elérhető;
- a *FEI - Hautes Etudes d'Ingénieur* Lille-ben;
- az *ESTIA Technológiai Intézet* (*École supérieure des technology industrielles avancées* in Biarritz), 1985-ben alapították. Általános mérnöki iskola, volt IDLS;
- a párizsi École Speciale *de Mecanique et d'Electricite* 1905 óta ESME Sudriának is nevezik ;
- az *École supérieure d'ingénieurs de recherche en matériaux et en InfoTronique* (ESIREM);
- a *Centre des etudes supérieures industrielles* (CESI);
- az *École supérieure d'ingénieurs de Rennes* (ESIR);

Üzleti iskolák (*grandes écoles de commerce*)

A legtöbb francia üzleti iskola részben magántulajdonban van, vagy a regionális kereskedelmi kamarák irányítása alatt áll .

***Üzleti iskolák, amelyek közvetlenül az érettség* megszerzése után vesznek fel diákokat , és többségük privát:**

- *ESSCA Menedzsment Iskola*
- *EDC Paris Business School*
- *ESCE Nemzetközi Üzleti Iskola*
- *ESDES Üzleti és Menedzsment Iskola*
- *ESIEE Management*
- *European Business School Paris*
- *IESEG Menedzsment Iskola*
- *IPAG Business School*
- *ISG Business School*
- *PSB Paris School of Business*

Az alábbi lista azokat a francia üzleti iskolákat tartalmazza, amelyek hivatalosan a Conférence des grandes écoles részei.

Üzleti iskolák, amelyek az érettségi utáni előkészítő osztályokból vesznek fel diákokat , magas szelektivitási arány:

- *Audencia Business School*
- *Burgundy School of Business* (École supérieure de commerce de Dijon)
- *École de management de Normandie* (Normandy Business School)
- *Groupe ESC Pau*
- *ESC Rennes School of Business*
- *EDHEC Business School* (NGO – Association 1901)
- *EM Strasbourg Business School* (École de Management de Strasbourg)
- *Emlyon Business School*

- *ESC Clermont*
- *ESCP Business School*
- *ESSEC Business School*
- *Excelia Business School*
- *ESC Troyes*
- *Grenoble École de Management* (GEM)
- *HEC Párizs*
- *ICN Business School*
- *INSEEC Business School* (magán)
- *Institut supérieur du commerce de Paris* (ISC Paris, magán)
- *KEDGE Business School*
- *Montpellier Business School*
- *NEOMA Business School*
- *Skema Üzleti Iskola*
- *Institut Mines-Télécom Business School*
- *ESC Toulouse School of Business*

Szakmai tapasztalattal rendelkező diákokat toborzó üzleti iskolák:

• *INSEAD* (*Institut Européen d'Administration des Affaires)*

Grandes écoles előkészítő órák nélkül

Egyes iskolák közvetlenül az érettségi utáni felvételi versenyvizsga után érhetők el. Ezeknek az iskoláknak a tanulói gyakran egy közigazgatási iskolába lépnek tovább.

Ezek az iskolák a következők:

• *École du Louvre*, régészet, művészettörténet és antropológia;

- *Az École des Hautes Études en Sciences Sociales* (EHESS) kutatókat képez társadalom- és humántudományok területén szociológia, történelem, földrajz, antropológia, nyelvészet és statisztika területén ;
- *École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs* (a PSL Egyetem része);
- *École Nationale Supérieure des Beaux-Arts*, legismertebb nevén "les Beaux-Arts" (a képzőművészet számára) (a PSL Egyetem része);
- *École Nationale Supérieure d'Arts à la Villa Arson*,
- *École Nationale Supérieure de Création Industrielle*,
- *École nationale supérieure d'architecture de Lyon* (ENSAL), építészet számára;
- *École Nationale Supérieure d'Architecture de Versailles* (ENSAV), építészet számára;
- *École Nationale Supérieure d'Architecture de Saint-Etienne* (ENSASE), építészet számára;
- *Az Instituts Nationaux des Sciences Appliquées* (INSA) Lyonban,Rennes-ben, Rouen-ban, Strasbourg-ban, Toulouse-ban, Centre-Val de Loire-ban (Bloisban és Bourges-ban) *a diploma d'ingénieur* oklevelet adva öt év alatt, beleértve a két előkészítő évet. A hátralévő három év szintén elérhető a legjobb, első ciklusú egyetemi diplomát szerzett hallgatók, vagy műszaki intézetek kiválasztása után;
- A Compiègne-i, Troyes-i , Belforti *Universités de Technologies* (UTC, UTT, UTBM) szintén független nemzeti iskolák, amelyek *diplomát* adnak , és kiválasztják azokat a diákokat, akik kiváló érettségivel végeztek.

Egyetemek, amelyek csatlakoztak a *Conférence des grandes*

2014-ben a Paris-Dauphine Egyetem csatlakozott a *Conférence des grandes écoles- hoz, és mára egyetemi, grand établissement* és grande école státusszal rendelkezik.

- *Paris-Dauphine Egyetem* (a PSL Egyetem része)

Politikai, társadalomtudományi, újságírás- és kommunikációtudományi iskolák

Ezek az iskolák a társadalom- és humántudományok multidiszciplináris területein képezik a tanulókat. A hallgatókat felkészítik közszolgálati és egyéb közszféra vezetői posztjaira, de egyre többen kerülnek a magánszektorba. Ezen iskolák némelyike csak francia vagy EGT állampolgárok számára van fenntartva.

***Institut d'études Politiques* (IEP, Sciences Po)**

- *Sciences Po* (más néven **Sciences Po Paris**, a legrangosabb és legválogatósabb az összes közül)
- *Sciences Po Bordeaux* (a Bordeaux-i Egyetem része)
- *Sciences Po Lille* (a Lille-i Egyetem része)
- *Sciences Po Rennes* (a Rennes-i Egyetem része)
- *Sciences Po Strasbourg* (a Strasbourgi Egyetem része)
- *Sciences Po Aix*
- *Sciences Po Lyon* (a University of Lyon Alliance része)
- *Sciences Po Grenoble* (a Grenoble-Alpes Egyetem része)
- *Sciences Po Saint-Germain-en-Laye* (a Versailles-i Egyetem része)
- *Sciences Po Toulouse* (a Toulouse-Capitole Egyetem része)

***Grandes Écoles* újságírás és kommunikáció tanulmányok**

- *CELSA Paris* (a Sorbonne Egyetem része);
- *Centre de Formation des Journalistes* (az Assas Egyetem része);
- *Sciences Po* Újságíró Iskola (a Sciences Po része);
- *Sciences Po Rennes* Újságíró Iskola (a Sciences Po Rennes része);

Egyéb *Grandes Écoles*

- *Institut National du Service Public* (INSP), (korábban *École nationale d'administration*)
- *École Nationale de la Magistrature* (Bordeaux) (ENM), amely igazságügyi bírókat képez ;
- *École nationale supérieure des sciences de l'information et des bibliothèques* (Lyon) (ENSSIB), amely könyvtári és információs vezetőket képez (a University of Lyon Alliance része);
- *Az École des Hautes Études en Santé Publique* (Rennes), kórházi vezetőket és más vezetőket, valamint műszaki szakértőket képez a közegészségügy és az egészségügy területén;

Katonatiszti akadémiák

Ma már csak 3 grandes école van, amelyeket hivatalosan a Francia Köztársaság katonai akadémiáinak neveznek.

- Az *École Spéciale Militaire de Saint-Cyr* , amely korábban Saint-Cyr-l'École-ban , de jelenleg a bretagne-i Coëtquidanban található, a Hadsereg Akadémia. *A Saint-Cyr* becenevén végzett hallgatói és hallgatói *cyrardok, de általában szent-cyriennek* nevezik őket;
- Az *École de l'Air* (*EA*) a Légierő Akadémia, Salon-de-Provence-ban található ;
- Az *École Navale* (*EN*) beceneve *Navale*, végzettjei és diákjai *Bordaches*. Brestben található.

Bár *az École polytechnique szintén a* francia védelmi minisztérium felügyelete alatt áll, hivatalosan már nem katonai akadémia. Diákjainak csak kis része jut el katonai pályára, míg egyötöde és egynegyede úgy dönt, hogy Franciaországban marad, hogy az állami műszaki igazgatásnál dolgozzon.

Vannak más speciális katonai "grandes écoles" is:

- A Lyonban *található* *École de santé des armées* katonai orvosok és gyógyszerészek képzésére szolgál.
- Az *École nationale de la sécurité et de l'administration de la mer* a francia tengerészeti hivatal katonatisztjei és köztisztviselői számára.
- Az *École des commissaires des armées* (ECA), amely az összes támogató funkcióért (menedzsment, beszerzés, pénzügy, humán támogatás, emberi erőforrások, jogi tanácsadás, döntéstámogatás, logisztika) felelős katonatiszteket képez ki.
  A 29 francia elnöki posztot ellátó személy közül 17-en vettek részt a Grande école-n.
  Sok Nobel-díjas részt vett egy Grande école-n.
  https://en.wikipedia.org/wiki/Grande_%C3%A9cole
  Látható, hogy a grandes ecoles egy rendkívül életképes és sikeres, nagyon nagy számban létező iskolatípus volt!
  A grande ecole is egy nem-egyetem, hanem „csak" egy iskola, egy felsőfokú iskola!

6.5 A középkor európai egyeteme, a klasszikus egyetem, a 4 karos iskola

A német nyelvű világban és Közép-Európában egy normál egyetemnek négy kara volt: teológiai, jogi, művészeti és orvosi. A szekularizáció később levágta róluk a teológiai karjukat.

6.6 Az egyetem mai magyarországi definíciója

„2011. évi CCIV. törvény
a nemzeti felsőoktatásról

„9. § (1) A felsőoktatási intézmény egyetem vagy főiskola lehet.

(2) Az „egyetem" vagy „főiskola" elnevezés, valamint ezek idegen nyelvű megfelelői használatára csak az e törvény 1. melléklete szerinti – továbbá az e törvény alapján a Magyarország területén működő külföldi – felsőoktatási intézmény jogosult.

(2a) A felsőoktatási intézmény elnevezésének más felsőoktatási intézmény elnevezésétől egyértelműen különböznie kell. A felsőoktatási intézmény elnevezése nem lehet megtévesztő, nem kelthet az intézményre, annak tevékenységére vonatkozó hamis látszatot. Megtévesztőnek, illetve összetéveszthetőnek minősül a felsőoktatási intézmény elnevezése, ha annak magyar vagy idegen nyelven történő megnevezése és valamely más, az oktatási hivatalnál nyilvántartásba vett felsőoktatási intézmény elnevezése megegyezik. A felsőoktatási intézményt élő személyről elnevezni nem lehet. A történelem kiemelkedő személyiségeinek nevét a Bölcsészettudományi Kutatóközpont engedélyével, továbbá olyan nevet, amelyhez másnak jogi érdeke fűződik, csak a jogosult hozzájárulásával lehet a felsőoktatási intézmény nevében feltüntetni.

(2b) A felsőoktatási intézmény idegen nyelvű elnevezésének tartalmilag egyeznie kell a magyar nyelvű elnevezéssel. Két vagy több azonos nevű felsőoktatási intézmény esetén a név viselésének joga azt a felsőoktatási intézményt illeti meg, amelyiknek a fenntartója a nyilvántartásba vételi kérelmet elsőként nyújtotta be.

(3) Egyetem az a felsőoktatási intézmény, amelyik

a) legalább nyolc alapképzési és hat mesterképzési szakon jogosult képzésre, valamint doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére,

b) munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatóinak, tudományos kutatóinak legalább hatvan százaléka tudományos fokozattal rendelkezik,

c) képzéseit képes idegen nyelven folytatni az általa indított szakok egy részén, valamint

d) tudományos diákkört működtet,

e) az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább hatvan százalékát munkaviszony vagy közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatja.

(3a) Az alkalmazott tudományok egyeteme az a felsőoktatási intézmény, amelyik

a) legalább négy alapképzési szakon és két mesterképzési szakon jogosult képzésre,

b) legalább két szakon duális képzést folytat,

c) munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatóinak, tudományos kutatóinak legalább negyvenöt százaléka tudományos fokozattal rendelkezik,

d) képzéseit képes idegen nyelven folytatni az általa indított szakok egy részén, valamint

e) tudományos diákkört működtet.

(4) A főiskola az a felsőoktatási intézmény, amelyik

a) munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatóinak, tudományos kutatóinak legalább harmada tudományos fokozattal rendelkezik, valamint

b) tudományos diákkört működtethet.

(5)

(6) Az egyetem és a főiskola felsőfokú végzettségi szintet nem biztosító képzést – felsőoktatási szakképzést, szakirányú továbbképzést, részismereti képzést – is folytathat.

(7) Ha a felsőoktatási intézmény hivatalos neve megváltozik, az erről szóló bejelentést az oktatási hivatal tudomásul veszi, és kezdeményezi a miniszter útján e törvény 1. mellékletének módosítását."

https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100204.tv#

Kérdés, hogy amennyiben kialakul az új magyar egyetemek hálózat, van-e szükség az egyetem alatti felsőfokú oktatási intézményekre, melyek eleve gyengébb minőséget hoznak, melyek beállnak a középiskola és az egyetem közé?

Tekintettel kellene lenni a sajnos egyre fogyó társadalmunkra is! Lesz-e majd ennyi iskolához ennyi diák és egyetemi oktató?

A főiskola és az egyetem együttes létének csak akkor lenne értelme, ha a két intézmény közötti különbség nem az oktatási minőségében lenne, hanem csak oktatott tárgyak, tudományágak számában!

Van szó bizonyos kutató egyetemről, miközben az egyetemtörtének régóta bajlódik a kutatás és az oktatás egységéért.

Persze ehhez meg kellen határozni a karok azon számát, amely elválasztja a kettőt. Az ilyen főiskola nagyon fontos és értelemes lenne.

Nagyon logikus, hogy amennyiben gépészmérnökökre van valahol szükség ott csak azért, hogy egyetemnek lehessen nevezni, nem kezdenek neki teológusokat képezni. Micsoda pazarlás lenne! Igaz ma már nem a pápa alapítja a felsőfokú oktatási intézményeket, a saját támogatására.

Az oktatási színvonal ügye, mintha 600-800 éve megoldhatatlan lenne.

Hiszen egy egyetemen belül is nagy különbségek lehetnek az egyes karok, karokon belül az egyes tanszékek között, melyet később igazolok.

Csak ezután beszélhetünk az egyetemek és a főiskolák színvonalkülönbségéről. De a főiskolákon belül is lehetne különbségek.

Az európai egyetemek heterogén minőségű halmaza a fennállásuk 700-800 éve alatt – és ma sem tudták megvalósítani a minőségi oktatás általánosságát!

A ma érvényes magyar törvény, mint olvasható, lefokozza, lebutítja a főiskolákat. Az ilyenekre semmi szükség.

A címek főiskoláknak adományozásának jogával a németek megoldották ezt a különbséget is az egyeteme és a főiskolák között!

Nem lehet az akadémiákat eleve nívótlannak minősíteni, mert az a valóság meghamisítása!

Ma a helyzet még ennél is rosszabb: az akadémiákat megemlíteni sem szabad!

6.7 A mai magyar egyetemek listája

Érdemes elolvasni az utolsó oszlopot, mely az egyes egyetemek legutóbbi kálváriáját, Canossa-járását mutatja.

Egyetem	Rövidítés	Kép	Székhely	Alapítás(ok) éve	Megjegyzés
Állatorvostudományi Egyetem	ÁTE		Budapest	1851,1952, 2016	1851 és 1934, majd 1952 és 2000 között működő, állatorvosi képzést nyújtó önálló felsőoktatási intézmény volt Budapesten, majd Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kara lett. 2016. július 1-től újra önálló egyetem.
Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem	ANNYE		Budapest	2001	
Budapesti Corvinus Egyetem	BCE		Budapest	1920, 1948, 1990	Az alábbiak összevonásából: *Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem* (ez a következőkből: *Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem* és *Államigazgatási Főiskola*), valamint *Szent István Egyetem Kertészeti Karok*.
Budapesti Gazdasági Egyetem	BGE		Budapest	1857, 2016	Korábban *Budapesti Gazdasági Főiskola*.
Budapesti Metropolitan Egyetem	METU		Budapest	2001	Korábban *Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola*.
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	BME		Budapest	1782	Korábban *Budapesti Műszaki Egyetem*.
Debreceni Egyetem	DE		Debrecen	1538, 1912	A Debreceni Református Kollégium alapjain; A *Kossuth Lajos Tudományegyetem*, a *Debreceni Orvostudományi Egyetem*, a *Debreceni Agrártudományi Egyetem*, a hajdúböszörményi *Wargha István Pedagógiai Főiskola* összevonásával.
Debreceni Református Hittudományi Egyetem	DRHE		Debrecen	1538	Debreceni Református Kollégium
Dunaújvárosi Egyetem	DUE		Dunaújváros	1962	1962-ben alakult, akkor *Felsőfokú Kohóipari Technikum* (FKT), később viselte a Nehézipari Műszaki Egyetem Kohó- és Fémipari Főiskolai Kara (NME KFFK), majd a Miskolci Egyetem Dunaújvárosi Főiskolai Kara (ME DFK) nevet is. 2000-től 2015-ig *Dunaújvárosi Főiskola*, 2015 óta egyetem.
Edutus Egyetem	EDUTUS		Tatabánya	2018	Korábban *Edutus Főiskola*.
Eötvös Loránd Tudományegyetem	ELTE		Budapest (alapítva: Nagyszombat)	1635, 1777, 1950	Korábban *Pázmány Péter Tudományegyetem*.
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem	EKKE		Eger	1774	Korábban *Eszterházy Károly Főiskola*, *Eszterházy Károly Egyetem*.
Evangélikus Hittudományi Egyetem	EHE		Budapest (alapítva: Sopron)	1557	Részben a soproni evangélikus líceumból nőtt ki. Korábbi nevei: *Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem Evangélikus Teológiai Kara*, *Evangélikus Teológiai Akadémia*
Gál Ferenc Egyetem	GFE		Szeged	2020	Korábban *Gál Ferenc Főiskola*.

Károli Gáspár Református Egyetem	KRE		Budapest	1855, 1993	1993. február 24-én a Magyarországi Református Egyház Zsinata létrehozta a Károli Gáspár Református Egyetemet a Teológiai Akadémia (alapítva 1855 - Pesti Theológiai Akadémia néven) és a Nagykőrösi és Dunamelléki Református Hitoktató és Tanítóképző Főiskola (alapítva 1839) egyesítésével, melyek Hittudományi Kar és Tanítóképző Főiskolai Kar néven váltak a létrejött intézmény szervezeti egységeivé. Az alapításkor harmadik karként létrejött a Bölcsészettudományi Kar. 1998-ban elindult az Állam- és Jogtudományi Kar, 2022-ben pedig a Gazdaságtudományi, Egészségtudományi és Szociális Kar.
Kodolányi János Egyetem	KJE		Orosháza	2018	Korábban *Kodolányi János Főiskola*.
Közép-európai Egyetem	KEE		Budapest	1991	
Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem	LFZE		Budapest	1875	Korábban *Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola*.
Magyar Képzőművészeti Egyetem	MKE		Budapest	2000	Korábban *Magyar királyi Képzőművészeti Főiskola*.
Magyar Táncművészeti Egyetem	MTE		Budapest	2017	Korábban *Magyar Táncművészeti Főiskola*.

Milton Friedman Egyetem	MILTON		Budapest	2018	Korábban *Zsigmond Király Főiskola*, 2018. július 31-ig *Zsigmond Király Egyetem*.
Miskolci Egyetem	ME		Miskolc (alapítva: Selmecbánya)	1735, 1949	1949-ben létrehozva az egykori *Selmeci Akadémia* bányászati és kohászati karjainak Sopronból Miskolcra költöztetésével. Korábban *Nehézipari Műszaki Egyetem*.
Moholy-Nagy Művészeti Egyetem	MOME		Budapest	2001	Korábban *Magyar Iparművészeti Főiskola*, *Magyar Iparművészeti Egyetem*.
Nemzeti Közszolgálati Egyetem	NKE		Budapest	2011	Az egyetemet a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, a Rendőrtiszti Főiskola, és a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kara integrációjával hozták létre 2011-ben.
Neumann János Egyetem	NJE		Kecskemét	2016	A *Kecskeméti Főiskola* és a *Szolnoki Főiskola* (utóbbi 2019 óta a *Debreceni Egyetem* része) integrációjának eredményeként létrejött alkalmazott tudományok egyeteme. A főiskola 2000-ben a *Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola*, a *Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Kertészeti Főiskolai Kara* és a *Kecskeméti Tanítóképző Főiskola* (2020 óta a *Károli Gáspár Református Egyetem* része) egybeolvadásával jött létre. Neve 2016-17 között: *Pallasz Athéné Egyetem*.
Nyíregyházi Egyetem	NYE		Nyíregyháza	2000	2000-ben a *Bessenyey György Tanárképző Főiskola* és a *Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Főiskolai Kara* egyesítésével jött létre. Az alkalmazott tudományok egyeteme rang létrehozása előtt *Nyíregyházi Főiskola*.
Óbudai Egyetem	OE		Budapest	1879, 2000, 2010	A 2000-ben alapított Budapesti Műszaki Főiskola 2010. január elsejétől egyetemként működik tovább Óbudai Egyetem néven.

Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem	OR-ZSE		Budapest	1877	
Pannon Egyetem	PE		Veszprém	1797, 1949	Korábban *Veszprémi Vegyipari Egyetem*, majd *Veszprémi Egyetem* és *Pannon Agrártudományi Egyetem Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kar*.
Pázmány Péter Katolikus Egyetem	PPKE		Budapest (alapítva: Nagyszombat)	1635, 1992	A *Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kara* a Pázmány Péter bíboros, prímás esztergomi érsek által 1635-ben Nagyszombatban alapított egyetem *Hittudományi Karának* jogutódja.
Pécsi Tudományegyetem	PTE		Pécs (korábban: Pozsony)	1367, 1923, 2000	A *Janus Pannonius Tudományegyetem*, a *Pécsi Orvostudományi Egyetem* és a szekszárdi *Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola* összevonásával.
Semmelweis Egyetem	SE		Budapest	1769, 1969	Az *Általános Orvostudományi Kar* a Pázmány Péter bíboros, prímás esztergomi érsek által 1635-ben Nagyszombatban alapított egyetem *Orvostudományi Karának* jogutódja, kiegészülve a Gyógyszerésztudományi és Fogorvostudományi karokkal *Budapesti* (időközben *Semmelweis*) *Orvostudományi Egyetem* és a *Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem* Orvostovábbképző (időközben Egészségtudományi) *Karának* és *Egészségügyi Főiskolai Karának*, továbbá a *Magyar Testnevelési Egyetem* összevonásával.
Soproni Egyetem	SOE		Sopron (alapítva: Selmecbánya)	1735, 2000, 2008	A *Soproni Egyetem*, a *Benedek Elek Pedagógiai Főiskola*, a *Pannon Agrártudományi Egyetem* mosonmagyaróvári *Mezőgazdaságtudományi Kara*, s az *Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola* összevonásával. A mosonmagyaróvári kar Széchenyi István Egyetemhez csatolásáig neve *Nyugat-Magyarországi Egyetem (NYME)* volt. Az intézmény alapjai az 1919-ben Sopronba költöztetett selmecbányai *Selmeci Akadémián* nyugszanak.
Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem	MATE		Gödöllő	2000	Az *Állatorvostudományi Egyetem*, a *Gödöllői Agrártudományi Egyetem*, a *Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem*(már Budapesti Corvinus Egyetem), a *Jászberényi Tanítóképző Főiskola* és az *Ybl Miklós Műszaki Főiskola* (már egyetem) összevonásával.
Széchenyi István Egyetem	SZE		Győr	1968, 2002	Korábban *Széchenyi István Főiskola*.
Színház- és Filmművészeti Egyetem	SZFE		Budapest	2000	Korábban *Színház- és Filmművészeti Főiskola*.
Szegedi Tudományegyetem	SZTE		Szeged (alapítva: Kolozsvár)	1581 1872, 1921, 2000	A *József Attila Tudományegyetem* (JATE), a *Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem* (SZOTE), a *Juhász Gyula Tanárképző Főiskola* (JGYTF), és a hódmezővásárhelyi *Mezőgazdasági Főiskola* összevonásával.
Tokaj-Hegyalja Egyetem	THE		Sárospatak	1857, 2021	Korábban *Eszterházy Károly Egyetem Sárospataki Comenius Campus*

https://hu.wikipedia.org/wiki/Magyarorsz%C3%A1gi_egyetemek_list%C3%A1ja

A táblázat utolsó oszlopa szerint a hazai egyetemek is elszenvedték az intézményi fogalmak káoszát.

6.8 Egy szegedi professzor véleménye a mai felsőoktatásról

Tanács István: Magyarország beleragadt a közepes fejlettség csapdájába. 2024. IV. 2.

Párbeszéd dr. Lengyel Imre regionális gazdaságtannal foglalkozó szegedi közgazdász professzorral:
(az újságíró kérdései a vastaggal jelölt sorok)

„A felzárkózás sikerének feltétele, hogy alapvetően egy irányba gondolkozzanak a kulcsszereplők."
Könnyű másra mutogatni. De mit is tetszettek tenni egyetemi tanárként ennek eléréséhez?
Lehet, hogy semmit, vagy nagyon eredménytelenül?

„Én attól félek, ezekben a térségekben öröklődik az eddigi minta, a következő nemzedék is betanított fizikai munkás lesz, holott a kitöréshez az kellene, hogy ők magasabb szintre tudjanak lépni. Csakhogy nem erre, nem a problémamegoldó gondolkodásra készít fel az oktatás. Kettészakad, duálissá válik a magyar gazdaság. Hét magyar megyében nincs felsőoktatási intézményi központ, csak ilyen-olyan kiszervezett képzések működnek. Ezekben a megyékben a tudásalapú gazdaságnak, a felzárkózásnak az alapvető feltételei is hiányoznak."
Ha egy egyetemi tanár annyit sem tud elérni, hogy a hallgatók gondolkodása probléma megoldó legyen, akkor talán majd a takarítónők fogják ezt megoldani?

„A magyar elitben nem volt olyan összefogás, amely felvázolhatott volna egy közös jövőképet a hazai felsőoktatásról. Nem volt széles körben elfogadott hosszú távú elképzelés, különböző részérdekek kavarogtak, lobbiérdekek érvényesültek. A magyar felsőoktatás forrásai a rendszerváltás óta csökkentek, 2012 után még fel is gyorsult ez a folyamat, az EU-ban a GDP-hez viszonyítva nálunk az egyik legalacsonyabb a felsőoktatásra szánt költségvetés."
Nem tudja a professzor úr, hogy a felsőoktatási jövőképekkel, oktatási koncepciókkal jól el vagyunk látva. Ezekből túlkínálat is jelentkezik. Nem természetes számára az, hogy az egész világot a profit érdeke mozgatja?

„Hullámvölgybe került a felsőoktatási utánpótlás: például a főiskolákon is előírás lett az oktatók PhD doktori címe, amit csak néhány egyetem tudott kiadni, ők viszont ellenérdekeltek voltak. Közben bevezették a több lépcsős bolognai rendszert, ami önmagában jó dolog, de következetes felsőoktatási politika híján, mindenki a rövid távú túlélésre játszik. A főiskolák attól féltek, hogy nem képezhetnek mesterszakos hallgatókat, ezért egyetemmé akartak válni, jórészt váltak is. Az egyetemek meg attól tartottak, hogy nem lesznek alapszakos hallgatóik, és csökkentették a felvételi követelményeket. A végeredmény: káosz, meg az, hogy ma már 180 ponttal is fölvesznek hallgatókat egyetemi alapszakokra. A térbeli koncentrálódás is felerősödött, 2006-ban a hallgatók 42 százaléka tanult a fővárosban, ma már 56 százaléka."
Emlékeszem: a bolognai rendszer hazai bevezetésének nagyon sokan tapsoltak. Sikerült a sarki tánciskolából is egyetemet csiholni, a korábbi bevált rendeket felrúgni. A felsőoktatási intézmények káoszát sem a pékek hozták össze! Miért tetszettek engedni?

„Nincs elegendő olyan tőke, amely a felsőoktatásba be tudna szállni. Ha pedig nem lesz több pénz, a magyar felsőoktatás – néhány elit intézmény kivételével – átáll „középiskolásodó" tömeges oktatásra. A hallgatói létszámhoz kötött finanszírozás miatt

nemigen lehet buktatni, és ahol – néhány természettudományi, orvosi egyetem számít csak kivételnek – nincs nemzetközileg látható versenyhelyzet, ott a túlélésre és nem a teljesítményre fognak játszani. Nemrég felmértük, hogyan alakul a felsőoktatásban az egyetemi professzorok száma. Tíz év alatt a kétharmadára esett vissza, azaz egyre kevesebb az oktatói utánpótlásban a kiemelkedő tudású tanár."
Korunk vívmánya nem a buktatásmentes iskola? Ez ma nem dzámít vívmánynak?

Amikor a rendszerváltozással összeomlott a szocialista nagyipar, sokan arra hivatkoztak: nem kellenek többé büdös gyárak, posztindusztriális korszak lesz, nem az ipar, hanem a szolgáltatás húzza majd a gazdaságot. Ehhez képest előtérbe került az újraiparosítás. Miért?
Ezt hívjuk elhibázott rendszerváltásnak. Mégis okan ünneplik ezt. Pedig csak csöbörből vödörbe kerültünk.

Az egyetemi oktatók is aszisztáltak ahhoz, hogy egy keleti birodalom legnyugatibb gyarmatából egy nyugati birodalom legkeletibb gyarmata legyünk.

Nem lenen szabad az újraiparosítást csípőből támadni,, a korábbi nemzeti vagyon elkótyavetyélése után!

Az 1990-es évekig tartó, hidegháborús logikájú, kicsit autarkiás ipar nagy része nem volt versenyképes. Szükségszerű volt, hogy megszűnt. Nálunk azonban a gazdasági átalakulást kezdettől fogva nagyon rosszul menedzselték. A privatizáció idején a „családi ezüstöt" is eladták. Például Csehországban megmaradt a Skoda, igaz, majdnem ingyen adták oda a Volkswagennek, de így a cseh beszállítók jó része is túlélhetett, és idővel nemcsak a Skoda, hanem az egész német óriásvállalat beszállítói hálózatának a részévé vált. Nálunk az Ikarust lehetett volna így privatizálni, de mindenféle lobbisták, ingatlanspekulánsok harcoltak körülötte, addig húzták-halasztották, míg elmúlt a lehetőség. Ugyanígy az élelmiszeripart is lehetne említeni, amely a kedvező lehetőségek ellenére a töredékére leépült."
Késő bánat!

„… kiemelkedik Debrecen, Szeged és Pécs; ott vannak a nagy vidéki egyetemek, amelyek messze földről összegyűjtik a tehetséges fiatalokat. Ott nemcsak csirkét meg sertést lehet vágni, három műszakban emelgetni a nagykalapácsot, hanem vannak például szoftverfejlesztők, az orvosegyetemek körül külföldiek számára egészségügyi szolgáltatások. Az egyetemi városok tudásalapú gazdaságának igazi húzóereje az egyetemről kikerülő diplomások tömege."
A végén az összegyűjtött fiatalok a végén mind itt hagyják Szegedet! Így érdemes? Nincs semmi ötlet az itt tartásra?

„**Szeged korábban elzárkózott az újraiparosítás elől, most viszont a többség örül a kínai BYD autógyár letelepedésének."**
A politikum köpenyegforgató – ezt láttuk Szegeden is igazolni most.

„… marad a megosztottság, a sodródás, átmeneti fellendülések és visszaesések sorozata. Abból pedig sohasem lesz hosszú távú felzárkózás."

Mi ebben a meglepő, mitől is lenne más?
Magyarország beleragadt a közepes fejlettség csapdájába | Jelen

Láthatóan van gond ma is bőven, tehát az én dolgozatom szerinti tisztázó, pontosító kiigazításokra nagy szükség lenne. De minden le van bénulva, bénítva.

6.9 A heterogén egyetemi oktatási színvonal és a felvételi ponthatárok 2023-ban
A)
Az egy egyetemen belőli különbségek
A szegedi Tudományegyetem felvételi ponthatárai 2023-ban:
(a legnagyobb érték-LN; a legkisebb érték-LK)

Bölcsészet és Társadalomtudományi Kar:

Szak	Ponthatár
anglisztika	328
anglisztika	324
germanisztika [német]	272
germanisztika [német]	n.i.
germanisztika [német]	336
germanisztika [német]	n.i.
informatikus könyvtáros	201
informatikus könyvtáros	n.i.
informatikus könyvtáros	256
informatikus könyvtáros	198
keleti nyelvek és kultúrák [altajisztika]	226
keleti nyelvek és kultúrák [altajisztika]	n.i.
kommunikáció- és médiatudomány	402
kommunikáció- és médiatudomány	314
magyar	224
magyar	206
magyar	270
néprajz	264
néprajz	248
néprajz	237
néprajz	236
pedagógia	194
pszichológia	435
pszichológia	432
pszichológia	437
pszichológia	438
régészet	248
régészet	n.i.
szabad bölcsészet	268
szabad bölcsészet	202

...

LN=478 pont; LK=200 pont
A ponthatárok 83 %-a 201-250 tartományba esik. Ez is egyszerű eset.

Bölcsészettudományi Kar:

szabad bölcsészet	186
szabad bölcsészet	214
szlavisztika [bolgár]	400
szlavisztika [bolgár]	n.i.
szlavisztika [orosz]	217
szlavisztika [orosz]	n.i.
szlavisztika [szerb nemzetiségi]	336
szlavisztika [szerb nemzetiségi]	n.i.
szlavisztika [szerb]	288
szlavisztika [szerb]	218
szociológia	308
szociológia	246
szociológia	168
szociológia	156
történelem	230
történelem	n.i.
történelem	133
történelem	316
ókori nyelvek és kultúrák [klasszika-filológia]	372
ókori nyelvek és kultúrák [klasszika-filológia]	n.i.
ókori nyelvek és kultúrák [klasszika-filológia]	250
ókori nyelvek és kultúrák [klasszika-filológia]	172
újlatin nyelvek és kultúrák [francia]	369
újlatin nyelvek és kultúrák [francia]	n.i.
újlatin nyelvek és kultúrák [spanyol]	375
újlatin nyelvek és kultúrák [spanyol]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; biológiatanár]]	384
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; biológiatanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; dráma- és színházismeret-tanár]]	342
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; francia nyelv és kultúra tanára]]	374
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; francia nyelv és kultúra tanára]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; földrajztanár]]	290
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; földrajztanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; könyvtárostanár]]	365
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; magyar nyelv és irodalom szakos tanár]]	310
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; magyar nyelv és irodalom szakos tanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; matematikatanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; matematikatanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; mozgóképkultúra és médiaismeret-tanár]]	400
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; német nyelv és kultúra tanára]]	428
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; olasz nyelv és kultúra tanára]]	306
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; olasz nyelv és kultúra tanára]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; orosz nyelv és kultúra tanára]]	396
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; orosz nyelv és kultúra tanára]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; román és nemzetiségi román nyelv	448

osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; történelemtanár]]	307
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; történelemtanár]]	404
osztatlan tanári [10 félév [angol nyelv és kultúra tanára; vizuáliskultúra-tanár]]	324
...	

osztatlan tanári [10 félév [dráma- és színházismeret-tanár; magyar nyelv és irodalom szakos tanár]]	364
osztatlan tanári [10 félév [dráma- és színházismeret-tanár; magyar nyelv és irodalom szakos tanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [dráma- és színházismeret-tanár; mozgóképkultúra és médiaismeret-tanár]]	376
...	

osztatlan tanári [10 félév [dráma- és színházismeret-tanár; történelemtanár]]	303
osztatlan tanári [10 félév [dráma- és színházismeret-tanár; történelemtanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [etikatanár; magyar nyelv és irodalom szakos tanár]]	288
...	

osztatlan tanári [10 félév [etikatanár; történelemtanár]]	200
...	

osztatlan tanári [10 félév [könyvtárostanár; történelemtanár]]	436
osztatlan tanári [10 félév [könyvtárostanár; történelemtanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [latin nyelv és kultúra tanára; magyar nyelv és irodalom szakos tanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [latin nyelv és kultúra tanára; magyar nyelv és irodalom szakos tanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [latin nyelv és kultúra tanára; német nyelv és kultúra tanára]]	454
...	

osztatlan tanári [10 félév [magyar nyelv és irodalom szakos tanár; matematikatanár]]	438
osztatlan tanári [10 félév [magyar nyelv és irodalom szakos tanár; matematikatanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [magyar nyelv és irodalom szakos tanár; mozgóképkultúra és médiaismeret-tanár]]	414
...	

osztatlan tanári [10 félév [mozgóképkultúra és médiaismeret-tanár; történelemtanár]]	304
osztatlan tanári [10 félév [mozgóképkultúra és médiaismeret-tanár; történelemtanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [mozgóképkultúra és médiaismeret-tanár; vizuáliskultúra-tanár]]	396
...	

osztatlan tanári [10 félév [német nyelv és kultúra tanára; történelemtanár]]	399
...	

osztatlan tanári [10 félév [spanyol nyelv és kultúra tanára; történelemtanár]]	380

osztatlan tanári [10 félév [történelemtanár; vizuáliskultúra-tanár]]	288

amerikanisztika	86
amerikanisztika	n.i.
anglisztika	86
anglisztika	n.i.
design- és művészetmenedzsment	86

filmtudomány	86
filmtudomány	86
filmtudomány	n.i.
filmtudomány	n.i.
filozófia	90
filozófia	82

filozófia (magyar nyelven)	90
filozófia (magyar nyelven)	33
finnugrisztika	n.i.
finnugrisztika	n.i.
fordító és tolmács	53
fordító és tolmács	80

hungarológia	86
klasszika-filológia	89
klasszika-filológia	n.i.
kommunikáció- és médiatudomány	75
kommunikáció- és médiatudomány	60
kulturális örökség tanulmányok	85
kulturális örökség tanulmányok	n.i.
könyvtár- és információtudomány	81

magyar nyelv és irodalom	83
magyar nyelv és irodalom	n.i.
magyar nyelv és irodalom	n.i.
magyar nyelv és irodalom	n.i.
neveléstudomány	90
neveléstudomány	n.i.
neveléstudomány	81

neveléstudomány	82
német nyelv, irodalom és kultúra	90
német nyelv, irodalom és kultúra	n.i.
német nyelv, irodalom és kultúra (magyar nyelven)	86
német nyelv, irodalom és kultúra (magyar nyelven)	n.i.
német nyelv, irodalom és kultúra (német nyelven)	n.i.
német nyelv, irodalom és kultúra (német nyelven)	n.i.
néprajz	86

orosz nyelv és irodalom	76
orosz nyelv és irodalom	n.i.
pszichológia	51
pszichológia	n.i.
pszichológia	81
pszichológia	76
régészet	81
történelem	79
vallástudomány	90
vallástudomány	n.i.
vallástudomány (angol nyelven)	n.i.
vallástudomány (magyar nyelven)	86

szlavisztika	86
szlavisztika	n.i.
szociológia	86
szociológia	n.i.
tanári [2 félév [angol nyelv és kultúra tanára]]	86

tanári [2 félév [történelemtanár]]	82

tanári [4 félév [spanyol nyelv és kultúra tanára]]	88
tanári [4 félév [spanyol nyelv és kultúra tanára]]	n.i.
tanári [4 félév [szerb és nemzetiségi szerb nyelv és kultúra tanára]]	n.i.
tanári [4 félév [szerb és nemzetiségi szerb nyelv és kultúra tanára]]	n.i.
történelem	78
történelem	79
vallástudomány	90

LN=454 pont; LK=53 pont

A ponthatárok 30%-a az 51-100 tartományba esik, 28%-a pedig a 301-400 tartományba. Azaz két csúcs figyelhető meg.

A természettudomány és informatikai kar pontszámai:

biológia	241
biológia	400
biológia	252
biológia	270
biomérnöki	248
biomérnöki	286
fizika	284

fizika	306
fizika	304
földrajz	248
földrajz	n.i.
földrajz	356
földrajz	284
földtudományi	250

földtudományi	242
földtudományi	276
gazdaságinformatikus	280
gazdaságinformatikus	282
kémia	242
kémia	488
kémia	248
kémia	250
környezetmérnöki	266

környezetmérnöki	243
környezetmérnöki	278
matematika	302
matematika	n.i.
matematika	266
matematika	400
molekuláris bionika mérnöki	280
molekuláris bionika mérnöki	n.i.
mérnökinformatikus	282

mérnökinformatikus	288
mérnökinformatikus	324
programtervező informatikus (Békéscsaba)	320
programtervező informatikus (Békéscsaba)	300
programtervező informatikus (Szeged)	280
programtervező informatikus (Szeged)	280
programtervező informatikus (Szeged)	284
programtervező informatikus (Szeged)	326

vegyészmérnöki	280
vegyészmérnöki	342
villamosmérnöki	282
villamosmérnöki	428
üzemmérnök-informatikus	290

osztatlan tanári [10 félév [biológiatanár; földrajztanár]]	296
osztatlan tanári [10 félév [biológiatanár; földrajztanár]]	332
osztatlan tanári [10 félév [biológiatanár; kémiatanár]]	374
osztatlan tanári [10 félév [biológiatanár; kémiatanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [biológiatanár; matematikatanár]]	295

osztatlan tanári [10 félév [biológiatanár; német és nemzetiségi német nyelv és kultúra tanára]]	448

osztatlan tanári [10 félév [földrajztanár; matematikatanár]]	261
osztatlan tanári [10 félév [földrajztanár; matematikatanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [földrajztanár; német nyelv és kultúra tanára]]	474
osztatlan tanári [10 félév [földrajztanár; német nyelv és kultúra tanára]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [földrajztanár; német és nemzetiségi német nyelv és kultúra tanára]]	390

osztatlan tanári [10 félév [földrajztanár; technika- és tervezés-tanár]]	388
osztatlan tanári [10 félév [földrajztanár; technika- és tervezés-tanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [földrajztanár; testnevelő tanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [földrajztanár; testnevelő tanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [földrajztanár; történelemtanár]]	341

osztatlan tanári [10 félév [francia nyelv és kultúra tanára; matematikatanár]]	472

osztatlan tanári [10 félév [informatikatanár (digitális kultúra tanára); matematikatanár]]	280

osztatlan tanári [10 félév [matematikatanár; spanyol nyelv és kultúra tanára]]	356
osztatlan tanári [10 félév [matematikatanár; spanyol nyelv és kultúra tanára]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [matematikatanár; szlovák és nemzetiségi szlovák nyelv és kultúra tanára]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [matematikatanár; szlovák és nemzetiségi szlovák nyelv és kultúra tanára]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [matematikatanár; technika- és tervezés-	416

biológus	74
biológus	88
csillagász	77
csillagász	n.i.
fizikus	87
fizikus	72
földtudomány	72
földtudomány	80

gazdaságinformatikus	68
gazdaságinformatikus	n.i.
geográfus	64
geográfus	n.i.
geoinformatika	59
geoinformatika	n.i.
geoinformatika	72
geoinformatika	90
info-bionika mérnöki	70

osztatlan tanári [10 félév [matematikatanár; német nyelv és kultúra tanára]]	414

környezetmérnöki	80
környezetmérnöki	n.i.
környezetmérnöki	80
környezetmérnöki	70
matematikus	84
matematikus	n.i.
molekuláris biológia	86
molekuláris biológia	n.i.
mérnökinformatikus	52
mérnökinformatikus	56
mérnökinformatikus	n.i.
programtervező informatikus	51
programtervező informatikus	n.i.
programtervező informatikus	53
programtervező informatikus	73
tanári [2 félév [biológiatanár]]	100
tanári [2 félév [biológiatanár]]	96
tanári [2 félév [földrajztanár]]	86
tanári [2 félév [földrajztanár]]	n.i.
tanári [2 félév [kémiatanár]]	62
tanári [2 félév [kémiatanár]]	n.i.
tanári [2 félév [matematika szaktanár]]	81
tanári [2 félév [matematika szaktanár]]	n.i.
tanári [2 félév [matematikatanár]]	85
tanári [4 félév [informatikatanár (digitális kultúra tanára)]]	66
tanári [4 félév [informatikatanár (digitális kultúra tanára)]]	n.i.
vegyész	51

LN=488 pont; LK=51 pont

A ponthatárok 35%-a az 51-100 tartományba esik, 26%-a pedig a 251-300 tartományba. Azaz itt is két csúcs figyelhető meg.

Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar

Szak	Ponthatár
egészségügyi gondozás és prevenció [dentálhigiénikus]	344
egészségügyi gondozás és prevenció [dentálhigiénikus]	215
egészségügyi gondozás és prevenció [védőnő]	177
egészségügyi gondozás és prevenció [védőnő]	292
szociális munka	215
szociális munka	276
szociális munka	248
szociális munka	208
ápolás és betegellátás [gyógytornász]	387
ápolás és betegellátás [gyógytornász]	356
ápolás és betegellátás [ápoló]	200
ápolás és betegellátás [ápoló]	316
ápolás és betegellátás [ápoló]	324
ápolás és betegellátás [ápoló]	226
egészségügyi menedzser	59
egészségügyi	77
fizioterápia	54
fizioterápia	47
kiterjesztett hatáskörű ápoló	64
kiterjesztett hatáskörű ápoló	90
szakvédőnő	n.i.
szakvédőnő	n.i.
szakvédőnő	47
szakvédőnő	74
szociális munka	n.i.
szociális munka	n.i.
szociális munka	77
szociális munka	82

LN=387 pont; LK=47 pont

A ponthatárok 32%-a az 51-100 tartományba esik, 32%-a pedig 201-300 tartományba. Azaz itt is két csúcs figyelhető meg.

Mérnöki Kar

Szak	Ponthatár
gépészmérnöki (Békéscsaba)	200
gépészmérnöki (Békéscsaba)	251
gépészmérnöki (Orosháza)	n.i.
gépészmérnöki (Orosháza)	n.i.
gépészmérnöki (Szeged)	205
gépészmérnöki (Szeged)	250
gépészmérnöki (Szeged)	203
ipari termék- és formatervező mérnöki	205
ipari termék- és formatervező mérnöki	n.i.
ipari termék- és formatervező mérnöki	n.i.
ipari termék- és formatervező mérnöki	n.i.
mechatronikai mérnöki (Békéscsaba)	n.i.
mechatronikai mérnöki (Békéscsaba)	n.i.
mechatronikai mérnöki (Szeged)	204
mechatronikai mérnöki (Szeged)	n.i.
mechatronikai mérnöki (Szeged)	206
mechatronikai mérnöki (Szeged)	320
mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki	296
mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki	n.i.
mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki	203
mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki	320
műszaki menedzser	207
műszaki menedzser	202
műszaki menedzser	212
élelmiszermérnöki	206
élelmiszermérnöki	218
élelmiszermérnöki	210
élelmiszermérnöki	234
gépészmérnöki	53
gépészmérnöki	80
mechatronikai mérnöki	88
mechatronikai mérnöki	n.i.
mechatronikai mérnöki	51
mechatronikai mérnöki	76
műszaki menedzser	68
műszaki menedzser	n.i.
műszaki menedzser	58
műszaki menedzser	n.i.
táplálkozástudományi	51
táplálkozástudományi	54
élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnöki	68
élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnöki	n.i.
élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnöki	58
élelmiszermérnöki	73
élelmiszermérnöki	n.i.
élelmiszermérnöki	76
élelmiszermérnöki	81

LN=320 pont; LK=51 pont

A ponthatárok 44 %-a a 201-250 tartományba esik, 41%-a pedig az 51-100 tartományba. Azaz itt is két csúcs figyelhető meg.

Fogorvostudományi Kar

Szak	Ponthatár
fogorvos	410
fogorvos	409

Nem aprózzák el!
LN=410 pont; LK=409 pont
A ponthatárok 100 %-a a 400-450 tartományba esik.

Művészeti Kar:

Szak	Ponthatár
előadó-művészet [klasszikus csembaló]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus csembaló]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus fagott]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus fagott]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus furulya]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus furulya]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus fuvola]	390
előadó-művészet [klasszikus gordonka]	400
előadó-művészet [klasszikus gordonka]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus harsona]	396
előadó-művészet [klasszikus harsona]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus hegedű]	394
előadó-művészet [klasszikus klarinét]	400
előadó-művészet [klasszikus orgona]	390
előadó-művészet [klasszikus orgona]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus trombita]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus trombita]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus tuba]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus tuba]	n.i.
előadó-művészet [klasszikus zongora]	390
előadó-művészet [klasszikus zongora]	n.i.
előadó-művészet	392
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [furulyatanár]]]	380
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [furulyatanár]]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [fuvolatanár]]]	386
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [fuvolatanár]]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [gitártanár]]]	400
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [harsonatanár]]]	392
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [harsonatanár]]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [hegedűtanár]]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [hegedűtanár]]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [hárfatanár]]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [hárfatanár]]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [klarinéttanár]]]	400
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [oboatanár]]]	400
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [oboatanár]]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [orgonatanár]]]	396
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [orgonatanár]]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [trombitatanár]]]	390
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [zongoratanár]]]	380
osztatlan tanári [10 félév [zenetanár [zongoratanár]]]	388

karmester [fúvószenekari karnagy]	97
karmester [fúvószenekari karnagy]	n.i.
klasszikus hangszerművész [fuvola]	96
klasszikus hangszerművész [harsona]	98
klasszikus hangszerművész [harsona]	n.i.
klasszikus hangszerművész [hegedű]	97
klasszikus hangszerművész [zongora]	94
klasszikus hangszerművész [zongora]	95
klasszikus énekművész [operaének]	96
klasszikus énekművész [operaének]	n.i.
klasszikus énekművész [oratórium- és dalének]	97
klasszikus énekművész [oratórium- és dalének]	n.i.
tanári [2 félév [zeneművésztanár [fuvolaművész-tanár]]]	90
tanári [2 félév [zeneművésztanár [gitárművész-tanár]]]	90
tanári [2 félév [zeneművésztanár [gitárművész-tanár]]]	n.i.
tanári [2 félév [zeneművésztanár [gordonkaművész-tanár]]]	n.i.
tanári [2 félév [zeneművésztanár [gordonkaművész-tanár]]]	n.i.
tanári [2 félév [zeneművésztanár	90
tanári [2 félév [zeneművésztanár [hegedűművész-tanár]]]	90
tanári [2 félév [zeneművésztanár [énekművész-tanár]]]	90

LN=400 pont; LK=90 pont
A ponthatárok 55 %-a a 351-400 tartományba esik, 45%-a pedig az 51-100 tartományba. Ez a tökéletes kettészakadás.

Orvostudományi Kar:

Szak	Ponthatár
általános orvos	428
általános orvos	405

LN=428 pont; LK=405 pont
A ponthatárok 100 %-a a 400-450 tartományba esik. Bárcsak több helyen is így lehetne!

Gazdaságtudományi Kar:

Szak	Ponthatár
gazdálkodási és menedzsment	233
gazdálkodási és menedzsment (angol nyelven)	421
gazdálkodási és menedzsment (angol nyelven)	346
gazdálkodási és menedzsment (magyar nyelven)	407
gazdálkodási és menedzsment (magyar nyelven)	371
kereskedelem és marketing	403
pénzügy	82
pénzügy	n.i.
vállalkozásfejlesztés	90
vállalkozásfejlesztés	n.i.
vállalkozásfejlesztés	90
vállalkozásfejlesztés	90
kereskedelem és marketing	346
pénzügy és számvitel	401
pénzügy és számvitel	314
turizmus-vendéglátás (angol nyelven)	392
turizmus-vendéglátás (angol nyelven)	348
turizmus-vendéglátás (magyar nyelven)	396
turizmus-vendéglátás (magyar nyelven)	307
gazdálkodási és menedzsment	363
gazdálkodási és	202
kereskedelem és marketing [logisztika]	330
kereskedelem és marketing [logisztika]	258
kereskedelem és marketing [marketingkommunikáció]	330
kereskedelem és marketing [marketingkommunikáció]	242
pénzügy és számvitel [pénzintézeti]	294
pénzügy és számvitel [pénzintézeti]	258
pénzügy és számvitel [vállalkozási]	312
pénzügy és számvitel [vállalkozási]	244
marketing	84
marketing	n.i.
marketing	80
marketing	90
nemzetközi gazdaság és gazdálkodás (angol nyelven)	85

LN=421 pont; LK=80 pont

A ponthatárok 29 %-a a 301-350 tartományba esik, 26%-a pedig az 51-100 tartományba. Azaz itt is két csúcs figyelhető meg.

Juhász Gy. Pedagógus Kar:

Szak	Ponthatár
edző	210
edző	n.i.
edző	266
edző	306
germanisztika [német nemzetiségi]	n.i.
germanisztika [német nemzetiségi]	n.i.
germanisztika [német nemzetiségi]	326
gyógypedagógia	355
gyógypedagógia	286
gyógypedagógia	376
gyógypedagógia	340
képi ábrázolás	340
képi ábrázolás	256
képi ábrázolás	148
közösségszervezés	292
közösségszervezés	218
közösségszervezés	280
közösségszervezés	268
rekreáció és életmód	273
rekreáció és életmód	212
rekreáció és életmód	210
rekreáció és életmód	204
szakoktató	242
szakoktató	n.i.
szlavisztika [szlovák nemzetiségi]	n.i.
szlavisztika [szlovák nemzetiségi]	n.i.
szociálpedagógia	268
szociálpedagógia	240
szociálpedagógia	272
szociálpedagógia	276
tanító	241
tanító	n.i.
tanító	252
tanító	n.i.
tanító [nemzetiségi tanító (német)]	332
tanító [nemzetiségi tanító (román)]	310
tanító [nemzetiségi tanító (román)]	n.i.
tanító [nemzetiségi tanító (román)]	n.i.
tanító [nemzetiségi tanító (román)]	n.i.
tanító [nemzetiségi tanító (szlovák)]	n.i.
tanító [nemzetiségi tanító (szlovák)]	n.i.
zenekultúra	394
óvodapedagógus	240
óvodapedagógus	n.i.
óvodapedagógus	248
óvodapedagógus	272
újlatin nyelvek és kultúrák [román nemzetiségi]	n.i.
újlatin nyelvek és kultúrák [román nemzetiségi]	254
újlatin nyelvek és kultúrák [román nemzetiségi]	302
osztatlan tanári [10 félév [könyvtárostanár; testnevelő tanár]]	200
osztatlan tanári [10 félév [mozgóképkultúra és médiaismeret-tanár; testnevelő tanár]]	284
osztatlan tanári [10 félév [mozgóképkultúra és médiaismeret-tanár; testnevelő tanár]]	318
osztatlan tanári [10 félév [német és nemzetiségi német nyelv és kultúra tanára; történelemtanár]]	467
osztatlan tanári [10 félév [orosz nyelv és kultúra tanára; testnevelő tanár]]	360
osztatlan tanári [10 félév [természettudomány-környezettan szakos tanár]]	279
osztatlan tanári [10 félév [természettudomány-környezettan szakos tanár]]	n.i.
osztatlan tanári [10 félév [testnevelő tanár; történelemtanár]]	238

osztatlan tanári [10 félév [ének-zene tanár; szlovák és nemzetiségi szlovák nyelv és kultúra tanára]]	484

gazdaságinformatikus	232
gazdaságinformatikus	380
mérnökinformatikus [hálózati informatika]	n.i.
mérnökinformatikus [hálózati informatika]	n.i.
mérnökinformatikus [rendszergazda]	208
mérnökinformatikus	162

programtervező informatikus [fejlesztő]	214
programtervező informatikus [fejlesztő]	351
programtervező informatikus [multimédia]	n.i.
programtervező informatikus [multimédia]	n.i.
televíziós műsorkészítő	216
televíziós műsorkészítő	240

alkalmazott nyelvészet	82
alkalmazott nyelvészet	90
andragógia	86
andragógia	n.i.
andragógia	86

andragógia	86
andragógia	n.i.
kisebbségpolitika	n.i.
kisebbségpolitika	n.i.
kisebbségpolitika	86
kisebbségpolitika	91
kulturális mediáció	n.i.
kulturális mediáció	n.i.
kulturális mediáció	81

kulturális mediáció	86
közösségi és civil tanulmányok	86
közösségi és civil tanulmányok	n.i.
közösségi és civil tanulmányok	82
közösségi és civil tanulmányok	n.i.
mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő	86
mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő	n.i.
mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő	82

művészeti instruktor	93
művészeti instruktor	89
művészeti instruktor	81
művészeti instruktor	n.i.
tanári [2 félév [könyvtárostanár]]	86

tanári [2 félév [természettudomány-környezettan szakos tanár]]	82
tanári [2 félév [természettudomány-környezettan szakos tanár]]	n.i.
tanári [2 félév [testnevelő tanár]]	82
tanári [2 félév [testnevelő tanár]]	n.i.
tanári [2 félév [vizuáliskultúra-tanár]]	84
tanári [2 félév [vizuáliskultúra-tanár]]	n.i.
tanári [2 félév [ének-zene tanár]]	93

tanári [2 félév [ének-zene tanár]]	82
tanári [4 félév [könyvtárostanár]]	86
tanári [4 félév [könyvtárostanár]]	n.i.
tanári [4 félév [német és nemzetiségi német nyelv és kultúra tanára]]	72
tanári [4 félév [szlovák és nemzetiségi szlovák nyelv és kultúra tanára]]	86
tanári [4 félév [szlovák és nemzetiségi szlovák nyelv és kultúra tanára]]	n.i.
tanári [4 félév [technika- és tervezés-tanár]]	85
tanári [4 félév [technika- és tervezés-tanár]]	n.i.
tanári [4 félév [természettudomány-környezettan szakos tanár]]	79
tanári [4 félév [természettudomány-környezettan szakos tanár]]	n.i.
tanári [4 félév [testnevelő	81
tanári [4 félév [vizuáliskultúra-tanár]]	86
tanári [4 félév [vizuáliskultúra-tanár]]	n.i.
tanári [4 félév [ének-zene tanár]]	86

Szabad egy iskolát ennyire szétaprózni? Nem lenne értelmesebb ennél a régivágású Tanárképző Főiskolát visszaállítani az általános iskolák részére, mint régen, mert az tiszta helyzet volt? Nincs semmi szükség a középiskolának képzettek itteni foglalkoztatására!

LN=467 pont, ha nem elírás; LK=72 pont
A ponthatárok 30 %-a az 51-100 tartományba esik, 17+17% pedig a 201-250 és a 251-300 tartományba. Azaz itt is két csúcs figyelhető meg.

Állam- és Jogtudományi Kar:

Szak	Ponthatár
nemzetközi tanulmányok	395
nemzetközi tanulmányok	308
politikatudományok	305
politikatudományok	241
személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási	328
személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási	296
személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási	244
jogász	438
jogász	280
jogász	298
jogi	224
jogi	286
nemzetközi tanulmányok (angol nyelven)	90
nemzetközi tanulmányok (angol nyelven)	85
nemzetközi tanulmányok (magyar nyelven)	86
nemzetközi tanulmányok (magyar nyelven)	n.i.
politikatudomány	82
politikatudomány	86

LN=438 pont; LK=82 pont
A ponthatárok 29 %-a az 51-100 tartományba esik, 24%-a pedig az 251-4300. Azaz itt is két csúcs figyelhető meg.

Gyógyszertudományi Kar:

Szak	Ponthatár
gyógyszerész	352
gyógyszerész	309

LN=352 pont; LK=309 pont
A ponthatárok 100 %-a a 300-250 Ez is tiszta helyzet.

Mezőgazdasági Kar:

mezőgazdasági mérnöki (magyar nyelven)	220	vidékfejlesztési agrármérnöki	205		
mezőgazdasági mérnöki (magyar nyelven)	264	vidékfejlesztési agrármérnöki	222		
vadgazda mérnöki	236	vidékfejlesztési agrármérnöki	210		
vadgazda mérnöki	n.i.	gyógy- és fűszernövények	220		
vadgazda mérnöki	214	gyógy- és fűszernövények	n.i.		
vadgazda mérnöki	236	gyógy- és fűszernövények	208	mezőgazdasági	224
vidékfejlesztési agrármérnöki	235			ménesgazda	228
vidékfejlesztési agrármérnöki	205	gyógy- és fűszernövények	478	ménesgazda	n.i.
		mezőgazdasági	202	ménesgazda	210

LN=478; LK=
Az összes pontszám 86%-a esik a 201-250 tartományba, ami szép eredmény.

Összesítés az SZTE egészére:

pontszám határok:	0-50	51-100	101-150	151-200	201-250	251-300	301-350	351-400	401-450	451-500	
Bölcsészetttud.	1	33	1	7	14	11	14	16	11	1	
Természettud.		33			10	25	9	10	3	4	
Egészségtud.	2	8		2	6	2	3	2			
Mérnöki		14		1	15	2	2				
Fogorvosi									2		
Művészeti		14						17			
Orvostud.									2		
Gazdaságtud.		8			4	3	9	3	4		
JGY Pedagógiai		30	1	2	17	14	8	8		2	
Jogtud.		5			3	4	3	1	1		
Gyógyszertud.							2				
Mezőgazdasági					19	1	1		1	1	
darab:	3	145	2	12	88	62	51	57	24	8	452
százalék:	1	32	0	3	20	14	11	13	5	2	101

Legnagyobb arányba sajnos az 51-100 szakaszba eső helyek vannak. Nem lehetne ezeket a képzéseket abbahagyni? Nem jelentenek ezek az egyetemnek nagy visszatartó erőt, nagy terhet?
A 32+20=52 % esetén 250 pontnál kevesebbel is egyetemi polgárrá válhattak.

Az elért legnagyobb és legkisebb felvételi pontszámok karonként:

LN=a legnagyobb pontszám; LK-a legkisebb felvételi pontszám

	LN:	sorrend:	LK:	sorrend:
Bölcsészetttud.	454		53	3.
Természettud.	488	1.	51	2.
Egészségtud.	387		47	1.
Mérnöki	320		51	2.
Fogorvosi	410		409	
Művészeti	400		90	
Orvostud.	428		405	
Gazdaságtud.	421		80	
JGY Pedagógiai	467	3-	72	
Jogtud.	438		82	
Gyógyszertud.	352		306	
Mezőgazdasági	478	2.	200	

Látható, hogy a karok között is igen nagyok a különbségek.
https://eduline.hu/felveteli_ponthatarok_2023/szegedi_tudomanyegyetem

B)
Az egyetemek összevetése egymással
A Különböző egyetemeken az ugyanazok szakterületen szükséges pontszámok:
gépészmérnök:

- BME: 330
- DE: 308
- OE: 262

pszichológia:

- ELTE: 455
- PPKE: 451
- PTE: 449

mérnökinformatikus:

- BME: 399
- NJE: 269
- ME: 242
-

óvodapedagógus:

- ELTE: 282
- DE: 272
- KRE: 288

gépészmérnök:

- BME: 330
- DE: 308
- OE: 262

általános orvos:

- DE: 415
- PTE: 417
- SE: 444

mérnökinformatikus:

- BME: 399
- NJE: 269

- ME: 242

https://eduline.hu/erettsegi_felveteli/20240403_Legnepszerubb_szakok_tavalyi_ponthatarok_egyetemi_felveteli

Látható, hogy az egyetemek között is jelentősek a különbségek!
https://eduline.hu/erettsegi_felveteli/20240403_Legnepszerubb_szakok_tavalyi_ponthatarok_egyetemi_felveteli

C)
a regionális egyetemek, és a főiskolák
Az előbb látott különbségek még sokkal nagyobbak lennének, ha ezekre az iskolafajtákra is kiterjesztenénk a vizsgálódást.

D)
Mint a korábbiakból kiderült, az akadémiák koruk csúcsintézményei, az akkori elit felsőfokú oktatási intézményei voltak. Ha akkoriban lett volna felvételi pontszám, akkor bizonyosan sok egyetemnél sokkal jobban teljesítetek volna!

6.10 A hazai egyetemek szervezetének változási íve
(Csoportosítás példákon át.)

A) az első csoport, a tudományegyetemeké, a nagyoké:
Karok a Szegedi Tudományegyetem (12 kar)

Állam- és Jogtudományi Kar
Bartók Béla Művészeti Kar -
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar
Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar
Fogorvostudományi Kar
Gazdaságtudományi Kar -
Gyógyszerésztudományi Kar
Juhász Gyula Pedagógusképző Kar
Mérnöki Kar
Mezőgazdasági Kar
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar
Természettudományi és Informatikai Kar
SZTE Tanárképző Központ

A hazai tudományegyetem őrizhették meg a legjobban a középkor elképzelését az egyetemről. Hiszen ezekben van a legtöbb kar. Ezek a „teljes” egyetemek. Valószínűen a teljesebbé létre törekszik az összes többi. A szekularizáció a legtöbb hasonlóról levágta ugyan a teológia kart, de azt legtöbbször azonnal megoldották új iskolákkal. Például Szegeden a teológiából, mint egy karból „csináltak” egy újabb egyetemet, a Gál Ferenc nevűt. Ez ugyanúgy a szegedi Belvárosban székel, az SZTE épületeinek szomszédos épületekben.

Szegedi egyetemi specialitás az ún. Mérnöki Kar, mely szerintem ma a Műegyetem paródiáka leginkább. Lényegében a régi Élelmiszeripari Felsőfokú Technikum átmentési kísérlete. Mivel az élelmiszeripart is tönkretették, ez gyökér nélkül maradt.

Lett egy kis remény a kilábalásra!

Ma, maikor kínai autógyár és német hadigyár települ Szegedre, ezeknek hatását várom a város egyetemén belül. Kézenfekvő megoldás lenne az francia École Polytechniqe mintája:

„**Multidiszciplináris és nemzetközi megközelítés egy 5 éves programon keresztül: az** École Polytechnique és a Columbia Engineering egy 5 éves programot javasol Bachelor fokozattal (3 év) az École Polytechnique-en és mesterképzéssel (2 év) a Columbia Egyetemen."
https://programmes.polytechnique.edu/en/bachelor/about-the-bachelor/dual-degree-in-engineering
Azaz 3 év az egyik egyetemen és 2 év egy másikon
Két egyetemen folyik a mérnökképzés, az elején az egyiken, a végén a másikon.
Hasonlót javasoltam évekkel ezelőtt.

Javasoltam, hogy az alapszigorlatokig az SZTE képezze a leendő mérnököket, mert erre itt kiváló oktatók vannak. Az első 2-3 évet tehát Szegeden töltenék.

Utána pedig vegye át őket a Műegyetem a befejezésre, a második 2-3 évre. Szegeden ugyanis nagyon kevés olyan mérnök él, akik képesek lennének az elvárt egyetemi szinten tanítani a különféle mérnöki tudományokat.
Újakat beállítani pedig sokáig nehezen menne, másrészt elkerülhetelen lenne a színvonalesés.

A szegedi alapokra rá lehetne építeni a Műegyetem egyes karain folyó képzéseket, a mérnökfajták szerint. Azonnal indulhatna pl. a gépészmérnök, az építészmérnök, az építőmérnök képzés.

Valószínűen pozícióféltés miatt az ötletem Szegeden felháborodást, értetlenséget keltett.
A BMW autógyár miatt hasonló a Debreceni Egyetem helyzete.
A szegedi Tisza Lajos krt-on van két épület: a volt postapalota és a volt olajos ház, majdnem egymás mellett, a Belvárosban. A rendkívül előnytelen privatizáció miatt ezek ma alulhasznosítottak, mivel évek óta nem akarják tudni megtalálni az új funkcióikat. Kollégiumnak ideálisak lennének, csak a szerződéseket kellene a jogászoknak felülvizsgálni, átértékelni.

Gál Ferenc Egyházi Egyetem (4 kar)
Teológiai Kar
Pedagógiai Kar
Gazdasági Kar
Egészség- és Szociális Tudományi Kar
Csak idő kérdése, hogy újabb karok létesítését maguknak kiharcoljanak.

B) a nagy fővárosi, szakosodott egyetemek csoportja
Létrejöttük teljesen logikos. A hétterüket képező világok fejlődése a lehető legnagyobb. Létük az új tudományoknak köszönhető, szerves fejlődés eredményei. Az ismeretek gyarapodásával a fontosságuk egyre nő.

Budapesti Műszaki és Gazdasági Egyetem (8 kar)

- ***Építőmérnöki Kar*** *(ÉMK) - 1782*
- ***Gépészmérnöki Kar*** *(GPK) - 1871*
- ***Építészmérnöki Kar*** *(ÉPK) - 1873*
- ***Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar*** *(VBK) - 1873*
- ***Villamosmérnöki és Informatikai Kar*** *(VIK) - 1949*
- ***Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar*** *(KJK) - 1951*
- ***Természettudományi Kar*** *(TTK) - 1998*
- ***Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar*** *(GTK) - 1998*

Egy szakosodott egyetem, egy iskola a műszaki világra. Az utolsó kara kivételével. A BME van a Duna egyik partján, míg vele szemben a másik parton a Corvinus nevű, szintén szakosodott egyetem, de a közgazdaságtudományra, tehát nehezen magyarázható a léte. Helytette talán minden egyetemre vissza kellene hozni a filozófia oktatását, mely kiemelten oktatná a szintetizáló, holisztikus szemléletet, a pénz kiemelt szerpét.

Semmelweis Egyetem (6 kar)

- orvosi kar
- egészségügyi és közigazgatási kar
- Pető András kar
- gyógyszertudományi kar
- egészségtudományi kar
- fogorvosi kar

Egy újabb szakosodott egyetem, egy iskola ez a gyógyításra. Az orvostudomány temploma.

A Corvinus Egyetem, valójában pedig közgazdaságtudományi iskola, 11 intézettel, mert a karok már náluk nem léteznek.

Nem lehetett magyarázni, mert szembe ment a józan ésszel, az egykori Kertészeti Egyetem hozzájuk csatolását. Azóta 2016-ban ezt már átadták Gödöllőnek. Ők megvalósítottak egy remek profiltisztítást. Talán megtehetnék ezt a Gödöllői Egyetemen is, mely valódi turmixnak sikeredett!

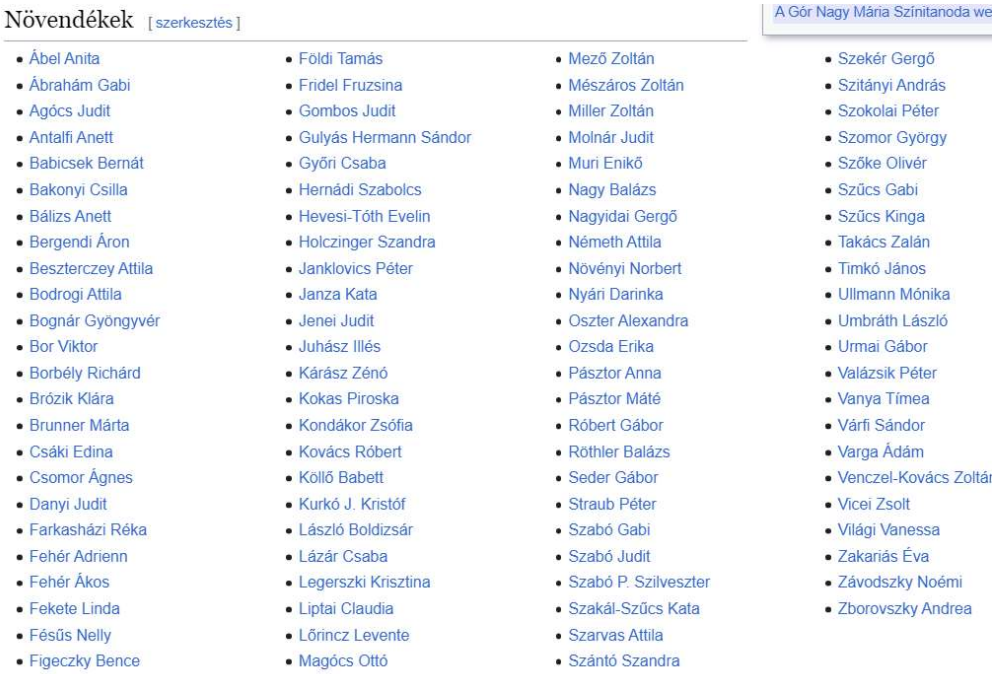
Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, de valójába a **Zeneakadémia**!
Itt már nincsenek sem karok, sem tanszékek, mert létük értelmetlen lenne. Ez is egy szép példa a szakosodott iskolára.
Érthető, az, hogy nem lenne értelme villamos mérnököket képezni az orvosi egyetemen, vagy fogorvosokat a Műegyetemen.

C) A művészeti egyetemek a fővárosban
A SZFE, azaz a Színház- és Filmművészeti Egyetem
„I. Ferenc József 1863. május 10-én Színészeti Tanoda felállítását rendelte el, és ehhez jelentős anyagi fedezetet biztosított.”
„1885-ben a tanodát Országos Színésziskolának nevezték át, majd 1887-ben összevonták a Zeneakadémiával.”, Ez nyilván egy tévedés volt, mert vissza is csinálták.
„1893-ban az Országos Magyar Királyi Zene- és Színművészeti Akadémia” jött létre.
„Az 1919-ben kikiáltott Tanácsköztársaság 133 napos fennállása alatt kidolgozták az Akadémia főiskolává alakításának tervét …” Megint, mintha önmagában kevés lett volna, valamit mellé kellett volna venni.
1948. január 1-jétől az intézmény hivatalosan Színház- és Filmművészeti Főiskola lett.
2000. január 1-jétől az intézmény elnevezésében is egyetemmé vált
Mondhatnánk, hogy a szokásos utat járta be. Mégis …

Karok helyett itt is intézetek vannak, 3 db.

Node:
„A Gór Nagy Mária Színitanoda, hivatalos nevén: *GNM Színitanoda Egyesület Művészeti Szakközépiskola*, Gór Nagy Mária által 1984-ben Budapesten alapított, és 2022. február 12-én bezárt **középfokú** művészeti oktatási intézmény volt.”

Növendékek [szerkesztés]

- Ábel Anita
- Ábrahám Gabi
- Agócs Judit
- Antalfi Anett
- Babicsek Bernát
- Bakonyi Csilla
- Bálizs Anett
- Bergendi Áron
- Beszterczey Attila
- Bodrogi Attila
- Bognár Gyöngyvér
- Bor Viktor
- Borbély Richárd
- Brózik Klára
- Brunner Márta
- Csáki Edina
- Csomor Ágnes
- Danyi Judit
- Farkasházi Réka
- Fehér Adrienn
- Fehér Ákos
- Fekete Linda
- Fésűs Nelly
- Figeczky Bence
- Földi Tamás
- Fridel Fruzsina
- Gombos Judit
- Gulyás Hermann Sándor
- Győri Csaba
- Hernádi Szabolcs
- Hevesi-Tóth Evelin
- Holczinger Szandra
- Janklovics Péter
- Janza Kata
- Jenei Judit
- Juhász Illés
- Kárász Zénó
- Kokas Piroska
- Kondákor Zsófia
- Kovács Róbert
- Köllő Babett
- Kurkó J. Kristóf
- László Boldizsár
- Lázár Csaba
- Legerszki Krisztina
- Liptai Claudia
- Lőrincz Levente
- Magócs Ottó
- Mező Zoltán
- Mészáros Zoltán
- Miller Zoltán
- Molnár Judit
- Muri Enikő
- Nagy Balázs
- Nagyidai Gergő
- Németh Attila
- Növényi Norbert
- Nyári Darinka
- Oszter Alexandra
- Ozsda Erika
- Pásztor Anna
- Pásztor Máté
- Róbert Gábor
- Röthler Balázs
- Seder Gábor
- Straub Péter
- Szabó Gabi
- Szabó Judit
- Szabó P. Szilveszter
- Szakál-Szűcs Kata
- Szarvas Attila
- Szántó Szandra
- Szekér Gergő
- Szitányi András
- Szokolai Péter
- Szomor György
- Szőke Olivér
- Szűcs Gabi
- Szűcs Kinga
- Takács Zalán
- Timkó János
- Ullmann Mónika
- Umbráth László
- Urmai Gábor
- Valázsik Péter
- Vanya Tímea
- Várfi Sándor
- Varga Ádám
- Venczel-Kovács Zoltán
- Vicei Zsolt
- Világi Vanessa
- Zakariás Éva
- Závodszky Noémi
- Zborovszky Andrea

Csupa ismert híresség, celebritás, csupa nagyszerű ember és színész.
Több lenne–e Bodrogi Gyula dr. Bodrogi Gyulaként, esetleg, mint Bodrogi Gyula PhD?

A középiskolában végzettek nem ugyanúgy művész urak és művésznők, mint akik egyetemet végeznek manapság?
Nehéz elképzelni a SZFE-n-egy matematika vagy anatómia szigorlatot. Miért kell egyetemet játszani? Nem túlkapás ez?

Egyik elődje volt a Rákosi Szidi-féle színésztanoda:
„Úgyhogy eldöntötte, színésztanodát nyit a Gutenberg tér közelében, a Rökk Szilárd utca 4-ben (később többször költöztek) és segít másoknak, ha már őt gáncsolják a pályán. A nagy ötlete az volt, hogy míg a többi színészképzőben a prózán volt a hangsúly, nála az operett számára is képeztek énekes-táncos színészeket. Az iskola nagyon sikeres lett, és több mint negyven éven át működött (1893–1935 között). Ösztöndíjas hallgatók is voltak, így a szegény, tehetséges fiatalok is felvételt nyerhettek. Rengeteg híresség kezdte itt a pályafutását, például Bilicsi Tivadar, Fedák Sári, Feleki Kamill, Seress Rezső, Honthy Hanna, Latabár Kálmán, Vaszary Piri…”
https://wmn.hu/kult/57663-tulelte-testvereit-gyermekeit-tulelte-onmagat-is--rakosi-szidi-a-szinjatszas-uralkodonoje
Latabárnak, Honthynak ehhez nem kellett egyetemi végzettség, Vajon az egyetem képes lesz-e ilyen színészóriásokat legyártani?

Perczel Zita köszönti Rákosi Szidit otthonában (1930 körül) - Fotó: Gyenes János

„1911. július 14-én pedig érdemei elismeréséül I. Ferenc József király a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki.”
„1892-től színészképző iskolát vezetett, melyben magyar színésznemzedékeket nevelt a színpad számára.”
„Már a Bártfai Antal által 1891-ben alapított Gyakorló Színésziskolában is tanított, majd 1892-ben megnyitotta saját színiiskoláját a Rökk Szilárd utca 4. szám alatt. A következő évben először a Rákóczi útra, majd végleges otthonukba, a Csengery utca 28. szám alá költöztek. A megnyitáskor ötven hallgatóra három tanár jutott: Rákosi Szidi drámát, Hermann Aranka ének-zenét, Somló Sándor szavalást, esztétikát és irodalomtörténetet tanított. A hallgatóinak létszáma fokozatosan növekedett, a későbbiekben nagyobb szerepet kapott az ének- és tánctudás fejlesztése, leginkább a zenés komédiákkal működő Magyar Színháznak és Király Színháznak adott új színészeket.
A színésznő haláláig fennálló tanodából olyan nagyságok kerültek ki mint Jókainé Nagy Bella, Felhő Rózsi, **Fedák Sári,** Feledi Boriska, **Feleki Kamill**, Forrai Rózsi, **Gózon Gyula**, Gyenge Anna, **Honthy Hanna**, Komlóssy Emma, Lábass Juci, **Latabár Kálmán**, Ledofszky Gizella, **Makláry Zoltán**, Somló Emma, Tanay Frigyes, vagy Vaszary Piri.”
https://hu.wikipedia.org/wiki/R%C3%A1kosi_Szidi

Neki egyetem nélkül is ment! Tényleg ezen múlna? Nem lövünk itt ágyúval a verébre? Ha ezt a csúcsot 3 év alatt is el lehet érni, akkor miért szánnak ma erre 5-7 évet?

Teljesen hasonlónak érzem a Táncművészeti Egyetemet!
„A Magyar Táncművészeti Egyetem egy felsőoktatási intézmény Magyarországon. 1950-ben Állami Balettintézet néven alakult, 1983-ban főiskolai rangot kapott, neve 1990-ben Magyar Táncművészeti Főiskolára változott.”” 2017. február 1-jétől Magyar Táncművészeti Egyetem megnevezéssel működik.”
https://mte.eu/

https://mte.eu/tortenet/

D) a vidék korábbi szakosodott felsőfokú oktatási intézményei

Valójában a zömük valamikor egy-egy szakirányt vállalt fel, de közben a gazdaságban, az iparban eleim, többnyire rettenetes változások történtek, mely majdnem elhozta az elsorvadásukat.

Elemi érdekük volt a kis különlegességüknek legalább a látszatát fenntartva a tudományegyetem felé elmozdulni.

Megérezték a társadalom mostani elvárásait és jogi, közgazdasági, zenei karokat létesítettek, mert a nagyobb hallgatói létszámot csak így tudták biztosítani. A felsőfokú oktatási intézmények egyre inkább vadászni kényszerülnek majd hallgatókra is és az előadókra is.

A vidéki nagyvárosok egytemei hasonló helyteben vabbak, mint az ugyanezen városok színházai. Míg a közel száz darab budapesti színház szakosodhatnak az egyes izmusok, divatirányok szerint, addig a vidéki nagyvárosok sokszor egyetlen színházában mindent kell játszani, a kabarétól az operáig.

Miskolci Egyetem (8 kar)

A Magyar Országgyűlés 1949. évi XXIII. törvényében elrendelte, hogy "a felsőfokú műszaki szakképzés fokozása céljából Miskolcon Nehézipari Műszaki Egyetemet kell létesíteni. Az egyetem bánya- és kohómérnöki karra tagozódik". Így 1949-ben létrejött Miskolcon az az egyetem, amely a Sopronból áttelepült Bánya- és Kohómérnöki Karból, valamint a frissen alapított Gépészmérnöki Karból állt." Azaz előbb 3 karos műszaki egyetem volt, nem is akármilyen – hanem nehézipari - szakoknak.

Érdekes, hogy az korábbi Bányászati Akadémiai elkülönülés akkor is hatott. Hiszen ezeket a mérnöki szakokat nem a Műegyetemhez csatolták, hanem attól elkülönítve Miskolcon építettek új egyetemet. Valamit éreztek!

Igaz, egyszer már ezt is kipróbálták, igaz egy sok tanszékes szörny lett belőle:

„1934. június 2: … létrejött a **Magyar királyi József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem**, 98 tanszékével az ország legnagyobb felsőoktatási intézménye, amely a József Műegyetemet, a soproni Bánya- és Erdőmérnöki Főiskolát, az Állatorvosi Főiskolát és a Tudományegyetemi Közgazdaságtudományi Kart egyesítette magában."

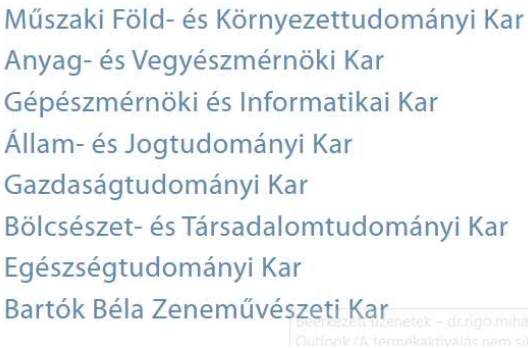
https://www.bme.hu/egyetem-multja-tortenete

Ez az állapot 1949–ig állt fenn. Akkor építették at új egyetemet Miskolcon Nehézipari Műszaki Egyetemként.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Miskolci_Egyetem

Valószínűen ennek a 16 évnek született olyan tapasztalat, amely azt mondta ki, hogy a bányászat NEM való, nem illik a fővárosi Műegyetemhez! Ezt már Mária Terézia is tudhatta?

Valószínűen a hazai egyetemtörténetben ekkor nevezték a tigrist, a párducot, a gepárdot, és még a ragadozók közül sokakat mind oroszlánnak! A káosz talán ekkor volt a legnagyobb.

Ma már nincs is bányamérnöki kar. van helyette jogi, zenei, gazdasági, bölcsészeti, majdnem orvosi.

A Pannon Egyetem, mely korábban vegyiparra szakosodó Vegyipari Egyetem volt.
„Az ezeréves Veszprém már a Kereszténység felvételét követően fontos szerepet töltött be a magyar oktatásban. 1276-ig itt működött az ország első felsőfokú oktatási intézménye.
Az elsőhöz hasonlóan, a később létrejött veszprémi felsőfokú iskolák is mind egyházi intézmények voltak.
A jelenlegi Egyetem, amely nem jogutóda az egyházi főiskolának, **1949. szeptember 26**-án kezdte meg működését 16 oktatóval és 107 hallgatóval. A Budapesti Műszaki Egyetem szervezetének módosításáról alkotott, 1949. augusztus 19-én kihirdetett törvény úgy rendelkezett, hogy a műszaki szak- képzés bővítésére, a Budapesti Műszaki Egyetem keretében, Veszprémben **Nehézvegyipari Kart** kell létesíteni. Az új Kar Veszprémbe történő telepítését a vallás- és közoktatási miniszter azzal indokolta, hogy a város környékén található vegyipari üzemek lehetőséget nyújtanak az oktatás gyakorlati kiegészítésére, a régióban működő felsőoktatási intézmény ugyanakkor elősegítve a Dunántúl további iparosodását, a későbbiekben önálló műszaki egyetemmé alakulhat át.
1951-ben a Kar Veszprémi Vegyipari Egyetem néven önálló felsőoktatási intézménnyé vált s a tanulmányi idő kilenc félévre bővült. Az első műszaki doktorokat a **Veszprémi Vegyipari Egyetemen 1959**-ben avatták.”
https://mk.uni-pannon.hu/index.php/karunkrol/toertenet

„A 2006. év elején született döntés az intézmény nevének *Pannon Egyetemre* való változtatásáról.”
https://hu.wikipedia.org/wiki/Pannon_Egyetem

Láthatóan a miskolcihoz hasonló a jövőkép, a tendencia.

Győri Egyetem (9 kar)

„Győr mindig is jelentős iskolaváros volt. Egyházi és világi alapfokú, középfokú iskolái mellett a XVIII. századtól a kor igényeinek és színvonalának megfelelő felsőoktatási intézmények is működtek a városban. Az 1718-ban létrehozott jezsuita Akadémia hittudományi, bölcseleti és jogi képzést nyújtott, s 1745-től világi hallgatók is tanulhattak az intézményben. A Győri Királyi Akadémia 1776-ban kezdte meg működését. A jogtudomány és a magyar irodalom olyan jelentős személyiségei folytatták tanulmányaikat Győrött, mint Deák Ferenc, Csányi László (1848-ban Széchenyi István után a közlekedési és közmunkaügyi miniszter) és Mikszáth Kálmán. Az akadémia kisebb nagyobb megszakításokkal a XIX. század végéig, 1892-ig működött a városban."

Ilyen kiválóságokat tudtak kinevelne az akadémiák!

„1968 a következő jelentős időpont. Ebben az évben alapították intézményünk közvetlen jogelődjét, a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolát. A főiskola a közlekedési és távközlési infrastruktúra számára képezett - akkori szóhasználattal - mérnököket. Ekkor épült fel a Mosoni Duna festői szépségű kanyarulatában, a barokk belvárostól néhány percnyi sétaútra az az épületegyüttes, amely - Magyarországon párját ritkító kivételként - eredetileg is felsőoktatási célokra épült. Az intézmény 1986-tól viseli a „legnagyobb magyar", Széchenyi István nevét."

„2002. január 1-jével az egyetemi rangot."

https://www.uni.sze.hu/rolunk

Miskolc sorsával kísérteties a hasonlóság.

Győr nagyon közel fekszik Sopronhoz, így annak egyetemének a legnagyobb konkurense!

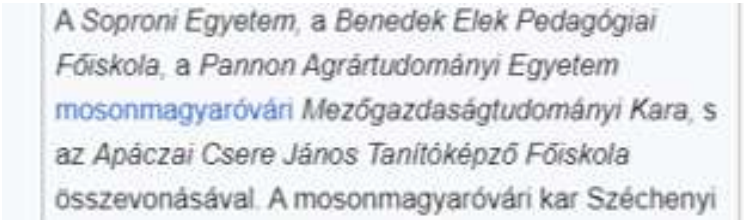
Nagy esély Győrben is az AUDI autógyár megjelenése, mely megint Győr felé billenti a Győr – Sopron harcot.

Ma pedig már itt tartanak.

Soproni Egyetem ma, közvetlen elődje az Erdészeti és Faipari Egyetem, ahol én is végezhettem.
A jogelőd teljesen a selmeci Bányászati és Erdészeti Akadémia utódintézményének tekinti magát, melynek 1919. után Sopronba kellett menekülni.
A közvetlen jogelőd 2 karos egyetem volt: az erdőmérnöki és a faipari mérnöki.
A rendszerváltás után egy nagy kavarodáson lett túl. Egyfajta karharácsolás uralta el.

A Soproni Egyetem, a Benedek Elek Pedagógiai Főiskola, a Pannon Agrártudományi Egyetem mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Kara, s az Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola összevonásával. A mosonmagyaróvári kar Széchenyi

Ezek nagy részét nem sokkal később elvesztették.
A 10 karú elődszervezet, a Nyugat-magyarországi Egyetem:
A) A Sopron megyei jogú városban működő karok:

- Benedek Elek Pedagógiai Kar (BPK)
- Erdőmérnöki Kar (EMK)
- Faipari Mérnöki Kar (FMK)
- Közgazdaságtudományi Kar (KTK)

B) A Szombathelyen működő Savaria Egyetemi Központ karai:

- Bölcsészettudományi Kar (BTK)
- Természettudományi és Műszaki Kar (TTMK)
- Művészeti, Nevelés- és Sporttudományi Kar (MNSK)

C) Az egyetem székhelyén és regionális központján kívül működő karok:

- Apáczai Csere János Kar (AK), Győr
- Geoinformatikai Kar (GEO), Székesfehérvár
- Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar (MÉK), Mosonmagyaróvár

p2014-18.palyazatektf.hu/konz-partnerek/nyugat-magyarorszagi-egyetem

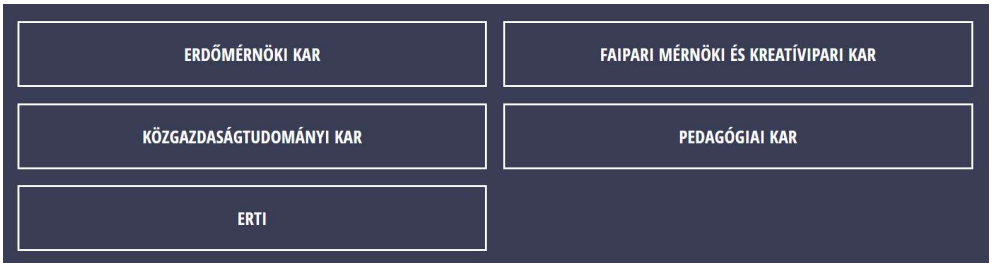
A zsugorodó egyetem rémképe

A 3. és a 4. pontban jeleztem a félelmeimet, melyeket talán az egyetemet átszervezők is ismernek, akik rátették a lefelé menő lejtőre az egyetemet.

„Az 1846-os oktatási reform után az iskola a **Bányászati és Erdészeti Akadémia** nevet kapta meg."
1996-tól az új neve Soproni Egyetem.
2000. ...elkezdte el működését a Nyugat-Magyarországi Egyetem. Egységei voltak: Sopronban, Szombathelyen, Mosonmagyaróváron, Győrben, Székesfehérváron.
https://mke.info.hu/konyvtarvilag/2014/08/a-nyugat-magyarorszagi-egyetem-tortenete-a-kezdetektol-napjainkig/1700/
2017. február 1-től az Országgyűlés döntése alapján az Egyetem neve ismét Soproni Egyetem lett."
https://hu.wikipedia.org/wiki/Soproni_Egyetem

A Sopronban létező egyetem elvesztette identitását. Ez a legsúlyosabb azok közül, ami vele történhetett.
Kiderül az évszámokból, hogy az „erdészeti" megjelölést 154-4=150 év után dobták el.
Mekkora változás ez? Mi volt az oka? Mi tette ezt szükségessé? Óriási csalódás volt ez az erdésztársadalomnak!
Ki ezért a felelős Sopronban?
Hol volt akkor a híres hagyománytisztelet? Nem kellett az Akadémia tartalma, lényege. Megmaradt és kihangsúlyozták a formák fontosságát?
Elég felhúzni egy waldent, vagy bányász módon köszönni, és ezzel letudható az AKADÉMIA?
Ki ezért a felelős Sopronban?
A Szombathelyen művelt, de Sopronhoz bekötött, mechatrónikát és a Bölcsészettudományi Kart az ELTE, a mosonmagyaróvári agár kart a Győri Egyetem, a Geoinformatikai Kar pedig az Óbudai Egyetemhez kebelezte be, nyelte el.
Mi késztette ezeket a karokat arra, hogy elmenjenek a soproni irányítás alól, bárhová, bármi áron?
Ki ezért a felelős Sopronban?
Amíg viselte, felvállalta Sopron az erdészeti szót, érvényességi, hatásterület területe az egész országra kiterjedt.
Amikor Nyugat-Magyarországira cserélte le, a hatóköre már csak régiós lett.
Mostanra pedig – a nevével is vállaltan - beszorult egyetlen városba, Sopronba.
Csak remélhető, hogy az a területvesztés megáll, és nem válik mondjuk Lőver Egyetemmé, azaz csak egy városrész képviselőjévé.
Ki ezért a felelős Sopronban?

A mai soproni helyzet
A karok:

A tendencia nagyon hasonló a győrihez, de mintha kisebb sikerrel járna. Jó lenne elkerülni az elfogyást. A fa, mint anyag leértékelődése európai folyamat. Már Sopront megszállták az ökológusok, a mai divatszakmájukkal. De az ökológia akkora divat, hogy több egyetemen is tanítják. Sopron nem veszik észre, hogy ők az erdészképzés kiszorításához kellek. Valószínűen, ha a kiszorítás sikerül, ki is szállnak majd Sopronból.

De mi a csoda az a kreatív ipar?
Szinte megfoghatatlan.
2021-ben John Howkins *The Creative Economy: How People Make Money From Ideas* című könyvében az alábbiakban határozta meg az ide tartozó tevékenységeket: reklám, (belső)építészet, művészet, kézműves (kisszériás gyártás) iparágak, divat, film, zene, előadóművészet, írott anyagok, tudományos és technológiai kutatás-fejlesztés, szoftver, játékipar, TV és rádió, valamint videóiparág." Ezt rakták rá púpként a Faipari karra, mely egyértelműen a fa felhasználást jelenti.
https://startup.hiventures.hu/blog/mi-a-kreativ-ipar

Érdekes, inkább talán kínos, próbálkozást mutat a szervezet a Faipar és kreatívipari kar alatt:

Érezhető, hogy ezek nagy részének semmi köze a selmeci bányász, kohász, erdész főirányokhoz!
Visszásnak tűnik az, hogy itt képeznek pl. építőművészeket, miközben a műegyetemen ezzel egy külön kar létezik, 5 éves képzéssel.
https://fmk.uni-sopron.hu/kepzesek-1

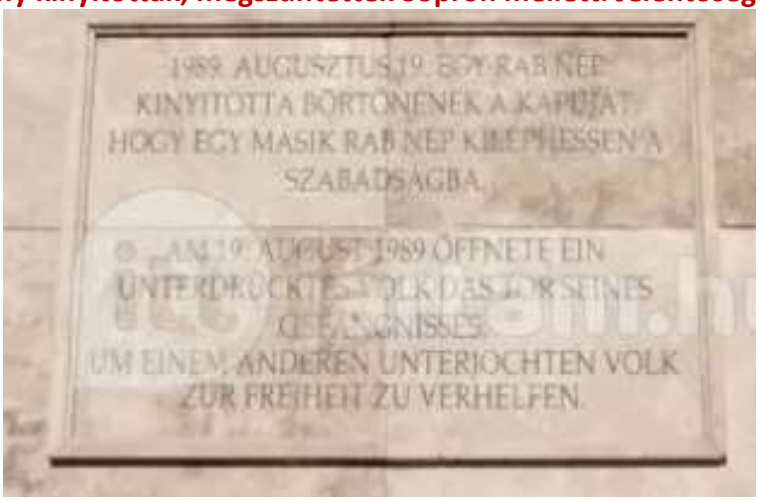
Volt a soproniaknak egy korábban elvetélt elképzelése is, 2014-ben: a Nyugat-magyarországi Egyetem a gépészmérnök képzésben mecatronikai képzést kezdeményezett. Ez is nagyon távol volt minden korábbitól, de kilátszik a bármit, csak fennmaradjunk elvnek.
http://smi.inf.elte.hu/wp-content/uploads/2021/11/2_melleklet.pdf

A soproniak kissé görcsös erőlködései intő példák lehetnek a többieknek arra, hogy a gyökértelen, a hagyományok nélküli próbálkozások könnyen eredménytelen, kudarcosak lehetnek.

A keresést ugyanakkor folytatni kell. Főleg, ha erdőmérnökre sem lesz szüksége az országnak.

Feltűnik az is, hogy mennyire kevés a külföldi hallgatók aránya a diákságban. Különösen a szegedi arányhoz képest. Talán a nagyon szűkös, és erre nem megfelelő kínálat miatt vannak a külföldiek ilyen kevesem.

1989 egyik világpolitikai jelentőségű esemény volt a Páneurópai piknik Sopron és Fertőrákos között.
A vasfüggöny kinyitották, megszüntették Sopron mellett. Jelentősége óriási volt.

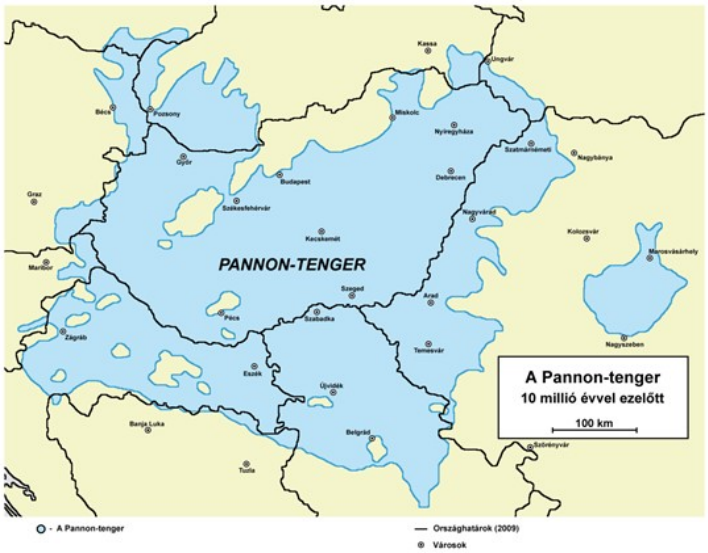
Nem kellene erre egy tanszéket alapítani, pl. Európai Ügyek néven. Időszerű is lenne, hiszen most készül az újabb, a második vasfüggöny, mely sokkal nagyobb pusztító hatású lesz majd.
Nyugat–Európát hermetikusan el akarják vágni a globalisták Oroszországtól és Kínától!
Azt ki tudja majd, ki lesz képes azt felszámolni, átvágni?
Milyen isteni érzés lehetett akkor magyarnak lenni!

NDK-beli állampolgárok rohannak át a megnyitott határon - Kattintson Nagyítás-fotógalériánkért!
Lobenwein Tamás

Nem lehetne a klímaváltozásról úgy mesélni, hogy a valamikori Pannon–tengerről beszélnének, tekintettel a szomszédos Fertőrákosi Kőfejtőre. Ez ugyanis egy valódi

klímaváltozás lehetett, melyhez az embernek semmi köze sem volt! Valahogy ez a tenger feltöltődött vízzel, majd eltűnt, ahogy jött. Csodálatos események!
Nem lehetne az egyik amerolai párt ideológiája helyett a valóságot tanítani?

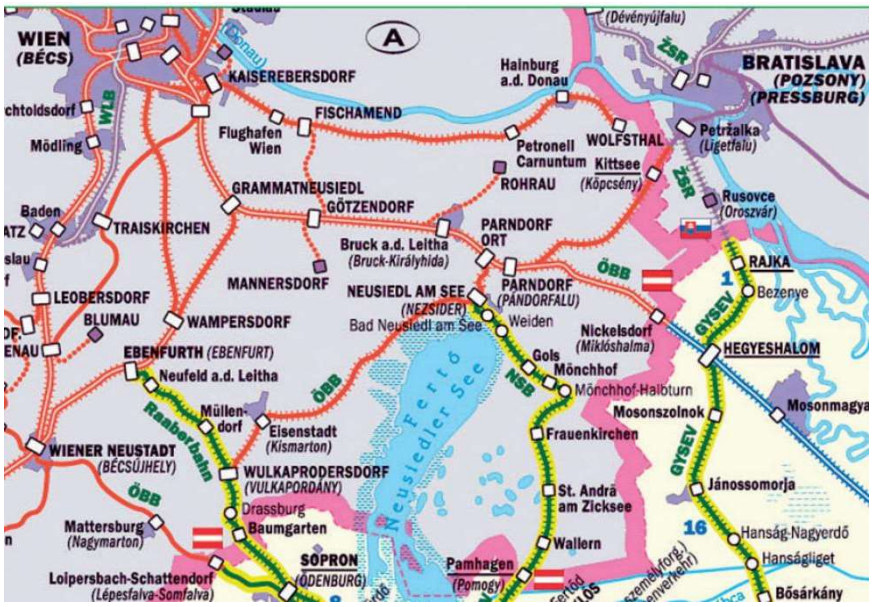

Fertőrákosi Kőfejtő és Barlangszínház - hatalmas őscápa állkapocs a Fertőrákosi Kőfejtő és Barlangszínház Témaparkjában

A Civitas fidelissima cím allapja, a sehol másutt meg nem tartott népszavazás, az 1921-es soproni, melynek eredményeként magyar maradt a zömében német nyelvű Sopron és környezete. Nem ad ez egy újabb lehetőséget? Nem rejti magában azt, hogy végre egy Trianonnal kapcsolatos tanszék létesüljön?
Ahol be lehetne mutatni a birodalmak agyament országhatár húzogatási gyakorlatát pl. Afrikában, a Közel-Keleten, vagy Európában. Mára ez szinte tabu, melyről megnyilatkozni tilos. Ezzel a helyzettel sem a jogászok, sem a történészek nem mernek érdemben foglalkozni.
Rá lehetne mutatni a mindezt elszenvedő nemzeti kisebbségek embertelen viszonyaira, melybe akaratuk ellenére sodródtak bele. Nem kellene-e az eddigi

autonómiákat ugyanitt elemezni? Esetleg az EU felé jogszabály tervezeteket kezdeményezve.

Bécs, Pozsony és Sopron egymás mellett. Ezt nem lehet nem észrevenni. Nehéz lenni témákat találni, melyek mind a három várost érdekli? Nem lehetne a három ország fejlesztési elképzeléseit, stratégiáit elemezni? Bécs is, Pozsony is nagy egyetemi város. Nem lehetne-e egy mindenkinek jó szövetséget köti velük?

https://www2.gysev.hu/ugyfelszolgalat/allomasok-penztarak

Remek adottság a három nagyváros közelsége is!

Agrártudományi Egyetem Gödöllőn ma: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szintén egy szakosított felsőfokú iskola, a mezőgazdaságra.
A legfrissebb betoldás: az élettudományi, melytől orvosinak is lenne nézhető.
Nagy gondja, hogy a mezőgazdaságot majdnem ugyanúgy tönkretették, mint a bányászatot. A mezőgazdaság a szemünk láttára haldoklik. Különös tekintettel az Ukrajna felől nyomuló iparszerű – amerikai tulajdonú- mezőgazdaság dömpingárai miatt. Az amerikaiak elleni tüntetések szinte minden európai országban ma is zajlanak. Stílusosan, majdnem gyökér nélkül maradtak.

Elődje a keszthelyi Georgikon, mely **Európa legrégebbi rendszeres mezőgazdasági felsőoktatási intézménye**, amely **1797**. július 1-jén kezdte meg működését. 51 évig működött. Nyolc külön rendeltetésű iskolai intézményt egyesített benne. Feladata a gazdatisztek képzése! Az oktatás latin, német és magyar nyelven folyt. Képeztek általa mezőgazdászokat, jogászokat, erdészeket, vadászokat, mérnököket (építészetben, csatornázás, öntözés, hidak, malmok, iparüzletek építése és berendezése), kertészeket, lovászokat, ménesmestereke, és még gazdaasszonyokat is. Gazdasági ismereteket is természetesen.
Belőle lett a Keszthelyi Gazdasági Tanintézet, majd **Keszthelyi Gazdasági Akadémia** (1906-1945).
A Georgikon tönkretételének folyamata nagyon hasonlít a soproni erdészeti egyeteméhez.
Ilyen csodálatos múltat is sikerült mára gallyra vágni!

Itt is jött a szokásos átszervezés dömping az impotens politikusok pótcselekvései, típusbetegsége szerint:
1954–1957 Keszthelyi Mezőgazdasági Akadémia
1957–1970 Keszthelyi Mezőgazdasági Egyetem
1970–1990 Agrártudományi Egyetem, Keszthely
1990–2000 Pannon Agrártudományi Egyetem Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kara
Több hasonló lépcső után 2021. február 1-től a Szent István Egyetem jogelőd szervezetére épülő Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem jött létre.

https://uni-mate.hu/az-egyetem-t%C3%B6rt%C3%A9nete

https://hu.wikipedia.org/wiki/Georgikon

https://hu.wikipedia.org/wiki/Keszthelyi_Gazdas%C3%A1gi_Akad%C3%A9mia

Ez az iskola is nagyot váltott, mint a soproni, vagy a miskolci, hiszen az agráregyetemből iskolatípusa: technológiai intézet!

A mostani intézetei:

Karcagi Kutatóintézet

Gödöllőn
Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet
Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézet
Genetika és Biotechnológia Intézet
Környezettudományi Intézet
Matematika és Természettudományi Alapok Intézet
Műszaki Intézet
Növénytermesztési-tudományok Intézet
Testnevelési és Sport Intézet
Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet
Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Budán:
Élelmiszertudományi és Technológiai Intézet
Kertészettudományi Intézet
Növényvédelmi Intézet
Szőlészeti és Borászati Intézet
Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Kaposváron:
Állattenyésztési Tudományok Intézet
Élettani és Takarmányozástani Intézet
Neveléstudományi Intézet
Rippl-Rónai Művészeti Intézet
https://uni-mate.hu/int%C3%A9zetek
Mindent összevonva mindennel, létrejött egy újabb szörnyszélött. Egy olyan turmix, melybe mindent bekevertek, ami a környéken elérhető volt. Nyilvánvaló, hogy nem ez a megoldás itt sem. Legalább lesz majd a következő politikus garnitúrának módja az

egészet visszafelé szétszervezni, szétszervezni, profilt tisztítani. Megint mindent megbolygatva. A tehetségtelen hazai politikusok minden kurzusváltáskor ilyen akciókat kényszerítenek ránk, folyton megy az össze-, majd a szétszervezés, a valós gondok megoldása HELYETT. Talán meg kellene hívni a Corvinus remek profiltisztítóit!
Egy újabb minta a fogalmak értelmetlen kavalkádjára.

E) Az egyéb kategória:
Ilyen minden kategórizálás végén megjelenik. Ez semmi rosszat sem jelent. Hiszen ezekből még bármi más is kifejlődtek. Minta ma az lenne a várossá válás feltétele, hogy legyen egyeteme. Egy részük rendelkezik egy korábbi kezdeménnyel, de vannak teljesen újak is. Igyekezetük, a lendületük csodálatos.

Neumann János Egyetem, Kecskemét, mely korábban

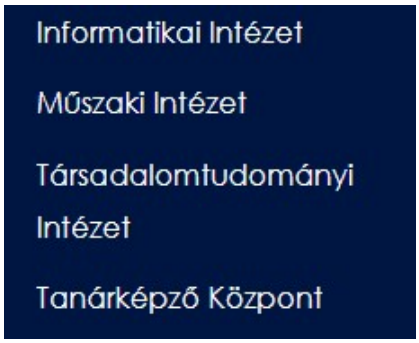
- GAMF Műszaki és Informatikai Kar
- Gazdaságtudományi Kar
- Kertészeti és Vidékfejlesztési Kar

„… a Felsőfokú Gépipari Technikumot 1964-ben alapították, amely 1969-ben Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola (GAMF) elnevezéssel főiskolai rangot kapott.
A Kecskemétre települt Mercédesz-Gyár a reményük.
De ott van nekik a Duna-Tisza köze, mely már ma is félsivatag. Az országban ezt a vidéket sújtja leginkább az aszály.
A Duna-Tisza csatorna az a létesítmény, amelyet még a római korban indítottak, akkor még hajózhatónak, mivel erre sem utak, sem vasutak nem voltak.
Sajnos még máig sem sikerült megvalósítani. Ebbe még Széchenyi gróf is belebukott. Még egy ilyen tragikus sorsú projekt nincs az országban. Vigyázni kellene a folyamat megállítására, visszafordítására, mert a területe nagy, és rengeteg ember életét befolyásolja.

„2016. július 1-jén megalakult a Pallasz Athéné Egyetem a Kecskeméti Főiskola és a Szolnoki Főiskola integrálódásával.”
A névválasztással mintha túl nagyot léptek volna, melyből szerényen vissza is léptek a műszaki és nem a művészeti jellegnek megfelelően.
„Az intézmény egy évvel később az Országgyűlés 2017. május 30-i döntése értelmében engedélyt kapott a névváltoztatásra, és 2017. augusztus 1. óta **Neumann János Egyetem**ként működik.”
Látszik, hogy karjaikkal, intézeteikkel megpróbálják lekövetni térségük kitörési kísérleteit. Azok fejlődését elősegítve.

Dunaújvárosi Egyetem
A Dunaújvárosi Egyetem, egy önálló, állami fenntartású felsőoktatási intézmény Dunaújvárosban. 1953-ban alapították Kerpely Antal **Kohászati Technikum** néven.”
1962 - 1969 Felsőfokú Kohóipari Technikum (FKT)
1969 - 1990 (miskolci) Nehézipari Műszaki Egyetem Kohó- és Fémipari Főiskolai Kar (NME KFFK)
1990 - 2000 Miskolci Egyetem Dunaújvárosi Főiskolai Kara (ME DFK)
2000. január 1-től Dunaújvárosi Főiskola (DF) / College of Dunaújváros

2016. január 1-től Dunaújvárosi Egyetem (DUE) / University of Dunaújváros
https://www.uniduna.hu/rolunk/az-intezmenyrol
Mintha nem találták volna meg a helyüket. Miközben volt a nevük technikum, főiskola, college, university, tehát egyetem.
Ma:

Reményük Paks és az atommal kapcsolatos tudás.

Nyíregyházi Egyetem
A Nyíregyházi Egyetem Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye legnagyobb felsőoktatási intézménye, 2000. január 1-jén jött létre Nyíregyházi Főiskola néven, a Bessenyei György Tanárképző Főiskola és a Gödöllői Agrártudományi Egyetem - Mezőgazdasági Főiskolai Kar integrációjával.
2016 óta egyetem.
Intézetei:

https://www.nye.hu/intezetek
Példa lehet a sorstársaknak!

Tokaji Egyetem Sárospatakon. Mai nevén: Tokaj-Hegyalja Egyetem
„Az 1531-ben alapított Sárospataki Református Kollégium önálló intézeti ágaként 1857. november 17-én nyílt meg a középfokú Tanítóképző, amely 1869. október 22-től Állami Tanítóképezdeként működött. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a fenntartói jogokat

1929. június 30-ával visszaadta a Tiszáninneni Református Egyházkerületnek, majd 1950. június 20-ával ismét állami kezelésbe vette. Az intézmény 1957. június 25-től a Sárospataki Állami Comenius Amos János Tanítóképző Intézet nevet viselte. 1959. szeptember 1-jével felsőfokú Sárospataki Tanítóképző Intézetté szervezték át. 1976. szeptember 1-jén főiskolai rangra emelték, egyidejűleg a nevét Sárospataki Comenius Tanítóképző Főiskolaként állapították meg, amely 1986. szeptember 1-jétől Comenius Tanítóképző Főiskolára módosult. Az intézmény önállósága 1999. december 31-én megszűnt és 2000. január 1-jétől a Miskolci Egyetem Comenius Tanítóképző Főiskolai Karaként működött tovább.
2013. július 1-jétől az Eszterházy Károly Főiskola Comenius Kara, 2016. július 1-jétől az Eszterházy Károly Egyetem Sárospataki Comenius Campusa volt. Az Eszterházy Károly Egyetemből kiváló Sárospataki Comenius Campus 2021. augusztus 1-jén Tokaj-Hegyalja Egyetemként jött létre és a Tokaj-Hegyalja Egyetemért Alapítvány fenntartásában működik."
https://unithe.hu/intezmenytorteneti-hatter
Szerencsére megtalálták a helyüket ennyi sikertelen próbálkozás után. Úgy tűnik, hogy ez a Kanossa-járás megúszhatatlan.
Ma működik:
a Comeneus Intézet – a pedagógus képzés
a Lórántffy Intézet – turizmus és a vendéglátás,
a Mathiász Intézet – a szőlészet-borászat.
a Sztárai Intézet – alkalmazkodó képesség, mentális egészség feleőse.
Intézetek (unithe.hu)

Minden előbbi legyen sikeres mindannyiunk érdekében!

6.11 A mai magyar főiskolák

Az érvényes törvény szerint ma Magyarországon kétféle felsőfokú oktatási intézmény, iskola létezik: az egyetem és a főiskola. Korábban még itt volt egy harmadik is, a felsőfokú technikum is. mely tévútnak bizonyult és megszűntették.

Abból kellene kiindulni, hogy a főiskola is felsőfokú oktatási intézmény, melynek oktatási színvonala az egyetemmel AZONOS!

Semmi szükség sincs olyan főiskolára, amely a középiskola és az egyetem KÖZÉ rendezkedik be egy köztes oktatási színvonallal!

A nagy egyetemalakítás után nagyon sok korábbi főiskola megszűnt, mert egyetemmé tették. Olyan lendülettel, hogy talán még **a sarki tánciskolákból is egyetem lett**. Megszüntetésük értelmetlen lépés volt.

Az új egyetemi hálózat olyan sűrű lett, hogy a még megmaradt nem egyházi főiskolákat rá lehetne venni a csatlakozásra egy közeli egyetemhez. Ha így fogyunk diákjaik és és oktatóik sem lesznek.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Magyarorsz%C3%A1gi_f%C5%91iskol%C3%A1k_list%C3%A1ja

Az előbbiekhez társul még 20-22 létező egyházi főiskola.

6.12 Néhány példa a nem egyetem nevű, és ma is létező külföldi egyetemekre

A hazai oktatáspolitikusok talán ezeket is névváltozásra kényszerítenék, ha mernék, ha megtehetnék.

Léteznek a mai Európában is olyan felsőfokú iskolák, melyek a nevük alapján nem is egyetemek, de valójában egyetemek, egyetemi minőségű képzést biztosítanak. A nevüket meg sem változtatták, nem úgy, mint Sopronban! Ez a névhasználat ma sem zavar senkit sem! Valószínűen értik, hogy a minőség fontosabb a névnél, a beskatulyázásnál.

A)

Ecole **Polytechnique**, azaz Műszaki Főiskola, valójában pedig egyetem Franciaországban

„Az École Polytechnique, amelyet általában Polytechnique-nek hívnak, és Franciaországban "X"-nek is becézik, egyike annak a **204** francia mérnöki iskolának, amelyet akkreditáltak 2020. szeptemberben mérnöki oklevél kiadására.”

A logója 2019. májusa óta:

A kereszt jelképezi a matematika elsőbbségét a politechnikusok képzésében.

Igen, a jelkép egyetlen „X”.

De még a neve is csak ez az egy betű: l’X!

Nem tépik egymás haját, hogy ez most főiskola, vagy egyetem, egyáltalán miféle állatfajta.

Csak ennyi: l’X.

Ezzel minden félreértést el is oszlattak. Az iskola mind Franciaországban, mind a világban az ilyen intézmények példaképe, még az USA-ban is.

„… a zűrzavaros időkben, például 1830-ban és 1848-ban, ez a tudás különösen segített abban, hogy ne keveredjenek össze azokkal az egyénekkel, akik politechnikusnak álcázták magukat, hogy a rend védelmezőinek látszatát keltsék. Amikor találkoztunk ezekkel az emberekkel, megkérdeztük tőlük a sinx vagy log x különbségét, és ha nem válaszoltak, azonnal bezártuk őket.”

1799. december 16):„A Műszaki Iskola célja a matematikai, kémiai, fizikai tudományok és grafikai oktatás terjesztése, és különösen a hallgatók képzése az alább megjelölt szolgáltatások alkalmazási iskoláiba. Ezek a szolgáltatások a *szárazföldi tüzérség*, *a haditengerészeti tüzérség*, *a haditechnika*, *a hidak és utak*, *a haditengerészeti hajók és polgári épületek polgári és tengeri építése*, *az aknák* és *a földrajzi mérnökök*

„Az oktatás és a kutatás a következő tíz tanszékre szerveződik: biológia, közgazdaságtan, kémia, számítástechnika, bölcsészet- és társadalomtudományok, matematika, alkalmazott matematika, nyelvek és kultúrák, mechanika és fizika-”
Az építőmérnök politechnikusok lehetnek bányamérnökök, a Mines ParisTech bányamérnöki testülete, ezt az alakulatot választó hallgatókat „X-Mines”-nek hívják. A többiek: az École des Ponts ParisTech, az „X-Bridges” híd-, víz- és erdőmérnökeinek szervezete.
„Az iskolát 1794-ben hozták létre „**Közmunkaközponti Iskola**” néven a franciaországi mérnök- és felsővezetőhiány kezelésére.”
„Az **1795-ben „École Polytechnique**”-re átkeresztelték.
„Az Iskolából körülbelül ötven diák és körülbelül tíz tanár és alkalmazott kísérte el Bonaparte tábornokot Egyiptomba. Tudományos felméréseik hozzájárulnak az Egyiptom leírásának megjelentetéséhez.
2018-ban „Az École Polytechnique csatlakozik az EuroTech stratégiai partnerséghez, amely egyesíti a Dániai Műszaki Egyetemet, a Lausanne-i Szövetségi Műszaki Egyetemet, az Eindhoveni Műszaki Egyetemet és a Müncheni Műszaki Egyetemet.”
Ez is figyelemre méltó igyekezet!
Az Institut Polytechnique de Paris létrehozása**,** amely öt francia mérnöki iskolát egyesít: az École Polytechnique-et, az ENSTA Paris-t, az ENSAE Paris-t, a Télécom Paris-t és a Télécom SudParis-t azzal a céllal, hogy egy világrangú felsőoktatási és kutatási állami intézményt hozzanak létre.”
„Az École Polytechnique rendszeresen vezeti a francia mérnökiskolák rangsorát.”
„Az iskola létrejöttétől kezdve a kor legkiválóbb professzorai voltak: Ampère, Fourier, Monge, Laplace. Cauchy (X 1805) és Becquerel (X 1872, fizikai Nobel-díj) is tartott órákat az iskolában.”
https://fr.wikipedia.org/wiki/%C3%89cole_polytechnique_(France)
https://www.polytechnique.edu/ecole/histoire/1794-1804-revolution-et-periode-napoleonienne

B)
A **West Point** (hivatalos nevén **United States Military Academy**, rövidítve USMA) az amerikai hadsereg katonai akadémiája. **Tehát ma is AKADÉMIA**!
Az 1802-ben alapított West Point az Egyesült Államok legrégebbi katonai akadémiája.
A West Point képzi ki az amerikai hadsereg számára a legtöbb tisztet, és a magas rangot elért tábornokok jelentős része erről az akadémiáról kerül ki.
A francia École Polytechnique struktúráját átvéve Thayer az építőmérnöki tudományokra alapozta az akadémiai oktatást. Az első fél évszázadban nagyrészt a West Point diplomásai építették ki az USA első vasútvonalait, hidait, kikötőit és utait. Az akadémia építőmérnöki hagyománya a mai napig jelentős szerepet játszik az Egyesült Államok infrastruktúrájában – lásd a hadsereg mérnöki hadtestét (U.S. Army Corps of Engineers).
https://hu.wikipedia.org/wiki/West_Point
https://www.westpoint.edu/
https://www.westpoint.edu/about/history-of-west-point/brief-history-of-west-point

C)
ETHZ= Eidgenössische Technische **Hochschule**, azaz a neve szerint műszaki **főiskola**, de egyetem, Svájcban.
Az Eidgenössische Technische Hochschule, Zürich, a svájci Zürichben található egyetem.

Amióta 1855-ben „Polytechnikum” néven megalapították, az ETH Zurich nemzetközileg elismert nemzeti oktatási intézmény,
Az ETH Zürich jelenlegi nevét, a Svájci Szövetségi Technológiai Intézetet (Eidgenössische Technische Hochschule) 1911-ben kapta.
Ma a világ vezető tudományos és technológiai egyetemei közé tartozik.
Az 1905-ös és 1908-as úgynevezett szétválási szerződések létrehozták a Szövetségi Politechnikai Iskolát a Zürichi Egyetemtől és Zürich városától és kantonjától különálló egységként.
1908 volt az az év is, amikor a Szövetségi Politechnikai Iskola végül elnyerte a doktori fokozatok odaítélésének jogát. Ezzel megszüntették az egyetemek kiváltságát, egyetlen különlegességét!
https://ethz.ch/en.html
https://ethz.ch/en/the-eth-zurich/portrait/history.html

D)
LSE= London **School** of Economics
A London School of Economics and Political Science, rövidebben London School of Economics a University of London speciális jogokkal rendelkező részlege. London belvárosában.
Világvezető egyetem vagyunk, amely a társadalomtudományok iránt elkötelezett
Az első tájékoztatóban 11 oktató szerepel, és az általuk oktatott tárgyak: közgazdaságtan, statisztika, kereskedelem, kereskedelmi földrajz, kereskedelemtörténet, kereskedelmi és iparjog, valuta és bankügy, adó- és pénzügy, v 1900-ban az iskola csatlakozott a megreformált Londoni Egyetemhez, és az egyetem Közgazdaságtudományi Karává vált. Valamint politikatudomány. Az órákat délelőtt és este tartották a dolgozó diákoknak.
Az 1970-es években négy közgazdasági Nobel-díjat ítéltek oda LSE-vel kapcsolatban álló közgazdászoknak.
https://www.lse.ac.uk/

E)
MIT=Massachusetts **Institute** of Technology, azaz: technológiai intézet, de valójában Massachusettsi Műszaki Egyetem.
1861-ben alapították.
Öt iskola és egy főiskola 30 tanszékén diákjaink az analitikus szigort a kíváncsisággal, a játékos képzelőerővel és **a társadalom szolgálatában álló legnehezebb problémák megoldása iránti étvággyal ötvözik.** A tudománytól és a mérnöki tudományoktól a művészetekig, a bölcsészettudományokig, a társadalomtudományokig és az interdiszciplináris programokig minden területen kiválóságot kínálunk.
A mérnökképzés:
Kar, tanszék vagy intézet szerint

- Repülés és űrhajózás
- Biológiai mérnöki tudomány
- Vegyészmérnöki
- Építő- és környezetmérnök
- Elektrotechnika és számítástechnika
- Adatok, Rendszerek és Társadalom Intézete
- Orvostudományi és Mérnöki Intézet

- Anyagtudomány és mérnöki tudomány
- Gépészet
- Nukleáris tudomány és mérnöki tudomány

https://engineering.mit.edu/faculty-research/faculty/

Nem az intézmény megnevezése, az elnevezése a lényeg, hanem az oktatott TANANYAG!

6.13 Magyarország gazdasága a 13. században

„Magyarország évszázadokon keresztül az európai nemesfémtermelés élvonalába tartozott.

A 13. században a kontinensen termelt arany öthatodát, az ezüst egynegyedét adta az ország. Az 1770-es években az állami bevétel 30%-a a bányászat-kohászatból származott.

A 18. századra a hazai bányászat és kohászat központja már Selmecbánya térségében volt. Európa-szerte elismerték a technológiai színvonalat, a vezetési módszereket és az ide koncentrálódott szaktudást."

https://www.sumidamagazin.com/2020/11/10/selmecbanya-a-selmecbanyai-akademia-es-a-selmecbanyai-e-betu/

Az akkori országvezetők e hatalmas mennyiségű, rettenetes fontosságú pénz kitermelését, biztosítását – mely elsősorban a bányászaton alapult- pancserekre bízták volna? Hol számított a minőságt? Egy akadámiára bízták és nem egy egyetemre!

Lásd még a „Magyarország ezüstje" című írást 1901-ből:
https://mek.oszk.hu/21100/21155/21155.pdf

6.14 Egyetemi viszonyok a Habsburg Birodalomban, majd az I. vh. utáni Magyarországon
Mikonya György: Az európai egyetemek története (1700-1945), ELTE TÖK Kiadó, 2017., 456 oldal
Digitális változatok:
https://mek.oszk.hu/17300/17366/17366.pdf
(Az egyes idézetek után a zárójelben megadom az oldalszámot, ahol az idézet megtalálható.)

Mivel a selmeci Bányászati Akadémia alapítása, aranykora erre az időszakra esik, a korszakot kiemelten érdemes megvizsgálni.

Ma itthon nem ismerik, lekezelik, lenézik, elhallgatják az akadémiát.

Már az elején érdemes megjegyezni, hogy az Akadémia Európában olyan volt, mint a francia grande ecole, vagy az angol

collge. Tehát egy felsőfokú oktatási intézmény, egy iskola, az egyetemek mellett, és ellenében!
Egy tigris az oroszlánok mellett, mely legalább olyan sikeresen vadászott, mint az oroszlán. Meri ma mondani bárki, hogy az oroszlán fontosabb a tigrisnél?
Mária Terézia ráadásul korszak elitjeit az akadémiákban képeztette.

Mi lett volna az akadémiák fennmaradási esélye, ha nem lettek volna kedvezőbbek, újszerűek az egyetemeknél?

Ennél az iskolatípusnál is fel kell tenni a kérdést: kisebb értékű iskolák lettek volna az egyetemnél?

Valójában az akadémiák voltak koruk elit iskolái és nem az akkori egyetemek.

Ha nem így lett volna, akkor a kor leggazdagabb emberei ide íratták volna a gyerekeiket az egyetem helyett? Nyilván nem!

A kor uralkodói bármit megtehettek volna. Az új iskolákat rátelepíthették volna a kor egyetemeire, de mégsem ezt tették, hanem sorra alapították az új akadémiákat!

(Mikonya úr második könyvében is végigkövethetők az elsőből megismert tények. Leírom, hogy ezek a korszakoktól függetlenül léteztek, de külön még egyszer nem hívom fel rájuk a figyelmet.)

„Ausztriában Mária Terézia császárnő idején jelentős változások következnek be az oktatásban. Ennek egyik újítása 1746-ban a Theresianum megalapítása. Ez az elitiskola alapvetően a vagyonos családok fiainak képzését szolgálta. 1746 és 1772 között száztizenhét magyar nemesi családból származó ifjú tanult itt.” (71)

„… az 1749-ben megnyílt **Collegium Theresianum**ban a teréziánus lovagi akadémián működik.” (72)

„1763-ban Mária Terézia Szencen **Collegium Oeconomicum** néven gazdasági-számviteli felső iskolát alapít. Tananyagában matematika, kettős könyvvitel, közgazdaságtan és kameralisztikai tanulmányok szerepelnek.” (72)

„II. József folytatta a felsőoktatás átszervezését. 1784-ben – a németekhez hasonlóan – regionális alapon képzelte el az egyetemi hálózat kialakítását. A jezsuita alapítású intézmények egy részét – Olmütz, Gráz, Innsbruck, Kolozsvár székhellyel – líceumi rangra fokozta le. Egyetemként csak Bécset, Prágát, Pestet hagyta meg és negyedikként újként megalapították Lemberget. 1810-ben megszűnt a salzburgi érsekség korábban bencés vezetésű egyeteme is." (72)

„Olmütz, Gráz és Innsbruck 1826 után ugyan visszakapta egyetemi rangját, de sokat veszítettek korábbi fontosságukból." (73)

„Bécsben, a császárvárosban működnek a birodalom legkorszerűbb felsőoktatási intézményei. Közülük a legpatinásabb a Bécsi Egyetem. Ennek tanrendje, szervezeti formája követendő mintaként szolgált a Monarchiában mindenütt, de más, Monarchián kívüli egyetemeken is." (73)

„Különösen magas színvonalú a képzés a bécsi Orvostudományi Karon." (74)

„... 1781-ből fennmaradt egy német professzor feljegyzése a bécsi egyetem meglátogatásáról, ami alkalmi betekintést enged az egyetem belső életébe:
„A filozófiai előadóteremben mintegy 200 hallgató volt, az előadás témája érdekes, jól összefogott, de a hallgatók úgy viselkedtek, mint a gyerekek: némelyik fekszik a padon, mások cseverésztek, egyesek feltűnően ásítoztak, megint mások ide-oda forgolódtak. Ezzel nem is lenne baj, de annak megelőzésére, hogy a bölcsesség e kedvelői ne legyenek túl hangosak, hogy ne nyomják el a professzor hangját, a katedra előtt egy külön helyre egy felvigyázó idősebb diákok ültettek – fiscus philosophiae megnevezéssel – akinek az a kötelessége, hogy túl nagy hangzavar esetén figyelmeztesse társait oktatójuk iránti tiszteletre." (74-75)

„1766-ban nyílt meg Bécsben egy állatok gyógyításával foglalkozó intézet, ez 1777- ben Állatorvos-képzővé nőtte ki magát, amit 1812-ben az Orvostudományi Karhoz csatoltak." (74)

„A bécsi tanintézetek között különleges helyet foglal el az 1754-ben alapított Keleti Nyelvek **Akadémiája.**" (75)

„Idővel ebből fejlődött ki a Monarchia Diplomata- és Konzulképző **Akadémiája**. 1833-ban Metternich javaslatára jogi-diplomáciai jellegű kurzusokkal bővült a képzés. Az intézmény 1898-tól Konzuli **Akadémia**ként működött tovább." (75)

„A műszaki oktatás legkorábbi felsőfokú tanintézetei Európában a hadmérnöki iskolák. (75)

„A Habsburg Monarchiában 1717-ben szervezték meg az első Hadmérnöki **Akadémiát** Bécs környékén. … A matematika és a geometria itteni oktatását az egész Monarchia területén elismerték és magas színvonalúnak tartották. Az intézmény igen jó előkészítőnek számított azon polgári pályák számára, amelyek magas szintű matematikai tudást igényeltek." (75)

„A fémek iránti fokozott igény szükségessé tette a bányászat fejlesztését, ehhez pedig képzett szakemberekre volt szükség. Így 1763-ban Schemnitz-ben Bányászati Akadémiát alapítottak. Ebben az intézményben három év a tanulmányi idő, a tananyag geometria, hidraulika, kémia, kohászat és némi laboratóriumi gyakorlat. A képzés fontos része, hogy a nyári szünidőben a diákok gyakorlati ismereteik fejlesztése érdekében meglátogatták a hutákat." (75)

„A műszaki tudományok oktatására az 1770-ben alapított Realhandlungs**akademie** utódjaként 1815-ben megalakul a később európai hírűvé vált **Politechnikum.**" (75)

„Az intézmény olyan népszerűvé vált, hogy 1830-ra hallgatói létszáma megnégyszereződött és a birodalom műszaki szakembereinek mintegy 40%-a itt szerezte végzettségét.” (75)

„A művészeti pálya iránt érdeklődők az 1692-ben alapított bécsi Képzőművészeti **Akadémián** tanulhattak. Az 1812. évi statútum alapján az intézmény négy fő részlegre tagolódott: festészeti, szobrászati, rézmetsző és mozaiktagozaton oktattak elismerten magas színvonalon. Az intézmény sajátossága, hogy iparművészeti iskolájában a kézműves mesterséget is el lehetett sajátítani, sőt rendhagyó módon mesteremberek számára vasárnapi oktatást is szerveztek.” (76)

„Prága a Monarchia második legnagyobb és egyben legrégibb alapítású egyeteme.” (76)

„Prágában szép számmal tanultak magyar diákok, köztük például Görgey Arthur, ő itt az 1840-es években kémiai előadásokra járt.” (76)

„A műszaki tudományok oktatására 1806-ban bécsi mintára megalakult a prágai **Politechnikum**.” (76)

„A tiroli Innsbruck kis egyetemnek számított, egy korábbi jezsuita kollégiumból alakult filozófiai kara 1699-ben nyitotta meg a kapuit, amit hamarosan követett a többi kar létesítése. 1782-óta líceumi szintre fokozták le és megvonták a doktori fokozatok adásának jogát. 1791 és 1810 között visszakapta az egyetemi rangot, de 1810-ben a bajor kormányzat megszüntette a jogi és orvosi képzést és újra líceumként funkcionált, történt mindez annak ellenére, hogy az 1800-as években jó színvonalú az orvosképzése volt, erőssége a természettudományok között a kémia oktatása. Érdekes, hogy az intézményt előkelő családok fiai előszeretettel választották tanulmányaik helyszínéül. 1826-tól ismét teljes karú egyetem és a Salzburgi egyetem megszűnése miatt emelkedik a hallgatói létszáma is.” (78)

„Magyarországnak 1635-től végre van egyeteme és emellett számos főiskolai képzésnek megfelelő **kollégium** típusú iskolája.” (79)

„A Pázmány Péter által 1635-ben Nagyszombatban alapított jezsuita líceumra épült egyetem hittudományi és bölcsészettudományi karral rendelkezik.” (79)

„... az orvoskar 1771-ben megszűnt, Egerben viszont 10 hallgatóval orvosképző indul 1769-ben.” (79)

„... a pesti orvosi kar 1769 és 1848 között” működött. (79)

„1774-ben Kolozsváron a volt jezsuita **kollégium** típusú iskola utódjában jogi és orvosi-sebészi képzés veszi kezdetét.” (79)

„1777-ben Mária Terézia elrendeli a nagyszombati egyetem Budára költöztetését a hozzá tartozó nyomdával és könyvtárral együtt.” (79)

„1700 és 1790 között mintegy háromezer magyar fiatalember tanul németországi, svájci, hollandiai és angol egyetemeken.” (79) Még ezt a lehetőséget is nyitva hagyták!

„A pesti egyetem bölcsészkara mellett 1782- ben hároméves, majd 1792-től egy évvel csökkentett, azaz **kétéves mérnöki tanfolyam** indul. A műszaki tudományokat Magyarországon

az **Institutum** Geometricumban és az 1846-ban megnyílt József nádorról elnevezett **Ipartanodában** oktatták, de ez egy ideig inkább csak középszintű képzést nyújtott. Önálló műegyetem létesítését ugyan már 1836- ban kérvényezte a magyar országgyűlés, de ekkor még nem kapott erre érdemi választ, így a műszaki pályát választók még jó ideig Bécsben tanultak." (82)
Azaz már akkor óriási minőségi színvonal különbség volt az iskolák között.

„az 1797-ben létesített keszthelyi **Georgikon.** A Festetics György által alapított intézményben gazdatiszteket, mezőgazdászokat, uradalmi jogászokat és 1806-tól mérnököket is képeztek." (82)

„az 1797-ben létesített keszthelyi Georgikon. A Festetics György által alapított intézményben gazdatiszteket, mezőgazdászokat, uradalmi jogászokat és 1806-tól mérnököket is képeztek." (82)

„A pesti egyetem orvosi kara 1787-ben bővült és **Institutum** Veterinarium elnevezéssel létrejött az állatorvosi intézet, 1813-tól az orvosi kar a bécsi mintát követte."

„A katolikus teológiai képzés kitüntetett intézménye az 1623-ban alapított bécsi **Pázmáneum.** A sikeres intézményt II. József bezáratta és csak 1803-ban I. Ferenc (1792–1835) idején folytathatták a papképzést. A kialakult paphiány miatt az uralkodó komoly lépésekre kényszerült, 1804-ben felállították a Pesten a Központi szemináriumot, ezzel pótolva azt a hiányt is, hogy az egyetemnek nem volt teológiai kara." (82)

„Ausztria és Közép-Európa, különösen Kelet-Európához képest, bővelkedik egyetemekben, amelyek az alapítás évét megadva a következők: Krakkó (1364) Bécs (1365) Prága (1367) Graz (1586) Lemberg (1661) és Innsbruck (1668). Salzburg 1622-ben alapított egyetemét 1810-ben teológiai-filozófia líceummá alakították át. 1875-ben Czernovitzben alapítanak új egyetemet. 1882-ben Prágában újra szétválás következik be az egyetem egy német és egy cseh részre szakad.
Ennél dinamikusabb a változás a főiskolákat illetően: az egykori prágai Politechnikumból szintén német és cseh ágra változva 1879-ben műszaki főiskola jön létre. Hasonló főiskolákat hoznak még létre a következő városokban: Gráz (1811), Bécs (1815), Brünn (1816), Lemberg (1873). Bányászati akadémia létesül Leobenben (1840) és Pribamban (1843). Létesülnek még képzőművészeti és kereskedelmi főiskolák is." (206)

A Habsburg Monarchia egyetemei 1845/46		Műszaki és kereskedelmi akadémiák 1845/46	
hely	*diákok száma*	*hely*	*diákok száma*
Bécs	2719	Bécs Politechnikum	1718
Graz	867	Bécs Hadmérnöki A.	234
Innsbruck	423	Graz Műszaki Tanintézet	233
Prága	1941	Prága Politechnikum	853
Olmütz	556	Trieszt Kereskedelmi és Tengerészeti Akadémia	200
Lemberg	1337	Milánó Műszaki A.	432
Krakkó	164	Lemberg Műszaki Tanintézet	259
Pest	1113	Selmecbánya Bányászati Akadémia	279
Padova	1941	Krakkó Műszaki Intézet	85
Pavia	1497	Pest Mérnöki Intézet	70

6. táblázat: egyetemek és műszaki tanintézetek a Habsburg Monarchiában 1845–1946-ban
Forrás: Szögi László (1994): Magyarországi diákok a Habsburg Birodalom egyetemein I. 1790–1850. ELTE Levéltára Budapest–Szeged. 36–37. o.

(206)

Amikor a selmeci Bányászati Akadémia és a Pesti Mérnöki Intézet „együtt futott" az előbbinek négyszer annyi hallgatója volt!

„A Magyar Királyságban sokáig csak az 1635-ben Nagyszombaton alapított, majd 1777-ben Budára és 1784-ben Pestre költöztetett **graduálási joggal felruházott egyetem** létezett. Természetesen felsőoktatási jellegű intézmények, amilyenek a kollégiumtípusú iskolák, a mezőgazdasági, jogi és művészeti akadémiák – léteztek. Mezőgazdasági szakemberek a két-, majd hároméves tanulmányi idejű magyaróvári, keszthelyi, debreceni, kassai és kolozsvári **akadémiákon** tanulhattak. A bánya- és erdőmérnökök kezdetben a **selmecbányai akadémián** tanulnak. Két korábbi selmecbányai intézmény egyesülésével 1838-ban megalakul az **Erdészeti és Bányászati Akadémia**, amelyik később a folytonosság jegyében Sopronba kerül.405 1828-ban Egerben megnyílik a Pyrker László érsek által alapított első magyar tanítású nyelvű tanítóképző intézet. 1846-ban megnyitja kapuit Pesten a József **Ipartanod**a, ahol három évfolyamon ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági képzés folyik. 1851-ben vezetik be Magyarországon az érettségi vizsgát …" (214)

„Állatorvosokat az 1889-ben létesített **Állatorvosi Főiskolán** képeznek." (214)

„Állami hivatalnokokat és doktori fokozat nélküli jogászokat a három **jogi akadémián** oktatnak. A 42 hittudományi főiskola – a teológiai karok mellett – elegendő létszámban képez papokat és lelkészeket." (215)

„1871-ben alapítják – az egykori **József Polytechnikum**ra építve – Budapesten a mérnökök képzésére szakosodott József Nádor Műegyetemet. További új egyetem csak 1872-ben jött létre Kolozsvárott. 1872-ben hadapródiskolát alapítanak, majd 1897-től katonatiszteket képeznek a **Ludovika Akadémián**. 1874-ben Zágrábban a magyar közoktatási rendszertől teljesen függetlenül működő egyetem jön létre. 1882-ben Fiumében **Kereskedelmi Akadémia** nyílik.

1895-ben a párizsi École Normale Superiore mintájára Eötvös Loránd kezdeményezésére megalakul az azóta is folyamatosan működő **Eötvös Kollégium**.” (215)

Franciaországban „Forradalom után párhuzamos intézményként létrejön a szakfőiskolák a Grandes écoles-ok hálózata, amelyek sokszor vezető szerepet töltenek be. **Ezekben az intézményekben felülreprezentáltak a gazdag városi polgárok fiai, valamint az esetek többségében a professzori kar is ebből a viszonylag zárt körből kerül ki. Az oktatás célja itt nem tisztán a tudományok művelése, hanem ennél fontosabb a magasabb állami hivatalok betöltésére való felkészítés.**” (222)

Hollandiában „Tilburg 1919-ben alapított katolikus kereskedelmi **főiskolája** 1939-ben egyetemi rangra emelkedett annak ellenére, hogy elnevezésében **még Hoogeschole** (főiskola) maradt. Az 1913-ban Rotterdamban alapított kereskedelmi főiskola egykarú egyetemmé alakult.” (227)

„1860 utáni német felsőoktatásban egy új feszültségforrás jelenik meg: a műszaki képzést nyújtó intézmények iránti igény növekedése. A feszültség a hagyományos képzést nyújtó egyetemek és az új alakulófélben levő intézmények között támad. A régi vágású, konzervatív beállítottságú egyetemi professzorok egyrészt a materialista nézetek terjesztésétől, másrészt a hasznossági elv túlzásaitól féltették a képzési rendszert. De a fejlődést már nem lehetett megállítani, amit az alábbi táblázat is szemléltet:” (236)

	Műszaki főiskola alapítása	doktori fokozatot adhat
Karlsruhe	1885	1899
Darmsatdt	1877	1899
München	1877	1900
Aachen	1879	1899
Drezda	1890	1900/12
Brauschweig	1877	1900
Stuttgart	1890	1900
Hannover	1879	1899
Berlin – Charlottenburg	1879	1899

8. táblázat: Műszaki főiskolák alapítása és promóciós joga
Forrás: Magister und Scholaren, Professoren und Studenten. Geschichte deutscher Universitäten und Hochschulen im Überblick. (Hrg. Steiger, G.-Flächenräger W.) Urania Verlag, Leipzig-Jena-Berlin 1981. 121. o.

„Az akadémiákat vagy műszaki főiskolákat – az egyetemként való elismerésig – az oktatás szabadságának korlátozottsága, a doktori fokozat és a rektorválasztás hiánya különbözteti meg.” (241)

DE! **„1899-től a műszaki felsőoktatási intézményekben is lehet doktori fokozatot szerezni és az egyetemekkel azonos jogokat élveznek” (237)**

„… –a 19. század végén a neohumanizmus idegenkedése a hasznossági elvtől és a reáltárgyaktól – már nehezen volt tartható. Egyre nagyobb igény támadt speciális szakismeretek oktatására, amit a **műszaki főiskolák** tudtak a legkönnyebben kielégíteni.” (242)

„A dinamikus növekedés ellenére az egyetemek csak másodrendű partnerként kezelték az új intézményeket. Csak 1865-ben – hosszas viták eredményeként – nyerték el a főiskolák az önigazgatás jogát, 1899-től pedig már tudományos fokozatot adhattak, így lényegében egyetemi rangra emelkedtek.” (242)

Svájcban „Francia hatásra jönnek létre a **szakfőiskolák** Zürichben 1833-ban, Bernben 1834-ben.” (267)

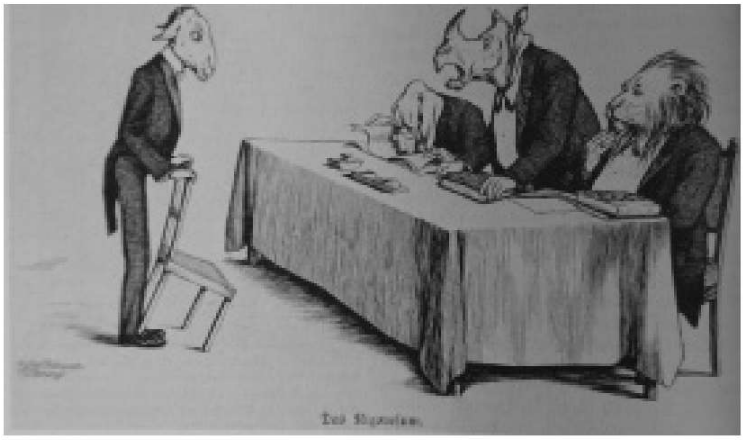
„Az egyetemi kör bővülése alapvetően úgy történt, hogy a régebben működő főiskolákat vagy akadémiákat egyetemi rangra emelték.” (267)

„a legkorábban a bányászat és a fémfeldolgozás területén került sor. Így Uppsalában már 1749-ben van kémia tanszék a filozófiai karon. A szakfőiskolák is fontos lépést jelentettek ezen a téren. Az 1735-ban alapított **selmecbányai Bányászati Akadémián** oktattak ásványtant. A metallurgia, a kémia és az ottani laboratóriumi oktatás az egész Osztrák-Magyar Monarchiában példaadónak számított.” (290)

„Az egyetemek egyik általános jellemzője, hogy csak lassan fogadták be az újításokat, ezt nagyon jól mutatja a technikai, műszaki tudományokkal szembeni ellenállás. Műszaki és gazdasági akadémiák, katonatiszteket képző intézmények már a 17. század óta léteztek, de ezek nincsenek kapcsolatban az egyetemekkel.” (302)

„Franciaországban 1897-től adnak ki a főiskolák egyetemi diplomát.” (302)

A szigorlat ma is ilyen!

56. kép: A szigorlat (1903 Käthe Olshausen-Schönberger)
Forrás: Klant 1984, 22. o.

(314)

„akadémia
1. tudósok közössége – a kezdet Richelieu alapítása 1635-ben (Académie francaise, Németországban Leibniz alapít akadémiát 1700-ban
2. állami intézmény tudományos tevékenység támogatására és összefogására;

3. egy **időben szakképzést nyújtó felsőoktatási intézmények megnevezése** például bányászati, művészeti, jogi akadémia;

4. **a 17–18. században egyetemek megnevezése**;

5. művészek szerveződése;

6. nemesek katonai képzését szolgáló intézmény, lovagi akadémia.

7. a humanizmus idején a 15. században a művészetek és a tudományok ápolására létrejött társulások megnevezése – ilyen működött Firenzében, Nápolyban, Rómában, Konrád Celtis vezetésével Bécsben stb." (428)

A Monarcia akadémiái és a német nyelvterület műszaki főiskolái is „csak" iskolák, felsőfokú képzést nyújtó iskolák voltak, korulban nagy sikerrel.

6.15 A selmecbányai Bányászati Akadémia, I. rész

A Selmecbánya elődje az 1735-ban Selmecbányán alapított

„A *„Berg Schola"* (Bányászati Iskola) az első magyar bányatisztképző iskola, – K. k. Bergschule – Bányászati-kohászati Tanintézet" volt. A bécsi udvar 1735-ben alapította. Ennek volt első vezetője Mikoviny Sámuel (1698–1750) professzor, a Porosz k. r. Tudományos Társaság tagja

https://felvidek.ma/2016/03/emlektablak-emlekhelyek-tajainkon-xvii-mikoviny-samuel-nyomaban-selmecbanyan/

„Nevét viseli a Miskolci Egyetem doktori iskolája." Vajon miért?

„1723 októberében mérnöki diplomát szerzett, európai körútra indult—„

„1725-ben tért haza és Pozsony vármegye mérnöke lett, ahol elsőként **folyószabályozási**, gátépítési munkákkal bízták meg. 1735-ig töltötte be ezt a tisztséget."

„Kamarai mérnökként szolgálataira a császári hadsereg is igényt tartott; **őrnagyi** rangot kapott."

6.16 De ki volt Mikoviny Sámuel és mivel foglalkozott?

Főleg két dologgal foglalkozott:

a)

Földméréssel:

„Az év egyik felében matematikát, mechanikát és hidraulikát tanított valamint föld- és bányamérési gyakorlatokat vezetett, és az uralkodó megbízásából nyaranta **az ország topográfiai felmérésén** dolgozott."

„Mikoviny (Mikovini) Sámuel),magyar matematikus, mérnök, földmérő, tanár**, a magyar térképészet megalapítója**."

„A magyar földmérés történetében ő tekinthető a **tudományos kartográfia magyarországi megalapítójának**."

„Mikoviny volt **az első Magyarországot felmérő mérnök**, aki a kor színvonalán álló mérési technikát alkalmazott."

„Mikoviny végül több mint harminc vármegyének a térképét készítette el."

Mikoviny Sámuel, a selmeci bányatisztképző tanintézet első tanára.

Írta : Dr. Tárczy-Horoch Antal.

„Annyit azonban mégis ki kell emelnünk, hogy a pozsonyi vár egyik tornyán keresztül megvonja az első magyar kezdőmeridiánt, amelyre vonatkozólag alappontjait földrajzi helymeghatározásokkal, bázismméréssel (az alapvonal helyét Pozsony határában választotta meg), háromszögelésekkel és mágneses mérésekkel határozza meg."

„… rövidesen a Porosz Királyi Tudományos Társaság (a berlini Tudományos Akadémia elődje) tagjai között találjuk.”

b)

Vízrendezéssel:

„… nagy jelentőségűek **folyószabályozási és mocsárlecsapolási** munkái …”

„1750-ben a **Vág folyó szabályozási** munkálatait” irányította.

„Elsőként készített térképeket a folyók medréről, mert korábban nem végeztek felméréseket a területen, majd ezekre a térképekre támaszkodva elkészítette a gátrendszerek terveit.”

„Elrendelte, hogy a fokozott veszélynek kitett szakaszokat jobban erősítsék meg, magasabb gátakat építsenek, és az építkezés során fát, nádat is használjanak a töltésekhez. Felhívta a figyelmet az összefüggő gátrendszerek, a védekezés összehangolásának fontosságára, ugyanis gyakran megesett, hogy egy-egy elárasztott falu lakói a szomszéd település földjére vezették a vizet, tönkretéve azt, továbbá javasolta, hogy árvíz idején folyamatos figyelőszolgálatot tartsanak a gátakon, így időben észrevehették és kijavíthatták a szivárgásokat. Felismerte, hogy a vízimalmok fokozzák az árvízveszélyt, mert felduzzasztják és eltömítik a folyómedreket, sokat leromboltatott.”

„Mikoviny érdeme a Duna Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyei szakaszának, az ország összes nagyobb folyó- és állóvizének szabályozása vagy legalábbis felmérése, szabályozási terveik készítése. Ezen munkássága miatt az első magyar vízügyi mérnöknek tekinthető.”

„De talán még nagyobb jelentőségűek Mikoviny alkotásai a selmeci bányászat vízgazdálkodása terén. Az ércelőkészítő művek üzemben tartásához szükséges hatalmas vízmennyiségek megszerzése a XVIII. század első évtizedeiben hova-tovább a selmeci bányászat létkérdésévé vált.” – L. Tárczy cikkét.

„Mikoviny nagy felkészültséggel lát neki a hatalmas technikai munkának s tíz év alatt részletekben kiépíti a 60 km vízfogóárokból, 16 tóból álló, 7 millió m^ befogadóképességű egységes vízfelfogórendszert, melyről méltán írja … hogy hasonló nagyszabású és különleges természetű mérnöki munkát előzőleg a világ más bányahelyén sehol nem végeztek.”-Tárczy cikkét.

„Annak idején hatvan, egymással összeköttetésben álló tározó szolgáltatta az energiát a talajvíz kiszivattyúzásához, amihez korábban kétezer ember és ugyanennyi ló fizikai erejére volt szükség.”

„Mikoviny „a selmeci bányaművek energiaellátásának biztosítására korában egyedülálló méretű víztároló rendszert épített ki, amely összesen 7 millió m3 befogadó képességű 16 tárolómedencéből állt”. (Kenyeres Á. szerk., 1969. 214. l.)”

„A problémát Mikoviny Sámuel orvosolta, tervei alapján készült el a világviszonylatban is egyedülálló vízgyűjtő- és vízelosztó rendszer: **a Selmeci tározótavak, gyűjtőárkok és víztárnák rendszere. A bányászat csúcsidőszakában több mint 60 tározó és több mint 130 km gyűjtőárok biztosította a szivattyúk vízigényét.** A kiépített vízrendszer alaposan átszabta a tájképet, napjainkban is fellelhető még 24 ilyen bánya(erőmű)tó!”

„Buda és Pest ármentesítésének tervezetét is Ö készítette.”

„Mikoviny kapta az udvari kamarától azt az utasítást, hogy készítse el a Tisza–Duna–Sió–Balaton–Dráva hajózható csatorna tervét.”

https://felvidek.ma/2016/03/emlektablak-emlekhelyek-tajainkon-xvii-mikoviny-samuel-nyomaban-selmecbanyan/

https://hu.wikipedia.org/wiki/Mikoviny_S%C3%A1muel
https://real-eod.mtak.hu/1325/1/09564.pdf
https://wmn.hu/kult/55373-selmec-az-istened-anyad-szeretod-menyasszonyod-testvered-mindened-aki-bantja-ellenseged--csodalatos-kirandulasra-hivunk
https://soos93.blog.hu/2021/09/06/kincsesbanya_fold_alatt_es_felett_kirandulas_a_selmeci-hegysegben

Mikoviny Sámuel miközben kora legnagyobb geodétája és vízrendezője volt mellesleg még vezette az ország első bányatisztképző iskoláját is! Ő mindazt tanította, amait a pesti korai műszaki iskolában és még bányaszatot is tanított. Életútja ezért lett példaértékű.

6.17 A selmecbányai Bányászati Akadémia, II. rész

1762. október 22-én Mária Terézia magyar királynő *Systema* c. leiratában már akadémiai rangra (**Akademia Montanistica**) emelte az intézményt”

„Fontos megjegyezni, hogy a bécsi kamara az új intézményben nem iparosok, hanem vezető műszaki–tudományos, igazgatási és jogi ismeretekkel rendelkező szakemberek képzését kívánta elindítani.

„Az első világháború kitörésének idejére az akadémia már húsz tanszékkel operált”
https://ntf.hu/index.php/2016/10/19/foiskolasbol_onkentes_avagy_selmeci_diakok_a_nagy_haboruban/
http://eprints.edk.oee.hu/758/1/mihalovits_selmeci_banyaszati_akademia.pdf

Mit ír miskolci egyetem a saját egyetemtörténetében?

„A Miskolci Egyetem őse a Selmecbányán 1735-ben III. Károly által alapított bányászati-kohászati tanintézet (Bergschule), ahol a világon elsőként oktattak felsőfokú bányászati-kohászati ismereteket

(Freibergben 1765-től, Berlinben 1770-től, Szentpéterváron 1773-tól). Mária Terézia 1762-ben akadémiai intézménnyé szervezte az iskolát (k.k. Bergakademie). 1846-tól erdészképzés is folyt az akadémián."

„A selmeci iskola példaként szolgált a későbbiekben alakult európai műszaki főiskolák létrehozásánál.
A Párizsi Műszaki Egyetem 1794-ben a selmeci laboroktatás alapján szervezte meg a sajátját.
A selmeci professzorok közreműködésével alapították meg Selmecbányától nem messze - Szklenón - **a világ első** nemzetközi műszaki egyesületét, amelyben 14 ország képviseltette magát."
https://www.uni-miskolc.hu/egyetem-tortenete

„Selmecbánya története színes és fordulatos, mint a közép-európai jelentősebb városoké általában. A hegységben talált nemesfémeknek köszönhetően már a 11. századtól bányavárosként jegyezték, a tatárjárás után elsők közt lett szabad királyi város. Német bányászokat telepítettek be, akik modern technikát hoztak a gazdag érclelőhelyre. Mária Terézia 1763-ban alapított Bányászati Akadémiát, amely **a világ első felsőfokú műszaki iskolájának számított."**

Én most nem a világelsőgen akarok rugózni hanem „csak" azt szeretném elérni, hogy

- **mondjuk ki: a selmecbányai Bányászati Akadémia felsőfokú oktatási iskola volt, és**
- **Magyarországon ilyenként a legelső!**

https://trianon.nhmus.hu/hu/vandorlo-intezmenyek/selmecbanyai-banyaszati-es-erdeszeti-akademia
https://egy.hu/zonantul/selmecbanya-a-mesebe-illo-pasztellszinu-banyavaros-110868#
„Úttörő volt abban is, hogy a Habsburg Birodalmon belül ez volt az első állami alapítású (nem egyházi) tanintézet. Az Akadémia – ez az elnevezés hivatalosan 1904-ben szűnt meg, amikor főiskolává szervezték".
https://www.sumidamagazin.com/2020/11/10/selmecbanya-a-selmecbanyai-akademia-es-a-selmecbanyai-e-betu/
https://trianon.nhmus.hu/hu/vandorlo-intezmenyek/selmecbanyai-banyaszati-es-erdeszeti-akademia
https://hu.wikipedia.org/wiki/Selmeci_Akad%C3%A9mia

Itt bányatiszteket képeztek, mint a keszthelyi Georgikonban gazdatiszteket. Analógia a hadsereggel: a hadseregekben a tisztek a döntéshozók, az irányítók, tehát nem akárkik! Ahogyan a mezőgazdaságban a gazdatisztek, a bányákban a bányatisztek. Akkoriban sok szakma vezető rétegét tiszteknek nevezték.

https://geik.uni-miskolc.hu/intezetek/FEI/content.php?cid=logo

A Miskolci Egyetem logójában lévő az egyetem címerének nagy felületet elfoglalóan, büszkén viseli az alapítási évszámát, kiugró 1735-os felíratot, mely a selmeci Akadémia elődjének alapítási dátumára utal. Sopron is így tesz, csak eldugva.

6.18 A konkurens BMGE és alapítása

„**1782**. augusztus 30**:** a Műegyetem első, közvetlen elődintézményének alapító rendelete. A budai tudományegyetem bölcsészeti karán alapított **Institutum Geometrico-Hydrotechnicum** (IGH-RM) alakult."
https://www.bme.hu/egyetem-multja-tortenete

„1777-ben az egyetemet (az alapító eredeti szándékával is egyezően) Nagyszombatból az ország közepébe, Buda városába, a királyi palotába költöztették. Az egyetem keretében kezdődött meg **speciális tanfolyamok** formájában a hazai mérnökképzés, és az állatorvosképzés."
https://www.elte.hu/tortenet

Lényeges!

- **1735, illetve1760-1763, kontra 1782! Majdnem 50 és 20 évvel ELŐBB!**
- **Az IGH névben nyoma sincs semmiféle egyetemnek, csak egy intézet volt!**
- **Az ELTE történet írói csak egy speciális tanfolyamnak említik.**

6.19 A mai BMGE névváltozásai

1782: Institutum Geometrico-Hydrotechnicum
1844: Ipartanoda
1850: Joseph Industrieschule
1856: Joseph Polytechnicum

Eltelt úgy az első 90 év, hogy a névből nem hiányolták az egyetem elnevezést! Ennek ellenére a BMGE részéről senki sem határolja el magát az 90 évtől.

1871: József Műegyetem
1934: Magyar királyi József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
1949: Budapesti Műszaki Egyetemet
2000: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem.
https://www.bme.hu/egyetem-multja-tortenete

6.20 Létrejött tehát két iskola: a selmeci és a budai. A fő kérdés: miben különböztek?

Amiben hasonlítottak: mindkettő felsőfokú oktatási intézmény volt, és mindkettőben mérnököket képeztek.

Amiben különböztek

a) az egyikben bányamérnököket, míg a másikban földmérő és vízrendező mérnököket. A megnevezést megkönnyítendő a mai értelemben használom e fogalmakat.
b) A földmérő és a vízrendező mérnök fogalma egyszerűbb és ismertebb, mint a bányamérnöké. A vízrendező estén könnyít, ha a Tisza-szabályozásra gondolunk. A bányamérnök feladatainál arra kell gondolni, hogy egy föld alatt lévő értékes nagyot ott lenn előbb meg kell találni. Mivel nem volt gép, mindent kézzel csináltak. Úgy kellett tehát a feltáró járatokat, aknákat kitalálni, hogy a lehető legkevesebb földmunkát kelljen végezni. Ezeket az aknákat sokszor elöntötte a víz, melyet lentről valahogy el kellett távolítani. A föld alatt mérgező gázok támadtak az emberekre,

tehát a szellőztetést is meg kellett oldani. Ki kellett találni, hogy miként kell támaszokkal megakadályozni az omlásokat, tragédiákat. Rengeteg embert kellett használniuk, tehát jogi, szociológiai ismeretek kellettek. A kitermelt értékes anyagot a felszínre kellett hozni, tehát olcsó és egyszerű szállítórendszerek kellettek. Ez gépészeti, villamossági ismeretet tételezett fel. Támokkal meg kellett akadályozni az emberhalált, a bányaomlást. Fent az értékes anyagokat fel kellett dolgozni az értékesítés előtt. Nagyon sok bányász megbetegedett tehát kórházakat, betegbiztosítást kellett megszervezni. Mindenhez rengeteg tőkét, pénzt kellett mozgatni, tehát kellett a pénzügyi műveletek ismerete is fontos volt.

Mindez egy földmérőnél szóba sem került, a vízrendezőnél is csak legfeljebb egy kis töredéke.

A bányamérés csak annyiban tér el felszínitől, hogy azt a föld alatt – tehát sokkal nehezebb környezetben - művelik. Az értékes anyag föld alatti helye, elérhetősége, a kibányászható anyag mennyisége, mind feltételezi a bányamérnök geodéziai tudását.

A felesleges víz eltávolítása, és a szükséges víz előteremtése, tározás elképzelhetetlen anélkül, hogy a bányamérnök tisztában legyen a vízrendezéssel is.

A bányamérnöki ismeretanyag sokkal nagyobb volt, mint a budai földmérőké. Az IGH tananyagát a bányamérnöknek is meg kellett tanulnia! A vízrendezői, földmérői mérnöki tudás tehát csak egy kis RÉSZE volt a bányamérnökének.

Mint ahogy erre kiváló példa a 6.15 pontban vázolt Mikoviny-féle életút. Hiszen nyilvánvaló, hogy a bányatiszt képzés első oktatója kiváló földmérő és vízrendező volt.

A fentebbieket Mikoviny Sámuel élete igazolja legtisztábban. Hiszen Ő lehetett volna az IGH oktatója is.

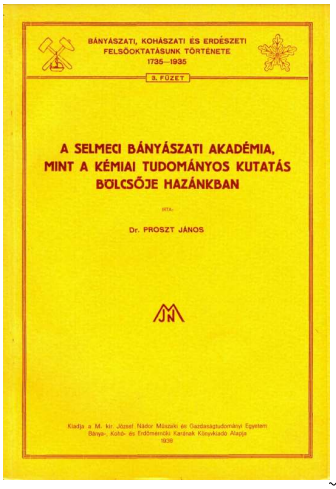
c) **Ugyanez viszont fordítva nem igaz, tehát a bányamérnöki ismeretek soha nem kellettek a földmérő, vízrendező mérnököknek!** Mi az, amit egy budai taníttatású földrendezőnek, vízszabályozónak soha nem kellett megtanulni?

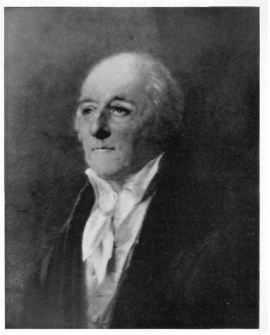
„Selmecbányán olyan tanintézet jött létre, amelynek a feladata a bányászati–kohászati szakképzés volt; olyan műszaki szakemberek képzése, akik a bányaművelés, a bányajog, a bányamérés, az ércelőkészítés, a kémlészet–kohászat, valamint a pénzverés–aranyválatás területének szakértői lehetnek, és képesek termelési, igazgatási, jogi feladatok ellátására.”

https://www.sumidamagazin.com/2020/11/10/selmecbanya-a-selmecbanyai-akademia-es-a-selmecbanyai-e-betu/

Jellemző, hogy

az AKADÉM)IA első tanszéke, a kémiai. Ennek világhírű vezetőjét és a tanszák munkásságát kiválóan mutatja be:

A Selmecen elsőként felállított kémiai és metallurgiai tanszék első professzora: Jacquin Miklós József

https://mek.oszk.hu/09700/09736/09736.pdf

Hogyan lehet a kevesebbet (a földmérő, vízrendező illetve a bányamérnök esetében) többnek mutatni és eladni? Nem tudom elégszer hangsúlyozni, hogy amire a BME annyira büszke, azt mind tartalmazza egy egész kis részeként a selmeci Akadémia Tananyaga, és még „mellékesen" bányászkodtak is. Miből állt ez a plusz?1

Selmecen ez volt „Az 1872-es állapotoknak megfelelő tanszéki és professzori beosztás:

- Mennyiségtani tanszék – Schwatz Ottó,
- Ábrázoló mértani tanszék – Pöschl Ede,
- Általános és elemi vegytani tanszék – Schenek István,
- Elemző erőműtan és szilárdságtani tanszék –Herrmann Emil,
- Ásványtani, geológiai és paleontológiai tanszék – Winkler Benő,
- Építészeti tanszék – Lehoczky Gyula,
- Bányaművelési és ércelőkészítési tanszék – Litschauer Lajos,
- Bányamérés és geodéziai tanszék – Cséti Ottó,
- Fémkohászat, fémkohótelepek tervezése tanszék –Schréder Rezső,
- Vaskohászat, vasgyártás tanszék –Kerpely Antal,
- Általános és vasgyári géptani tanszék –Farbaky István,
- Fémkohászati enciklopédia, vasöntészeti tanszék – Kubacska Hugó"

https://hu.wikipedia.org/wiki/Selmeci_Akad%C3%A9mia

Ez a lista egy pár évtizeddel későbbi, mint az indításkori lehetett, de mindez ott volt csírájában már az 1735-9-ös induláskor.

Milyen érdekes: a későbbi budapesti Műegyetem soha nem indított bányamérnök képzést! Minden vezető úgy gondolta, hogy ezt tökéletesen megoldja a Bányászati Akadémia Selmecen.

De még bányamérnökebb bányamérnököket sem akartak képezni, még megfejelni sem képzelték. Nem indítottak a selmecinél magasabb színvonalú képzést sem.

Kényszerrel elérték ugyan, hogy minden, ami Sopron van, olvadjon be a fővárosi Műegyetembe, de ezt is csak kb. 15 évig bírták. Utána lett önálló a soproni és miskolci egyetem, miközben a régiből ott semmi sem maradt.

6.21 A múlt elismerése, pontosabban a lényeg beismerése

Bányatisztképző Iskola (Selmecbánya)
Bányászati Akadémia (Selmecbánya)
Bányászati és Erdészeti Akadémia (Selmecbánya)
Magyar Kir. Bányászati és Erdészeti Főiskola 1904-től. (A Bányászati Akadémia élt 1904-1762=142 évet! Az Akdémia név megszűnt, de az identitás megmaradt. 1918-ban, a Sopronba költözéssel a selmeci iskola megszűnt. Élt 1918-1762=156 év után!)

József Nádor Gazdasági és Tudományos Műszaki Egyetem Erdőmérnöki kara (Budapest)
Agrártudományi Egyetem Erdőmérnöki Kara
Magyar királyi József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem,
Műszaki Egyetem Erdő- és Földmérőmérnöki Kar
Műszaki Egyetem Bánya- Kohó és Erdőmérnöki Osztály
Budapesti Műszaki Egyetem Bánya- Kohó és Erdőmérnöki Kar

University of British Columbia (UBC), Sopron Division, a kanadai Vancouverben a magyar menekülteket befogadó egyetem
Bánya- és Erdőmérnöki Főiskola (Sopron)
Erdőmérnöki Főiskola (Sopron)
Erdészeti és Faipari Egyetem (Sopron)

Nehézipari Műszaki Egyetem (Miskolc)
Nyugat-Magyarországi Egyetem (az identitását is elvesztő egyetem)
Soproni Egyetem (az identitását véglegesen is elvesztő egyetem)
Miskolci Egyetem

A meneküli soproni diákok tudományát még Kanadában is felsőfokúként ismerték el, amikor az UBC a befogadásukról döntott!

Miről is vitatkozunk manapság, hiszen ezek mind műszaki felsőfokú iskolák voltak!

Mintha egy embernek mindig más nevet adnának a kora függvényében, de közben maga az ember nem változna!
A helyzet hasonló. Hiszen mindig csak ezekről a jelképekről volt szó és a mögöttük lévő hatalmas tudásról!

az UBC-n álló székelykapu díszítő eleme; Józsa László faragása
a hetvenkilenc hősi halált halt sárisápi bányászok emlékműve

https://mke.info.hu/konyvtarvilag/2014/08/a-nyugat-magyarorszagi-egyetem-tortenete-a-kezdetektol-napjainkig/1700/
https://library.hungaricana.hu/hu/view/SOPRON_1949-1950/?pg=0&layout=s
https://www.kozterkep.hu/27606/banyasz-emlekmu#vetito=235197

Miért vonjuk kétségbe az iskola kategóriáját, hiszen elődeink többször egyetemi szintre tették a bányász és erdészképzést! Ahogy a 6.21 bekezdés bemutatja. Ők egyeteminek minősítették a selmeci tudományok oktatási színvonalát több alkalommal is.
Ebből legalább annyit fogadjunk el, hogy ott felsőfokú képzettséget biztosító műszaki képzés folyt!

6.22 A selmeci Bányászati Akadémia két attribútuma

- Létezett egy európai, sőt világhírű felsőfokú oktatási intézmény a tanszékeivel, a professzoraival, a diáksággal, és azzal a hatalmas 2024-1735=189 év alatt felhalmozott tudással, melyet a bányászat, a kohászat, és az erdészet területén – az előbbi jelképek mögé leraktak, felhalmoztak.
- Létezett egy diákhagyomány a német nyelvterület szokásaira alapozva, mely megkönnyítette a selmeci diákság életét.

Ez két különböző világ.
Még akkor is, ha egymásra épülnek.
Az első nélkül nem létezne a második!
Az első nélkül a második csak egy operettet mutat be. Ez káros Selmecnek, mert a negatív megítélését segíti elő. Hiszen mintha Selmecen alacsonyabb szintű képzés folyt volna, mint a BMGE-n, és emiatt a selmeci diákoknak még erre is futotta volna az idejükből.

6.23 Mikonya György: Az európai egyetemek története (1700-1945), ELTE TÖK Kiadó, 2017., 456 oldal

Digitális változat:
https://mek.oszk.hu/17300/17366/17366.pdf
(Az egyes idézetek után a zárójelben megadom az oldalszámot, ahol az idézet megtalálható.)

(A második Mikonya-könyv sok olyan megállapítást tartalmaz, mely megjelent már az elsőben is. Ezeket itt még egyszer nem emelem ki, de benne hagytam. Ezzel akarok utalni arra, hogy ugyanezek a jelenségek az újabb korokban is ugyanúgy megjelentek.)

„1740-re az iskolák színvonala elképzelhetetlenül mélyre süllyedt. Amire képeztek, azt nem feltétlenül igényelte a kinti világ; ami a külső világnak fontos volt, abból alig jutott be valami az iskolába." (33)

„A lassan átalakuló egyetemi ars-fakultások helyett megjelennek a nemesség igényeinek kielégítésére a lovagi akadémiák, majd jóval később a feltörekvő polgárságnak köszönhetően a gimnáziumok kezdetleges szervezeti formái. A hasznossági szempont előtérbe kerülése miatt, az egyetemek mellett szakfőiskolák, valamint a tudományok magasabb szintű művelése és szintézise céljából akadémiák létesültek." (35)

„A Nagy Francia Forradalom és a napóleoni háborúk után az európai egyetemi környezet számarányait tekintve jelentősen átalakult: ameddig 1789- ben még 143 európai egyetemet jegyeznek a források, 1815-re ez a szám 83-ra csökken. Az okok nagyjából így összegezhetők: 24 francia egyetem megszűnt, illetve átalakult szakfőiskolává; további 18 német egyetem is megszűnt és Spanyolországban a korábbi 25-ből csak tíz maradt meg." (37)

„A felvilágosodás idejének további járulékos eleme a szekularizáció. Ez aktuálisan a korábbi katolikus–protestáns szakadás következményeiben nyilvánult meg. Így fokozatosan az állam vette át az egyetemek feletti fenntartói szerepet. Természetesen megmaradnak a teológiai karok, de a papok, lelkészek képzésére idővel az egyetemtől elkülönült szemináriumi rendszer jön létre. A teológiai képzés elkülönülése pedig originálisan új helyzetet teremt az egyetemi életben." (37)

„A korabeli összegzésekből kitűnik az egyetem által nyújtott tudás és a vizsgák útján elnyerhető fokozatok elismertségének időszakos csökkenése. Mindemellett a hasznosság elvének megjelenése miatt egyfajta súlypont-áthelyeződés is megfigyelhető, leginkább az újonnan létrejött akadémiák, illetve az ún. szakfőiskolák irányába." (42)

„… a már létező tradicionális egyetemek mellett – úgyszólván az egyetemek árnyékában – Németországban és Ausztriában lovagi akadémtiáka alapítanak. Ezek a lovagi akadémiák alapvetően hiánypótló jelleggel jöttek létre, ugyanis a nemesség részéről megalapozott igény mutatkozott a magasabb szintű képzettség megszerzésére. Természetesen a korábbi hagyomány szerinti egyházi pálya betöltésére és az ehhez szükséges tanulmányokra továbbra is lehetőségük volt a nemesség fiainak, de ez már nem elégítette ki az újonnan felmerült igényeket." (43)

„… katonai akadémia az 1594-ben alapított tübingeni „Collegium illustre". Kasselben négy évvel később egy vívóiskolát fejlesztettek akadémiává, ugyanez történt Siegenben. 1680-ban Halléban létesült akadémia, még maga a filozófus Christian Wolff is itt kezdte meg pedagógiai munkásságát. Idővel másutt is sorra születtek ilyen jellegű intézmények, például Lüneburgban (1655), Bécsben (1682), Wolfenbüttelben (1687), Erlangenben (1701), Salzburgban (1703), Brandenburgban (1704), Liegnitzben (1708), Kremsmünsterben (1744), Innsbruckban (1775)." (44)

„A lovagi akadémiáktól funkciójukban és szerveződési formájukban eltérnek a tudományos akadémiák, amilyen az 1700-ban alapított porosz tudományos akadémia, illetve az 1751-ben létrejött göttingeni tudós társaság. Ezek az intézmények már kifejezetten kutatás céljából

létesültek. Kivételként még előfordult, hogy némelyik magasan képzett személy, mint például Gottfried Wilhelm Leibniz (1646–1716) akinek már 20 éves korában katedrát ajánlottak az altdorfi egyetemen, nem fogadta el ezt és inkább a kutatás akadémiai útját részesítette előnyben, mert úgy vélte „Az egyetemek szerzetesi intézmények, amelyek tudományos hóbortokkal foglalkoznak.” (44)

„Németország a doktorok és a professzorok országa. Ezektől az emberektől nagyszámú hallgatóik sok mindent tanulhatnak, de annak legnagyobb része semmire sem használható.” (44)

„Az akadémiák viszont – a richelieu-i alapítású párizsi akadémia (1635) – mintájára a gyakorlati problémák felé fordultak, ami nagyon is megfelelt a felvilágosodás során előtérbe került hasznossági szempontoknak.” (44)

„… a teológus Philipp Jacob Spenernek (1635–1705) a pietista gondolkozás előkészítőjének. Spener szerint az embert belülről, hite által kell fejleszteni, hogy belülről szülessen újjá. Szerinte „a vallás tanításának célja az legyen, hogy belőlünk más embereket faragjon […] jobbakat” A pietista pedagógiai koncepció kimunkálója August Hermann Francke (1663– 1772), aki a növendékekben három erényt kívánt kialakítani: az igazságszeretetet, az engedelmességet és a szorgalmat, miközben három veszély – a hazugság, az önfejűség és a restség – elkerülését tartotta fontosnak. Teljes pedagógiai rendszere ezekre az alapelvekre épült.” (48)

„A jezsuita rend feloszlatása ugyanis sokféle járulékos következménnyel járt. Az egyik ilyen történés az illuminátusok társaságának megalapítása. Az alapító Adam Weishaupt (1748– 1830) az itteni egyetem tanára, az egyházjog és a természetjog professzora és a racionális felvilágosodás elhivatott képviselője. Weishaupt – aki ugyan a jezsuiták neveltje, de egyúttal a felvilágosodás lelkes híve – új utakat keresett az emberiség megsegítésére. Weishaupt még az egyetemen elhatárolódik a feloszlatás után ott megmaradt jezsuitáktól. Kapcsolatba került az akkoriban divatos alkímiával foglalkozó társaságokkal, de ezek tevékenysége sem volt vonzó számára, szervezeti rendjük viszont felkeltette érdeklődést. A tökéletessé válás útját keresve, diákjaival együtt olvasókört alapított, leginkább azzal a céllal, hogy hozzáférjenek az egyház kritikáját tartalmazó irodalomhoz és megbeszéljék az ott olvasottakat. Tevékenységük része a titkos szerveződés is. Ebből fejlődik ki később az illuminátusok társasága. Az 1776-ban alapított társaság célja az, hogy utat mutassanak az emberiségnek mindaddig, míg „a fejedelmek és a nemzetek erőszak nélkül el nem tűnnek a föld színéről, s az emberi nem egy családdá, a világ pedig értelmes emberek otthonává válik.” (58)

„… az Illuminátusok szövetsége majd végül az illuminátus rend elnevezés mellett döntöttek. A rend idővel igazi titkos renddé vált, amely belső szervezeti rendjét tekintve sok mindent átvett a jezsuitáktól.” (60)

„E világos gondolatfűzés kiegészítésére a tudományos életben szervezeti változások is történnek. XIII. Lajos – Richelieu ösztönzésére – 1635-ben meglapította Párizsban a francia akadémia intézményét. A forradalom előtti időszakban már öt akadémia fogta össze a tudományt és a művészetet.” (87)

„Az 1795-ös törvény az utolsó iskolai fokozat elé még beiktatta az ún. speciális iskolákat, ezek nagyjából a szakfőiskolának felelnek meg. Ilyeneket terveztek az anatómia, a geometria, a mechanika, az orvostudomány és a jogi oktatás céljára. Ezekben a tanulmányi idő két évig tartott. Hasonló jellegűek a mérnököket képző intézmények, mint az École Polytechnique,205 ahol a tanulmányi idő kezdetben három év …” (90)

„**Érdekes, hogy az 1735-ban alapított majd 1770-ben főiskolává fejlesztett selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémia olyan kiváló iskolának számított, hogy laboratóriumai mintaként szolgáltak az ekkor alapított École polytechnique számára**. In: Szögi László (1994): Magyarországi diákok a Habsburg Birodalom egyetemein I. 1790–1850. ELTE Levéltára Budapest-Szeged. 15. o" (90)

„Az „egyetem" funkciója lényegében kimerül a tudományos fokozatok megadásában." (195)

„… university college létesült a következő városokban: a walesi Aberystwyth 1872, Leeds 1874, Birmingham 1875, Bristol 1876, Sheffield 1879, Liverpool és Nottingham 1881, Cardiff 1883, Bangor 1884, Reading és Southampton 1902. Ezen intézmények egy része idővel egyetemmé vált. A következő városokban viszont már ekkor létesült egyetem: Durham 1832, London 1828–1836 és Manchester 1851. Az angol egyetemi viszonyok sajátossága, hogy az egyetemek a 18. század késői éveiben végbement ipari forradalomban nem játszottak jelentős szerepet." (195)

„1967-ben Angliának 46 egyeteme volt, 1992-re ez a szám 32-vel gyarapodott. Ennek az oka nem új alapítás, hanem a korábbi műszaki főiskolák, azaz a (polytechnics-ek) és a pedagógiai főiskolák (colleges of education) egyetemi rangra emeléséből fakadt." (205)

Miért vonják kétségbe az akadémia, mint felsőfokú iskola kategóriáját, fontosságát?

Volt ez már minden, amit az európai egytemtörténetben felsőfokú műszaki oktatási intézményként definálnak. De mindig egyetem volt a mai fogalmaink szerint.

6.24 Selmectől Sopronig – centenáriumi emlékkonferencia – A rendkívül fontos korszak rendkívüli részletei
A Soproni Szemle harmadik számában, 2019.

M. Kir. Bányászati és Erdészeti Főiskola Selmecről Sopronba átköltözött. 1918.

A tanári kar már 1905-ben eldöntötte, hogy az elszigetelt alsó-magyarországi bányavárosból költöznie kell a fejlődni kívánó intézménynek. Még az 1918 októberében tartott főiskolai tanácsülés is e témát járta körbe, nem is sejtve, hogy a hamarosan bekövetkező cseh megszállás azonnali cselekvésre készteti a főiskolai hallgatóságot.

„Mária Terézia Műegyetem" néven alakuljon át a főiskola.

Az oktatást Sopronban 1919. április 28-án, 326 hallgatóval kezdték meg.

Az oktatás hagyományosan Magyarországon az 1760-as évek végéig teljes egészében az egyházak feladata volt, az ország egyetlen egyeteme, a nagyszombati is a jezsuiták kezében volt.

Az egyes iskolák között hatalmas színvonalkülönbségek voltak; a piaristák már a newtoni fizikát tanították, míg sok falusi iskola csak a kiszolgált katonák közül tudott tanítót szerezni. Általánosságban a 18. századi iskolamesterek a középiskola néhány osztályát végezték el. Miközben a városok viszonylag jól felszerelt iskolákkal bírtak, addig a falvak több mint felében még 1770 körül sem működött iskola. Ahol igen, a gyerekek ott is főként télen látogatták,

tavasztól őszig befogták őket a mezőgazdasági munkákba. A legfontosabb tárgyak a hit- és erkölcstan, az olvasás, az írás és a számolás voltak

„Das Schulwesen ist und bleibt allzeit ein Politicum" – „Az iskola minden időben politika és az is marad."

Az uralkodónő 1745-ben megalapította Bécsben a Theresianumot, ami a gimnázium modernnek számító filozófiai kurzusokkal kibővített változata volt.

Vitéz Jánosnak és Janus Pannonius pécsi püspöknek II. Pál pápa 1465. május 29-én adott engedélyt, hogy egyetemet alapítsanak, ennek nyomán 1467. július 20-án nyitották meg az Academia Istropolitana-t Pozsonyban.

Ahogy az élet minden területére, úgy az oktatásra, a felsőoktatásra is markáns hatást gyakorolt a reformáció. Európa-szerte létesültek felekezeti egyetemek. Ez Magyarországon sem volt másként, a katolikus, a református és az evangélikus egyház is próbálkozott egyetemalapítással, de az ország három részre szakítása klasszikus egyetemek létesítését nem tette lehetővé. Helyette jöttek létre az úgynevezett kollégiumok a reformátusoknál, líceumok az evangélikusoknál és akadémiák a római katolikusoknál.

Bethlen Erdélyben 1620-ban megalapította a gyulafehérvári kollégiumot, másként főiskolát, amelyet az erdélyi országgyűlés döntése értelmében academicum collegiummá, igazi egyetemmé kellett volna fejleszteni. K

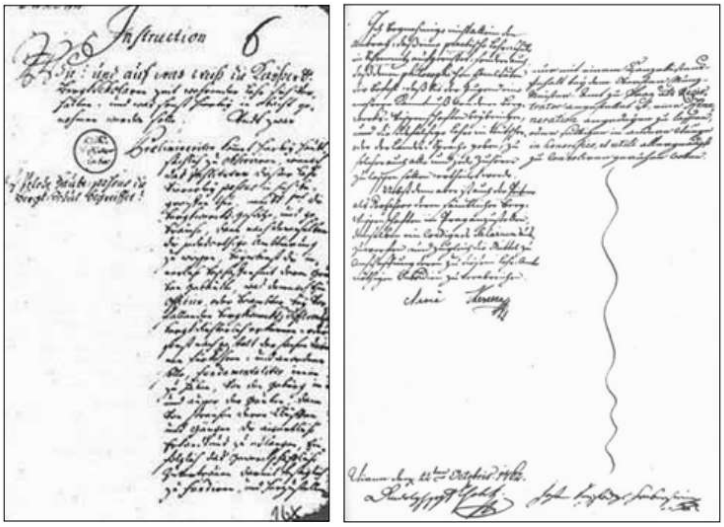
A Ratio Educationis szellemének értelmében igazi felsőoktatási intézménnyé váltak a királyi akadémiák.

A szakember-igény okán ez időben alapították az ún. szakfőiskolákat is. Ilyen volt a selmecbányai

A 18. század végére három mezőgazdasági szakiskolában képeztek szakembereket az agrárium számára.

Magyarország egészen a 15. század végéig, a földrajzi felfedezésekig az európai nemesfémtermelés fellegvárának számított. A 14. században már az Európában kitermelt arany öthatodát, az ezüst egynegyedét a magyar királyság adta, a 15–16. században a réztermelésben is élvonalra tört. Némi visszaesés után a 18. század második felében az állami bevétel 30 %-a a bányászat-kohászatból származott, amelynek a központja továbbra is Selmecbánya térségében volt

Azonban a Habsburg Birodalom első állami alapítású (nem egyházi) intézményeként 1735-ben III. Károly Selmecbányán hozta létre két éves képzési idővel a bányászati-kohászati tanintézetet (Bergschule, Berg Schola), amelynek feladata a bányászat és kohászat számára szakképzett munkaerő biztosítása volt, olyan műszaki szakemberek képzése, akik mind a bányaművelés, mind a bányajog, a bányamérés, az ércelőkészítés területén járatosak. A természettudományok fejlődése, a gazdaság igényei miatt Mária Terézia az intézményt 1762. október 22-i rendeletében Bergakademie (bányászati-kohászati akadémia) néven akadémiai rangra emelte. 1770-től az intézmény bevezette a hároméves képzési rendszert. A tanintézet feladatait az „Instrukció" (Tantervi utasítás) tartalmazta, ami szerint a tananyag négy főtanszakra oszlott: bányaügyi jogszabályok, bányamérés, ércelőkészítési eljárások, kémlészet és kohászat. Az „Instrukció" ugyan nem tartalmazta, de valójában volt egy 5. főtanszak is, a pénzverés és az aranyválatás14. Modern intézkedésnek számított, hogy a hallgatók egy része jól kereső bányász szakember fizetésével felérő ösztöndíjat (stipendiumot) kaptak az államtól

A Bányászati és Kohászati Tanintézet (Praktische Lehrschule) alapításáról rendelkező instrukció Mária Terézia aláírásával (1762. október 22.) (Hofkammerarchiv, Bécs)

A tanintézet első és egyúttal leghíresebb oktatója Mikoviny Sámuel volt, a „hét alsó-magyarországi szabad királyi bányaváros mérnöke”, aki az első évben matematikát tanított a hallgatóknak. A matematika oktatására a bányamérnökség szakkönyveit használták.
A Selmecen végzett bánya- és kohómérnökök teremtették meg a magyar műszaki oktatást.
A Gyakorlati **bányászati és kémiai tanszéket** alapították meg először, élére Nikolaus Jacquint nevezték ki 1763. június 13-án, aki ásványtani, kémiai és elméleti kohászattani (metallurgiai) előadásokat és laboratóriumi gyakorlatokat tartott.
A második tanszék 1765. augusztus 13-án alakult meg a Nikolaus Poda jezsuita atya vezetésével. Poda **matematikát, fizikát és mechanika-géptant** oktatott.
Később a Systema rendelkezése szerint az Akadémián három tanszék működött: **Matematika-mechanika-gépészeti tanszék**, élén Nicolaus Poda, az Ásványtan-kémia-elméleti kohászattani tanszék, élén Giovanni Antonio Scopoli,17 a Gyakorlati bányászati tanszék élén Christoph Traugott Delius, bányatanácsosi rangban álltak. Jacquin és Scopoli után a következő híres kémia tudós Ruprecht Antal volt.

1839–1840-ben két új tanszéket is hoztak létre, az Ábrázoló geometria és építészet, valamint az Ásványtan-földtan-őslénytani tanszéket. 1846-ban hozzákapcsolták az egyetemhez az 1808-ban alapított erdészeti tanintézetet.

Az 1867-es kiegyezés után fokozatosan bevezették a magyar oktatási nyelvet, új tanszékek jöttek létre, összesen tizenkét bányász és kohász, valamint három erdész tanszék alkotta az intézményt. Hat szakon folyt oktatás: bányászati, fémkohászati, vaskohászati és gépészeti–építészeti szakon, valamint az erdészképzés is két, általános erdészeti és erdőmérnöki szakon.

1904-ben került sor. Az intézmény új neve Magyar Királyi Bányászati és Erdészeti Főiskola lett.

Az új helyszín többek között a polgármester, Thurner Mihály sikeres lobbi tevékenységének köszönhetően végül Sopron lett, de felmerült Budapest, Gödöllő és Miskolc neve is.

A költözés mellett kezdetben az erdésztanárok voltak, de az 1905-ben megfogalmazott emlékiratot a bányász- és kohásztanárok többsége is aláírta.

1918-ban négy tudományegyetem működött hazánkban. A legrégibb budapesti, az egykori nagyszombati egyetem utódja volt, amely 1777-ben költözött Budára, majd 1784-ben Pestre és kétségtelenül az ország legnagyobb tekintélyű intézménye volt.4 Az egyetem katolikus teológiai, jogi, orvosi és bölcsészeti fakultásokkal rendelkezett, tehát klasszikus négykarú egyetem volt. A természettudományokat a Bölcsészeti Kar keretében oktatták, jóllehet többször tervezték a kar kettéválasztását, ez 1949-ig nem történt meg.

A második tudományegyetem az 1872-ben alapított, és később Ferenc Józsefről elnevezett kolozsvári volt.6 Ennek szerkezete eltért a budapestitől, hiszen Erdélyben minden felekezetnek saját főiskolája, vagy kollégiuma volt, ezért itt nem jött létre teológiai kar. Az egyetem jogi, orvosi, bölcsészeti és újként matematikai és természettudományi karból állt. Magyarországon itt jött létre először természettudományi fakultás. K

1912-ben a magyar országgyűlés két új tudományegyetemet alapított, egyet Pozsonyban, egyet pedig Debrecenben. A dualizmus alatt évtizedekig folyt a küzdelem, hol alapítsanak új egyetemeket. Egyetemet akart Pozsony, Győr, Kassa, Debrecen, Szeged, Temesvár, Pécs és végül e küzdelemből a két említett város került ki győztesen.

Egyetemi szintű intézmény volt még Budapesten a M. Kir. József Műegyetem,10 amely 1871-ben kapott új szervezetet.

A Selmecbányai M. Kir. Bányászati és Erdészeti Főiskola,11 az egyik legősibb hazai felsőoktatási intézmény is jelentős fejlesztéseket kapott a dualizmus időszakában, de fekvése, elszigeteltsége kétségessé tette, hogy fejlődése a régi kicsiny bányavárosban a 20. században biztosítható lesz.

1917 májusában Selmecbányán javasolták egy új, „Mária Terézia Műegyetem” létesítését a főiskola kibővítésével. Miután ez a terv dugába dőlt, 1918 tavaszán a főiskola tanárai csatlakoztak egy Kassai Műegyetem létesítésének tervéhez, vagyis ahhoz, hogy az intézményt költöztessék át Kassára.

1918-ban már főiskolai rangban volt a M. Kir. Állatorvosi Főiskola Budapesten. Az egykori „Baromorvosi Tanintézetből” 1890-re Akadémia, 1899-ben pedig Főiskola lett, és 1906-ban a főiskolák közül elsőként elnyerte a doktori cím adományozásának jogát.

1918-ban, nem számítva Horvátországot, a történelmi Magyarország területén 16 akadémiai rangú állami intézmény működött. Ezek közül kettő volt jogakadémia.

A jelentős agrárgazdasággal bíró Magyarországon érthetően nagyon régóta színvonalas volt a felsőfokú agrárképzés. Ennek legfontosabb intézménye volt a Magyaróvári Gazdasági Akadémia, amely már 1874-ben elnyerte az akadémia rangot. Ezen kívül további négy városban működtek gazdasági tanintézetek, amelyek 1906-ban akadémiai rangot nyertek. Keszthelyen, Debrecenben, Kolozsváron és Kassán működött Gazdasági Akadémia.

A magyar felsőoktatás alig ismert, de fontos intézménye volt a fiumei M. Kir Tengerészeti Akadémia.18 Az intézmény első jogelődje 1822-ben alakult. 1870-től Tengerészeti Tanintézet néven működött, eleinte még olasz tanítási nyelven. 1894-ben nyerte el az akadémiai rangot, amely után magyar tannyelvre váltottak. Miután 1918-ban Magyarország elvesztette tengeri kijáratát, az intézmény emléke is feledésbe merült.

A kereskedelmi és közgazdasági felsőoktatásnak négy tanintézete is volt Magyarországon, de az annyira kívánt Közgazdasági Egyetem, amelynek létesítését az 1910-es években többször sürgették, nem jött létre.
A külkereskedelem segítésére létesült 1899-ben a budapesti Keleti Kereskedelmi Akadémia, amelyik elsősorban a Balkán és a Közel-Kelet felé irányuló külkereskedőket képezte.

1912-ben Fiumében megalakult a Kiviteli Akadémia, amely a tervek szerint a tengerentúli és Nyugat-Európába irányuló kereskedelmi szakemberek képzését tűzte ki céljául.

t 1871- ben a „Mintarajztanoda és Rajztanárképezde" alakult meg, amiből fokozatosan fejlődött ki a hazai képzőművészeti felsőoktatás.20 Az addig különálló ún. mesteriskolákat és a női festőiskolát összevonták az alapintézménnyel, és 1908-ban megalakult a M. Kir. Képzőművészeti Főiskola.

A zenei felsőoktatás 1875-ben kezdődött Budapesten, amikor Liszt Ferenc vezetésével megalakult a M. Kir. Zeneakadémia.21 A századfordulóra már ez az intézmény is európai hírű fontos zenei főiskolává vált. A Főiskola elnevezést 1918-ban, éppen vizsgált időszakunkban kapta meg, de már előtte is a legmagasabb szintű zenei képzést nyújtotta.

A harmadik felsőfokú művészeti iskola gyökerei egészen 1865-ig vezethetők vissza. Ekkor alakult meg, kezdetben magán kezdeményezésből az Országos Színészeti Tanoda, ahol opera és dráma szakokon folyt oktatás. Felsőfokúvá akkor vált, amikor 1888-ban átmenetileg egyesítették a Zeneakadémiával. 1893-ban azonban újra önálló lett M. Kir. Színművészeti Akadémia néven.

Az utolsó állami felsőfokú tanintézet, amit meg kell említenünk a M. Kir. Ludovika Akadémia.23 Az első magyar katonai főiskola történetének kezdete a 19. század elejéig nyúlik vissza. Épülete már 1836-ban elkészült, de valódi oktatás csak a kiegyezés után, 1872-ben kezdődött meg benne. Ez a képzés még csak középszintű volt, lényegében hadapródokat képeztek itt, néhány felsőbb tanfolyam mellett. 1897-ben szervezték át az intézetet, s attól kezdve valódi katonai akadémiának számított, amely egyenértékű volt a Monarchia más, hasonló tanintézeteivel.

1868-ban kezdte meg munkáját a „Tornatanárképző Tanfolyam", amiből a mai Testnevelési Egyetem fejlődött ki. Korábbi előzmények után 1894-ben alakult meg a M. Kir. Kertészeti Tanintézet, amely a későbbi Kertészeti Egyetem jogelődje. 1896-ban vált ki a Rajztanodából az „Iparművészeti Iskola", amelyből a mai Moholy-Nagy Művészeti Egyetem nőtt ki. Végezetül 1900-ban kezdte meg munkáját a „Gyógypedagógiai Tanárképző Tanfolyam", amelyből később önálló főiskola, ma pedig egyetemi kar fejlődött ki.

Ez korszak oktatástörténeti szempontból nagyon aktív, sok változást megteremtő, és rendkívül hasznos volt!

Selmecbánya az utódintézmények hallgatóinak szemében idealizáltan, egyfajta „elveszett Paradicsomként" jelenik meg. A menekülés a hőn szeretett ősi otthon elvesztésével fonódik össze.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a főiskola évtizedek óta kereste a lehetőséget az elköltözésre, elsősorban Selmecbánya elmaradottsága, a bányaipar hanyatlása miatt.16 A költözés módja, oka volt igazán megrázó, a bizonytalanság és a hirtelen talajvesztés. A világháború sokkját éppen túlélt (túlnyomó többségben frontszolgálatot teljesített) hallgatók17 arra tértek „haza", hogy nem tudják folytatni életüket, újra veszélybe kerül mindaz, amiért harcoltak.

… a felettes hatóságok decemberben tényleges csomagolásra szólították fel a főiskolát.34 Segítséget azonban egyszer sem adtak: a főiskola csak hallgatóira számíthatott. Ezért is rendkívüli az intézmény költözésének története, hiszen a hagyományos összefogás, a „selmeci szellem" jegyében maguk a hallgatók mentették meg az Alma Matert.

December 15-ét említi Fekete Zoltán, az erdőrendezéstani tanszék tanára is 1943-as visszaemlékezésében.

A cseh csapatok csak 1919. január 2-án érték el Selmecbányát, a város teljes elfoglalása január 7-ére fejeződött be. Másnap keresték fel a cseh kormány képviselői51 a főiskola vezetését, hogy tárgyaljanak az átvételről. A jól felszerelt főiskola helyett azonban meglepetésükre kongó épületeket találtak.

Az iskola elhelyezésére … szóba került többek között Kecskemét, Győr, Székesfehérvár, Gödöllő, Sopron, Miskolc, Keszthely, Ungvár, Hajmáskér és Kismarton is.

A főiskola ideiglenes Sopronba helyezését a földművelésügyi miniszter 1919. március 1-jén (a pénzügyminiszterrel egyetértésben) kelt 52 935/I-A-3. sz. átiratában rögzítették.

Sopront az 1910-es népszámlálás adatai alapján 44,2 %-ban lakták magyarok és 51,1 % -ban németek

Thurner Mihály polgármester 1923-ben így búcsúzott a valetáló diékságtól:
Azzal búcsúzom lelkem ifjai Tőletek, akik ennek a városnak a megmentésében segítségünkre voltatok: áldjon meg a magyarok Istene Titeket. A Mindenható áldása legyen nehéz tanulmányokban csiszolt eszetek minden szikráján, munkában és tusában edzett izmaitok minden mozdulatán. Ha távoztok Sopronból, maradjon vissza hazafias szellemetek, hogy segítsen ennek a városnak a megtartásában és boldogításában. Ne felejtsétek Sopront! Szeressétek Sopront a távolból is! Isten veletek! Jó szerencsét!
Ez a szívvel-lélekkel megformált búcsúbeszéd elfelejthetetlen!

Ami Klebersberghez, mint Sopron egyik országgyűlési képviselőjéjez köthető:
az 1921. decemberi népszavazást követő városi ceremóniákat, s Klebelsberg ígéretét a város hűségének méltó megörökítésére.37 A belügyminiszter, a város képviselője, a minisztertanács ülésén be is terjesztette javaslatait a civitas fidelissima iránti hála kifejezésére.

1931-ben, a Világválságban című kötetében Klebelsberg így írt erről: „Mindjárt az újjáépítés korának kezdetén e város képviselője voltam és e minőségem kötelességemmé tette, hogy mindent elkövessek, hogy Sopron megkapja a Selmecről elüldözött bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolát.

A városfejlesztés legfontosabb szegmensét pedig épp a kultúrában látta,44 s azt is jól tudta, „igazi kultúrgócpont csak az, ahol egyetem is van."
1923-ban, a pécsi egyetem megnyitóján, a „magyar Heidelberg"-ről beszélt: „Magyarországnak ma kereken 8 millió lakosa van, tehát két millió lakosra esik egy egyetem. A XVII. és XVIII. században alig akadt német hercegség, melynek fejedelme kötelességének ne tartotta volna, hogy országa számára külön egyetemet alapítson. Pár százezer lakossal bíró kis államoknak meg volt a maguk külön egyeteme. És ennek köszönhette Németország műveltségének gazdag változatosságát, ennek köszönhette azt, hogy a művelődés bámulatos egyenletességgel és arányossággal oszlott meg az egész német földön.

És ha nem akarjuk az egész magyar kultúra […] sorsát egyetlen lapra: Budapestre feltenni, akkor nekünk is gondoskodnunk kell arról, hogy támadjanak a vidéken is a magyar művelődésnek gócpontjai."

Sopron … az országban elsőként választotta díszpolgárává Klebelsberg Kunót.
https://real-j.mtak.hu/18289/1/Soproni_Szemle_2019_3.pdf

6.25 Amit a BMGE történetének írói kimondtak, és amit nem

Amit kimondanak:

„**1782**. augusztus 30: a Műegyetem első, közvetlen elődintézményének alapító rendelete kiadásra került. A budai tudományegyetem bölcsészeti karán alapított **Institutum Geometrico-Hydrotechnicum** volt az első polgári mérnökképző intézet Európában, amelyben egyetemi szervezetben oktatták a műszaki tudományokat (12 évvel korábban, mint az 1794-ben főiskolai rangra emelt francia École Polytechnique-ben)."

Attól, hogy egy tánciskolát az egyetemi bölcsészeti karán intézetként alapítanak még nem lett Táncművészeti Egyetem. És még azt sem, hogy ott egyetmi szinten oktatják a táncot!

Megemlíti, hogy a francia műegyetemet, az Ecole Politechnikumot megelőzték.

„**1871.** július 10**:** Ferenc József jóváhagyta a **József Műegyetem** új szervezeti szabályzatát. Ez volt a világon az első műszaki felsőoktatási intézmény, amely a nevében az egyetem szót viselte."

Ez csak ma számít különlegességnek, csak akkor, ha minden nem egyetemet lemosnak. Ráadásul a mai fogalmaink szerinti akadémiák ma már nem is léteznek, mert a Monarchia bukása azokat is magával temette.

Amit NEM mondtak ki:

A selmeci akadémiát meg sem említi a ma legnagyobb hazai műegyetem történetét taglaló visszaemlékezés.

Valószínűen olyan nagy ellenfélnek tartják, hogy az elhallgatás, az agyonhallgatás módszerét választották.

Nem szabad elfelejtemi, hogy több,mint 200 éve megszűnt a selmeci Akadémia! Mégis!

Csak komoly intézet lehetett az Akadémia, ha csak így tudják „az elsőbbségeiket" bármi áron védeni, igazolni. Ez a történelem, az oktatástörténelem meghamisítása. A bányamérnök, a kohómérnök, az erdőmérnök, mint három lényeges mérnöki szakterület meggyalázása.

Az elhallgatás régi trükk. A cél nyilvánvaló: a mai egyetemnek semmiféle konkurense sem maradjon, mindenben –amit csak össze tudtak neki kaparni- a legelső legyen. Kiérződik az erre irányuló kínos igyekezet.

Részletezniük kellett volna, hogy Európában korábban sok féle néven léteztek műszaki felsőfokú intézmények, és akkor egészen más megvilágításban tűntek volna fel a dolgok. Az Ecole Politechnique esetén pedig kicsit többet is illett volna megemlíteni: tudniillik, hogy azt a nem létezőnek tekintett **selmeci Akadémia mintáját hozták létre!**

https://www.bme.hu/egyetem-multja-tortenete

Etikus a BMGE viselkedése?

Mekkora győzelem ez, ha a hazogság ilyen könnyen lelephezhető? Mi lenne a tartalmat (mikor és mit oktattak?) fontosabbnak tartanák?

El ellene ismerniük:

Mi műszaki tudomány, ha a bányászat nem az?

Nem ennek beismerése az, hogy vele párhuzamosan még a hazai a Műegyetem sem folyt a selmeci akadémiaival párhuzamosan egyetemi képzés, azaz nem voltak akadémiai és egyetemi bányatisztek!

Tökéletesen megoldotta ezt a feladatot az AKADÉMIA.

Ami a Műegyetem elődjében 1-2 emberöltővel KÉSŐBB elindult, annak műszaki tartalma csak töredéke volt a selmeci Akadémiainak!

6.26 Tud ezekről az agyonhallgatásokról, a machinációkról az Egyetemtörténeti Kutató csoport?

„Az ELTE BTK és az ELTE Levéltár ad helyet a 2013. július 1-jén alakult MTA-ELTE Egyetemtörténeti Akadémiai Kutatócsoport (2013TKI738) MTA TKI által támogatott projektjének."

„A kutatócsoport célja a magyar felsőoktatás történetének eddig elhanyagolt és fel nem tárt területeinek vizsgálata és az eredmények nemzetközi követelményeknek megfelelő formában történő közzététele."

Az elvégzett kutatásaik között említik:

70.	Selmecbánya bányász, erdész	4060	1770-1849

Sajnos letölteni nem tudtam, így a tartalmát sem ismerem.

https://egyetemtortenet.elte.hu/bemutatkozas

Jelen dolgozatomat szíves figyelmükbe ajánlom. Kérem a segítségüket az igazság helyreállításában!

7. Amit szeretnék elérni-

a) **Ki kell végre egyértelműen mondani:**
Magyarország ELSŐ felsőfokú műszaki képzőhelye, felsőfokú oktatási intézménye, műszaki felsőfokú iskolája a selmecbányai Bányászati Akadémia volt! A világelsőség tisztázása ezután következhet.

b) Magyar kezdeményezésre felkerült Nemzeti Jegyzékbe 2014–ben a Selmeci diákhagyományok – a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémia diákhagyományainak továbbélése a jogutód intézményekben, és szlovák kezdeményezésre maga Selmecbánya városa is. De ez csak az egyik selmeci attribútum elismerése. Ezért:
legyen a szellemi kulturális örökség része a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémia, mint Magyarország első felsőfokú műszaki képzés helyszíne, mint iskola, az iskola összes attribútumával. A tanított műszaki tárgyak megadásával, a tanáraival, a diákjaival, a hatalmas bányászati, kohászati és erdészeti tudomány elismerésével. Azaz az iskola szelleme, és a szellemisége!

c) Az a) pontban megfogalmazott tételt a hazai egyetemek egyetemtörténetébe be kell építeni. Rehabilitálni kell. A tiszteletet utólag kell megadni.

d) A torz, fals egyetemtörténeti, oktatástörténeti írásokat javítani, módosítani szükséges.

A mai egyetemtörténetek hamisak, álságosak, melyért felelősek az egyetemtörténetek, a felsőfokú oktatástörténetek szerzői. Ezeket a munkákat újra kell írni, vagy átírni. A torzító érveket ki kell zárni.

A két utódegyetemet – Sopront és Miskolcot - szeretném megkérni felterjesztőként.

Kérem küzdelmem támogatását!

Szeged, 2024. III. 29.